

КИЙТ ПИТЪРСЪН ЛЮК

Част 1 от „Джон Уелс“

Превод от английски: Даниела Забунова, 1999

chitanka.info

ПРОЛОГ

Джанет Теър го разказа така:

Била пила по-малко, когато се прибрала вкъщи тази вечер. Станало ѝ лош навик. Потърсила бутилката джин в килера зад лекарствата. Промъкнала се там и бързо отпила една глътка. Тя и една или две бири с вечерята притъпявали болката. Преди да тръгне за дома си, била весела и щастлива.

Когато прекрачила прага на входната врата, минавало полунощ. Това било последната ѝ нощна смяна за този месец. Захвърлила якето си на пода и отишла до кухнята. Все още била облечена с бялата си престилка на медицинска сестра. Приближила се до хладилника, извадила една бира, отворила я и я изпила на един дъх. Запалила цигара и захвърлила кибритената клечка в мивката. Пръстите ѝ обвивали гърлото на бирената бутилка, запалената цигара димяла в ръката ѝ, когато се изкачвала по стълбите към стаята на дъщеря си на горния етаж.

Открехнала малко вратата и се взряла в тъмнината. Свила устни и изпратила въздушна целувка на момичето. Почти затворила, когато изведнъж спряла и се вторачила отново вътре.

Леглото било празно.

Веднага се уплашила — така го разказа.

Запалила лампата в малката стая и приковала поглед в празното легло. Димът продължавал да се вие между пръстите ѝ, ръката ѝ стискала леденостудената бира и се страхувала.

Напуснала стаята и изтичала надолу по стълбите.

Първата ѝ мисъл била да се обади в полицията, но не го направила. Втората била да позвъни на приятелите на дъщеря си. Не се решила. Накрая излязла навън.

Застанала със скръстени ръце на прага и се разтреперила. Духал силен вятър и я побили ледени тръпки. В този момент тя изтрезняла напълно.

Къщата била обградена от гора. Листата върху дърветата все още пъstreели с различни багри. Шумолели около нея. Имало пълнолуние. Можела да види клоните, люлеещи се на лунната светлина. Хвърлила цигарата, смачкала я с тока на обувката си и оставила бутилката. Отдалечила се от вратата и заобиколила къщата.

Тръгнала към гората. Може би дъщеря ѝ е отишла да се поразходи. Вероятно това е направила. Следвала тясната, обрасла с храсти пътека между дърветата. Продължила със скръстени пред гърдите си ръце, реела поглед напред-назад, оглеждала. Била на около петдесет ярда навътре в гората, когато изведнъж се спряла.

Шумът от дървото до нея я накарал да се прикове на място. Различен звук от този на другите. По-висок, по-печален.

Джанет Теър се обърнала и видяла дъщеря си. Съзряла силуета ѝ на фона на бялата луна. Вперила поглед в завързаното с въже около клона тяло, люлеещо се от вятъра. Безжизненият труп на момичето се поклащал леко.

Това беше всичко, което Джанет Теър успя да разкаже. Това беше всичко, което си спомняше.

1.

Случи се след около два месеца, в петък. Разказвах истории на Лансинг и Маккей, когато Робърт Кеймбридж, главният редактор на „Ню Йорк Стар“, влезе в новинарската зала. Той превъзнасяше Лансинг, защото тя имаше дълга права руса коса, блестяща като коприна, елегантно тяло, което трептеше, когато си поемаше дъх, и защото бе красива. Кеймбридж харесваше Маккей, защото не оставаше след работно време. Аз, от друга страна, не съм красив и прекарвах всяка свободна минута в офиса. Моят шеф не ме харесваше, но Лансинг и Маккей ме обичаха. На Кеймбридж това не му се нравеше.

Тази сутрин Лансинг и Маккей ме откриха заспал в преградения ми офис. Лансинг сграбчи раменете ми и ме разтърси. Надигнах глава.

— Ох — промълвих.

— Добро утро, Уелс — провикна се тя. Маккей стоеше зад нея и се хилеше. — Осем и половина е, скъпи. Навсякъде около теб се вдига весела врява. Събуждай се и ставай.

— О, човече — изревах аз. Главата ми тежеше. Очите ми като че ли бяха залепени със смола. Езикът ми лепнеше. Гръбнакът ми, остарелият ми гръбнак, се беше изкривил през нощта. — О, човече — провикнах се отново.

Лансинг се кискаше. Имаше великолепно устни и начинът, по който се извиваха, когато се засмееше, спираше дъха на всеки мъж. Закръгленото ѝ лице беше гладко, бузите ѝ розови. Носеше бели работни панталони и светлозелена блуза, която подчертаваше гърдите ѝ.

— Ще донеса кафе — предложи тя.

Наблюдавах я как се приближава към кафемашината върху масата до стената.

— Какво откри? — попита Маккей.

Обърнах се към него, опитвайки се да отворя по-широко очи. За момент не успях да си спомня до какво се бях добрал.

— Ох... да, намерих човека... тайните свидетелски показания... по делото Делакарос.

Маккей имаше лице, което разкриваше всяко негово вълнение: закръглено, голобрадо, невинно. Сега очите му се разшириха.

— Открил си името му?

— Да, всичко. Вестникът все още не е отпечатан, нали? Ще ми трябва нова първа страница.

— Променил си отново първа страница? — попита Лансинг и постави пластмасовата чашка върху бюрото ми. Кафето беше силно и горещо.

Разтрих рамото си.

— Не четете ли този вестник, приятели?

— Не — отвърна Лансинг. — Знаем, че е долнопробен. Нали ние го пишем.

— Уелс е намерил доказателство срещу Делакарос — заяви Маккей.

— О, чудесно. Разбра ли кой е?

— Аха. Но съобщя ли името му, може да изчезне и да се скрие в някоя дупка. — Разтрих брадата си и се прозинах. — Бих предпочел да изчакам и да го оставя да докопа Делакарос. Мразя хората с прякор Шилото.

— Е, тогава защо отново остана тук цялата нощ? Пий си кафето — подкани ме Лансинг.

Протегнах се за чашката и болка прониза рамото ми. Трепнах.

— Какво ти е? — попита Лансинг.

— Нищо.

— От рамото е. Дявол да го вземе, трябва да се прибереш вкъщи и да поспиш.

— Прекалих — съгласих се аз. Грабнах чашката с другата ръка и отпих от кафето. — Казах на Сисели, че съм открил името и съм го разменил за обвинителния акт. — Лансинг се усмихна и поклати глава. — Не ме гледай така, Лансинг — троснато отвърнах аз.

— Кой е? — попита Маккей.

В този момент Алекс, момчето, което разносяше материалите, се приближи. Хвърли в скута ми сутрешното издание.

— Голям успех, татенце — подхвърли той.

Вестникът лежеше отворен върху коленете ми. Заглавието с големи букви гласеше: ПОВДИГНАТО ОБВИНЕНИЕ СРЕЩУ ШЕФ НА ТРАНСПОРТНА ФИРМА.

— Уу — възкликна Маккей.

— Татенце ли ме нарече? — попитах аз.

— Хубаво звучи, сладурче. Прекрасен си — отсече Лансинг.

— Този малък лигльо ме нарече татенце.

Маккей взе вестника. Отвори го на трета страница, наведе се над бюрото пред мен и зачете статията.

— Ох — пророни той. — О, добре. Чудесно, чудесно, чудесно, Уелс.

Лансинг се надигна зад него и надзърна над рамото му.

— Благодаря. — Извадих цигара и я запалих. Облегнах се назад и приковах поглед в тях.

— Виж това. Никога не съм се добирал до такова нещо — заяви Маккей. Той беше нашият поет. Момчето, което ще изпратите да напише статия за дете, болно от рак. Този, който ще успее да се добере до пострадалия от пожар и да ви разплаче. Той не би си признал, но наистина можеше да рецитира дълги стихотворения наизуст. Имаше и научна степен. Мисля, че е по американска литература.

Лансинг вдигна поглед, кимна ми и се усмихна.

— Не ме гледай така, Лансинг — изревах аз.

— Добър материал — промърмори тихо тя.

Споменах ли за очите й? Те са сини. Бяха много по-нежни и по-проницателни, когато ме погледна.

Изсумтях й:

— На четиридесет и пет години съм. Наричат ме татенце.

— Не му обръщай внимание — отвърна Маккей, захвърляйки настрани вестника. — Алекс е на седемнадесет. И на мен ми викаше така. Гледал го в един филм.

Вдигнах ръка, за да подпра главата си, но болката в рамото ме възпря.

— Би ли ни казал все пак какво ти има? — попита Лансинг.

— От възрастта е — отвърнах аз.

— Я не ни заблуждавай.

— Е, една жена ме намушка с остър кол.

— О, господи. Кога?

— Работех в „Газет“. Бях на двадесет и пет. Ти си била на четири.

— Защо те намушка? — попита Маккей.

— Опитах се да ѝ попреча да убие съпруга си.

— Защо е искала да го направи?

— Застрелял любовника ѝ с лък и стрела.

— О!

— След това започнал да я дебне, да я преследва и наблюдава от гората. Но тя му го върна. Когато се появих, го беше вързала на дъното на един ров. Ето къде ме промуши с острия кол. Спри да ме гледаш така, Лансинг.

— Млъквай, Уелс. Ще те гледам както си искам.

Маккей, който обикновено изтърсваше нещо глупаво, когато бе затруднен да отговори, се обади:

— Със сигурност не са пострадали колкото теб, Джон.

— Да — отвърнах аз, разтривайки рамото си. — Вероятно ще е много трудно да сменя костите си.

Лансинг и Маккей се разсмяха. Кеймбридж, който току-що влезе, се беше приближил до вратата на кабинета си, когато ги чу да се смеят. Обърна се и ни видя струпани около бюрото ми. Досетих се, че краката ми са върху перваза на малкия ми офис. Сакото ми беше свалено, а и ризата ми бе намачкана. Вратовръзката ми — разхлабена. И пушех. Кеймбридж не обичаше да се пуши. Единствено той мислеше за здравето ми.

Лансинг и Маккей привлякоха вниманието на Робърт Кеймбридж, когато се засмяха. Той, неговият елегантен кафяв костюм и слепените му в усмивка устни блуждаеха между редовете около кабинките. Техните тънки, ниски прегради образуваха лабиринт в просторната новинарска зала. Те блестяха в бяло от флуоресцентните лампи, закрепени върху ниския таван. В средата на стаята бе разположено дълго бюро, където седяха, бърбяха и се смееха главният и отговорният редактор. Репортерите с по-нисък ранг работеха в кабинки под луминесцентното осветление и почукваха по клавиатурата на компютрите си. Единствено аз стоях в моята малка клетка под светлината с вдигнати крака. И дори няхах компютър. Само пишеща машина. Старата марка „Олимпия“. Бях се облегал назад срещу моята „Олимпия“, когато Кеймбридж се приближи. Не преставаше да се

усмихва със стиснати устни. Носеше кожената си папка. Погали я. Дали пък не беше лош знак.

И попита:

— Хей, момчета, как я карате? Какво е толкова смешно? — Кеймбридж е симпатичен човек. Може да се долови от начина, по който говори.

Всички измърморихме:

— Здравсти, Боб.

Кеймбридж изчака:

— Е, и?

— Ох... — Лансинг се усмихна. Беше добра. Надяваше се да помогне. — О, Уелс току-що разказа една от историите си — рече тя. — Нали ги знаеш.

— Да — отвърна Кеймбридж и поклати глава. — Само врели-некипели. — Побутна ме с папката си по коляното.

Някак си изведнъж ме осени неприятната мисъл, че бях на четиридесет и пет и само обикновен репортер, докато Кеймбридж на тридесет и две беше главен редактор. Не знам кое ме накара да се замисля върху това.

— Слушай, Джони — каза Кеймбридж. Наричаше ме Джони, тъй като името ми беше Джон, а и той бе симпатичен човек. — Имаш свободно време, нали?

Засмях се. Лицето ми прие престорения добродушен израз, опитвайки се да го заблудя, че не го разбирам. Не мисля, че помогна.

— Е, започнах с процеса Делакарос в понеделник — отвърнах аз.

Кеймбридж направи гримаса и избута делото Делакарос с прекрасния си маникюр.

— Остави го — заяви той. — Кеъри ще го поеме. Не се чете.

Не се впуснах в спор.

В края на краищата Кеймбридж беше назначен, за да направи „Стар“ по-четивен, така че хората да му посветят повече от свободното си време. Мисля си, че това е калифорнийска дума. Бяха привлекли Кеймбридж от тамошен длънопробен вестник и, изглежда, думата „четивен“ го бе последвала. За шест месеца, откакто беше тук, съм го чул да я използва четиристотин пъти, а вероятно и петстотин.

— Джони — каза ми той в един прекрасен работен ден. — Нека да не се съсредоточаваме толкова върху тази корупция. Не се чете.

Искам нещо, което да не е... политизирано. Не ползват ли услугите на проститутките в този град? Можеш да се промъкнеш в някой дом за блудници, нали? Вкарай скрита камера. Снимай. Това ми харесва. Ще направи вестника ни по-четивен.

— Не — отсякох аз. — Ще ме разпознаят. Между другото не съм добър в тази дейност. Покривам съда, ченгетата и политиката, като става въпрос за мръсна работа.

— О, Джони, Джони. — И Кеймбридж размаха пръст към мен. — Това няма да направи вестника ни по-четивен.

Така той повтори думата три пъти този ден. А за шест месеца? И започна да долавя, че не му сътруднича. Периман се чувстваше по същия начин, когато заемаше отговорната длъжност. Беше назначен да оживи „Стар“. И съответно ме обвиняваше, че не съм бил жизнен. Преди него беше Дейвис. Той пък беше нает да направи вестника по-привлекателен. Не мога да си спомня името на този, който бе преди Робърт. Мисля, че и Кеймбридж имаше забавната идея, че един от нас — той или аз — трябва да раздвижим изданието и да го направим по-четивно. Беше му станало фикс идея. Затова не му възразих.

— Добре — съгласих се аз. — Какво е това „четивен“?

Той стрелна поглед към Лансинг, после към Маккей и прихна да се смее.

— Това е, което дискутираме с персонала на всяко седмично съвещание — отвърна той. — Хей... Знаеш ли какво се е случило в Грант Каунти?

Насилих се да се усмихна.

— Не — излъгах.

Той изсумтя и поклати глава.

— Това е, което наричам „четивна“ история, Джони.

— Какво се е случило в Грант Каунти? — попита Лансинг.

Кеймбридж потупа папката с ръка.

— Самоубийства на тийнейджъри!

Лансинг явно притаи дъх. Маккей се извърна и се вторачи в пода. Те знаеха за мен. И двамата бяха научили. Ключките се разпространяваха и никой не можеше да се скрие дълго време.

Кеймбридж продължи нетърпеливо:

— Започнали на север, в Едмънд. Десет младежи са се самоубили там през последните осем месеца. А сега се прехвърлили на

юг. През изминалите шест седмици трима ученици от гимназията в долината Грант са сложили край на живота си. Само за последните шест седмици! Страхотна история.

Седях и се взирах в Кеймбридж. Той пък — в мен. Дръпнах от цигарата и бавно издишах дима към него.

— Мисля, че си заслужава една поредица, може би за цялата седмица, която да завърши в неделя. Имам предвид истинско разкритие. Твой и мой материал. С огромни въпроси над него: Национална тенденция ли е? Липса на морал в нашето общество? Наркотици? Секс? Системата? Как въздейства на теб и мен? Само напиши твоето мнение, Джони. Как ти въздейства?

— *Как ми въздейства?* — прошепнах си.

— Хей — провикна се Лансинг. Очите ѝ блестяха. — Хей, това не е ли моя задача, Боб? Какво ще кажеш аз да я поема, а след това Уелс може да...

— Искам Джони да се заеме — пророни Кеймбридж тихо.

Лансинг замлъкна и повече не продума. Тя знаеше кога трябва да млъкне. Кеймбридж не откъсваше проницателните си очи от мен. Усмиваше се сдържано. Не можех да се закълна, но си помислих, че той си поема дълбоко дъх от вълнение. Не беше внезапна негова прищявка, а е изчакал да ме залови със съблечено сако и крака, вдигнати върху бюрото.

— Грант Каунти е доста отдалечено от читателите ни, нали? — попита Маккей тихо.

Мислено му благодарих. Възхитих се на неговата храброст. Маккей имаше бебе, което трябваше да изхранва. Посещавал съм го няколко пъти в апартамента му, за да го видя. Беше дребно, с пълничко лице и непрекъснато плачеше. Освен това обичаше да яде много. Татко му се нуждаеше от работата.

Кеймбридж обаче беше вгълбен в мислите си, за да забележи таткото.

— Е — промълви той замислено. — Смятам, че Джони ще трябва да се научи да използва компютъра в офиса ни в Уайт Плейнс. Може да изпрати материалите оттам. Най-накрая ще се отърве от пишещата си машина...

„Олимпия“ беше старомодна.

Когато Кеймбридж се отдалечи, смачках цигарата в чашката си за кафе. Беше изгоряла до филтъра.

Лансинг и Маккей проследиха отдалечаващия се Кеймбридж с яростни погледи. Изчакаха, докато вратата на офиса му се затвори.

— Какво чудовище — изсъска Маккей.

— Остави го, Мак — отвърнах аз.

Лансинг ме изгледа сърдито и остро. Бузите ѝ поруменяха. Гласът ѝ прозвуча меко, но напрегнато:

— Защо му позволи да го направи? Защо му позволи да си тръгне?

Свих рамене.

— Не бива да се заемаш с това, Уелс.

— Може би.

— Знаеш, че не трябва. Ти си най-добрият криминален репортер в града.

— Е — засмях се, — така е.

— Не ни даваш да припарим до нито една нашумяла история от месеци насам. Вложи толкова усилия в Делакарос. Всеки във вестника го знае. И шефовете също.

— Може би.

— Не е честно.

— Може би.

— Спри да го повтаряш.

— Това е само един материал, Ланси. Писал съм много такива.

Тя обаче не сваляше сините си очи от мен. Гледаше ме войнствено, но когато проговори, гласът ѝ беше мил.

— Не бива да го правиш, Уелс.

Усмихнах ѝ се.

— Може би — отвърнах.

Най-накрая Лансинг сведе втренчения си поглед от мен.

Няколко минути и двамата се мотаеха наоколо. Маккей потропваше с крака. Лансинг гледаше своите. И единият, и другият сипеха ругатни срещу Кеймбридж. После и двамата се съгласиха: задачата намирисваше. След малко се върнаха към бюрата си и отново се заловиха за работата.

Запалих нова цигара. Стиснах я между устните си и отпуснах глава назад върху сплетените си ръце.

Представих си Кеймбридж. Замислих се за Грант Каунти. Сетих се за люка.

2.

Тогава за момент си го представих: люка. И вече не можех да го изтласкам от съзнанието си. Чувах внезапния тъп звук, когато го отворих. Виждах петната по свличащото се тяло. Спомних си как се строполи.

Беше понеделник, когато тръгнах за Грант Каунти. Отново и отново изплуваше в съзнанието ми, докато карах бавно стария си червен „Додж“ по междущатската магистрала 84. Беше слънчева утрин, началото на ноември. Хълмовете, покрити с дървета, се превърнаха в цветни планини. Нашарените с червено, жълто и светлозелено възвишения се издигаха пред хоризонта над омарата отвъд стъклото на колата. Шосето беше безлюдно и пусто. Въздухът свеж и кристалночист. Градът остана на около петдесет мили зад мен.

Мисълта за люка не ме напускаше.

В началото я виждах седнала на стъпалата с поглед, вдигнат към ешафода. Изражението ѝ беше спокойно според мен, но някак отнесено, като че ли привлечено от неустоим чар. Носеше виненочервен халат. Косата ѝ, както си я спомням, беше гъста и златиста. Видях очите ѝ, когато се доближи до платформата, те блестяха, сякаш току-що се пробуждаше и раздвижваше.

Сърцето ми биеше ускорено, докато шофирах, заобиколен от прекрасната природа. Включих радиото и усилих звука, за да прогоня образите от съзнанието си. Опитвах се да се отърся, но нищо не помагаше. След минута като че ли чух хлопването на люка. Представях си как тялото се полюлява пред мен във въздуха. Ръцете ми здраво стиснаха кормилото. Виждах я как се свлича.

Не съм се чувствал толкова зле повече от година. Дори не съм си и помислял, че може толкова да боли. Накратко казано, задачата вонеше. Вонеше, очакваше се да вонят, нали това бе идеята на Кеймбридж.

Вероятно Лансинг беше права, че трябваше да отклоня възложената ми задача. Тези дни можех да постигна целта си, тъй като

се бях добрал до Делакарос. Вероятно се гордеех, че успях да замълча, може би просто не желяех да ме видят уплашен. А може би Кеймбридж беше виновен. Той беше шефът и не биваше да показвам личните си стракове пред него. Не съм сигурен. Каквато и да бе причината, аз се съгласих да напиша тази история. А с нея се появи и люкът... Люкът и виненочервеният халат, и втречените сини очи, и сянката на ешафода. Въжето с примката. Люлеецото се момиче. Отново и отново в съзнанието ми като в калейдоскоп продължаваха да се редуват образите, докато карах към Грант Каунти.

Наистина беше странно. Е, имам предвид дъщеря ми, която се обеси преди пет години. Но тук няма място за сравнение.

3.

Хотелът ми се казваше „Планински хан“. Селска постройка, заобиколена от борове, разположена високо сред есенните хълмове. Стаята ми бе огромна, обзаведена с двойно легло, дрешник, кресло и бюро с огледало пред него. Имаше голям прозорец с изглед на запад към необятните гори. Прекрасна гледка. Тънък слой мъгла покриваше с тъмносиви и зеленикавосини цветове небето. Под него пласт върху пласт обагрени ивици се спускаха към долината. Виждах езеро върху най-отдалеченото възвишение. Блестеше в сребристо на слънчевата светлина. Успях да забележа няколко къщи в далечината. И те блестяха. Прозорците им отразяваха лъчите. Единственото нещо, което помрачаваше изгледа, бе строежът на офис сграда близо до подножието на хълма. Около нея зееше огромен кафяв изкоп, дърветата бяха изсечени, а земята разорана.

Много неща се променяха сега в Грант Каунти. Дълго време е била вилна зона, доста отдалечена от Ню Йорк, свързана с покрайнините на разпръснатата градска площ. Ненаситните строителни предприемачи поглеждаха към нея похотливо, но по-голяма част от тях се придържаха към залива. Преди около една година все пак железопътната линия тук започва да се преобразува от дизелова в електрическа. Прокарваха пътя малко встрани, но когато го построиха, той щеше да скъси с около половин час пътуването до града. Жителите на предградията вече се насочваха насам. Само първите ентузиастични засега, но останалите скоро щяха да се присъединят. Работниците и бизнес сградите също идваха. Цената на земята се покачваше. Строителите започваха да вдигат нови огромни постройки.

Зърнах го, когато се спусках с доджа си от хотела. Веднага забелязах, че в полите на планината, под строежа, наречен „Кепстандарт“, се простираше блато. Когато минах покрай него, песента на птичетата, щурците и крясъкът на дървесните жаби се усили. Една табела напомняше, че мястото е под закрилата на местната

природозащитна организация. Реех поглед през прозореца към строящата се офис сграда. Защитата на местните еколози не беше успяла да спре прокараната наскоро канализация, която се спускаше по хълма.

Завих в подножието на планината. От другата страна, срещу строежа, се намираше старото гробище: надгробни паметници, разпръснати по склона. Старинните плочи с изличени от времето надписи се бяха килнали в тревата. Бях почти сигурен, че телата отдолу са били заровени някъде през седемнадесети век. И отвъд шосето, върху ската на срещуположния хълм, се издигаха къщи в стила на късната английска готика. Без съмнение преминавах през прекрасна област.

Свих бавно към центъра на града в долината Грант. Шофирах по пустите улици. Настилките им бяха набраздени от градушките, а двете страни на тротоарите — отрупани с дървета. Ако не се вгледаш внимателно, може да си помислиш, че не си в населено място. Но зад дърветата до пътя се забелязваха булдозери. Виждаха се сега, когато листата бяха опадали. Зад тях зееха дълбоки кафяви ровове и белееха фасади на новопостроени къщи. Под гигантските борове, все още непокътнати, стърчаха забити колове с табели „Продава се“.

Продължих да карам. Гората се отдалечаваше. Зад дърветата заизникваха хубави къщи: стари, устойчиви, облицовани с дъски, повечето от тях с веранди. Баскетболни кошове висяха по гаражите. Старата кола на мама паркирана под него. По-новата кола на татко — някъде пред офиса. Гребло, облегло на стената.

Тук-там се мяркаше жена, простираща прането в задния двор. Тук-там се забелязваше друга, пренасяща зеленчуците от багажника на колата в къщата. Тук-там се виждаше златисто ловджийско куче, ирландски сетер или коли, задрямало на ливадата. Навсякъде обаче се търкаляха велосипеди или детски колички.

Вече се бях отдалечил на около пет мили от хотела. Възвишенията изчезнаха напълно или по-скоро се превърнаха в ниски хълмове, които ограждаха от всички страни града. Тук къщите бяха по-големи, но по-близо една до друга. Вместо от дървета те бяха заобиколени от малки окосени ливади. Колите в гаражите бяха по-големи от онези, които видях преди малко. Все още имаше колелета и

баскетболни кошове, но вече върху люлеещи се колове. Забелязах оградени пясъчни площадки за игра и дори гимнастически уреди.

Стигнах до светофар — първият, който видях. Беше кръстопът, където изровените улици се пресичаха с по-широк, прав път. Светлината се смени и аз завих надясно. Бях пристигнал в центъра на града.

Главната улица. Офиси, зеленчукови магазини, газстанции и модерни магазини. Пожарна и болница. Двуетажна тухлена сграда на кметството и четириетажна на общината. Вече имаше и пешеходни алеи. Старателно разчертани паркинги. Коли през интервали отминаваха напред-назад. На следващия ъгъл малка поща, а до нея общински център. Имаше и магазин за алкохол, за електроуреди, за играчки и едно старо здание, обитавано от военните. Всичко това се вместише само в няколко постройки, оградени отвсякъде от хълмове.

Гимназията се издигаше на края на улицата, от лявата ми страна. Спрях на паркинга зад нея.

Излязох и огледах мястото. Беше стандартна федерална сграда: онази от учебниците и телевизията. Двуетажна тухлена постройка с дървена кула на върха и часовник под купола.

Не се мяркаха никакви деца. Не се забелязваше никой върху стъпалата, на пистата, на игрището зад училището. Колите по шосето зад мен отминаваха с бръмчене. Отпред в двора се издигаха два огромни клена и изсъхналите им листа шумяха. Освен този шепот мястото беше ужасно тихо. Прозорците бяха тъмни и като че ли всичко бе замряло. Изглеждаше мрачно сред есенната светлина.

Вдигнах поглед към часовника на купола. Беше почти единадесет. Точно навреме. Панихидата за децата трябваше да започне.

4.

Директорът на училището се казваше Дейвид Бранд. Беше висок мъж, късо подстриган и широкоплещест. Имаше червеникава коса, сини очи и бледо, красиво лице. Вероятно беше около четиридесетте, но изглеждаше по-млад, по-енергичен. Излезе от кабинета си, за да ме посрещне. Стоях пред стъклената врата на рецепцията, когато Бранд я отвори и заедно с него излезе златисто ловджийско куче. То подуши крака ми и запъхтя. Погалих го по главата.

— Това е Сош — вметна Бранд. Пристъпи към мен и се ръкува, като силно раздруса ръката ми. Беше настойчив, искрен поздрав. Не сваляше поглед от мен и продължаваше да стиска дланта ми. Имаше плътен, овладян глас. — Училищното куче. Децата го откриха преди няколко години и остана тук. — Пусна ръката ми и закрачи към вратата. — Пази училището през нощта и скита свободно през деня. Нещо като талисман ни е.

Направи жест с ръка и се насочи към коридора. Кучето го последва, а аз тръгнах след него.

Минавахме покрай шкафчета за дрехи и дървените врати на класните стаи.

— Радвам се, че ще можете да присъствате на панихидата. Мисля, че е важно да разберете как се справя училището. Ще кажа няколко думи — лични спомени за онези, които загубихме. След това ще говорят Ревийър Джейкъбсън и доктор Картър, психоложката, която назначихме преди няколко месеца. — Бранд забърза, но продължи да говори с напрегнат глас. — Идеята за панихидата... се появи след първата трагедия — на Нанси... Ние сметнахме за необходимо да дадем на децата... нещо. Нека да разберат, че се грижим за тях, че всички сме заедно. Да им помогнем да споделят скръбта. Разбира се, не знаем дали ще успеем... да намалим мъката им.

Завихме зад ъгъла. Пред нас се появи тесен коридор. Метални шкафчета отстрани. Дървени врати с малки прозорчета върху тях.

Чешми ниско до земята. Зелени плочки върху пода. Розови стени. Всичките училища в Америка изглеждаха съвършено еднакви.

Бранд продължи да говори с висок, плътен глас. Подмяташе едната си ръка, докато се движеше. Думите му звучаха простосърдечно, а очите му бяха изпълнени с надежда. Обясни ми за програмата им. Разказа ми за тъгата. Уведоми ме за смъртта на децата.

Вървах след него с ръце в джобовете и поглед, прикован в обувките ми. Напомни ми за баща ми и мислите ми ме отнесоха далеч назад към часовете, прекарани заедно с него на верандата. Накланяхме назад столовете, вдигахме краката си върху парапета и пушихме „Уинстън“. Бях на седемнадесет, висок, широкоплещест и грозен като него.

— Хей, тате — заговорих го веднъж. — Може ли да те попитам нещо.

— Давай.

— По-добър ли е животът след гимназията?

Той се засмя и отговори:

— По дяволите, да. По дяволите, понякога много по-лош.

Бранд спря пред огромната врата на залата. Приглади с една ръка сакото си, а с другата се протегна към дръжката.

— Познавахте ли някой от тях? — попитах аз.

Погледна ме озадачено.

— Това пък какво е?

— Познавахте ли някого от тях лично?

Той вдигна глава и отвърна:

— Познавам лично всички свои ученици!

Отклони погледа си от мен, но все пак успях да го забележа. Беше се разбунтувало в сините му очи, като тяло, издигнало се от дъното на езеро. Бореше се с него, но въпреки това успя да го завладее. И тогава ми проблесна мисълта.

Мъжът бе изпаднал в паника и се страхуваше. Не бях сигурен защо. Предполагам, защото децата умираха, а той въвеждаше програми, организираше панихиди и не можеше да стори нищо, което да спре проклетата смърт. Онова, което видях в очите му в този момент, беше апел. Той ме молеше: *кажи, че съм прав. Напиши го във вестника си. Напиши, че съм млад, енергичен и силен човек. Напиши за програмите ни и за нашата психоложка. Напиши, че се борим, че*

всичко е под контрол. Може би, ако се появи в пресата, хората ще повярват. Може би, ако хората повярват, то ще стане истина.

Разбрах, че се уплаши, защото го изобличих. Ще трябва да го запомня. Ако исках да напиша истината, трябваше да се измъкна от професионалната рутина.

Бранд си пое дълбоко въздух и отвори вратата на салона. Влезе. Кучето също влезе, влязох и аз.

Залата беше с около шестстотин седалки, които се разперваха като ветрило над ниската сцена. Имаше подиум с три дървени стола, на два от които седяха проповедникът и докторката. Аудиторията беше почти само от ученици и един или двама учители между тях. Младите гласове замряха, когато Бранд заслиза между редовете.

Величествено влизане, а можеше просто да използва вратата зад сцената. Но той беше такъв: възискателен, както повечето директори на малки гимназии. И много известен. Можех да го напиша. Очите на децата се приковаха в него, когато влезе. Те не откъсваха втренчения си поглед и не му позволяваха да продължи. Имаше добра причина да изпадне в паника. Разчитаха на помощта му.

Усмихна се и им кимна.

Стоях в края на редовете, когато той се спусна към сцената. Наблюдавах го как се спира от време на време да разговаря с учениците. Надвеси се над един, постави ръка на рамото му, пошушна му поверително нещо и продължи.

Следях движенията му и наблюдавах децата. Изглеждаха много млади. Повечето от момчетата изглеждаха бледи, вероятно защото бяха плакали. Няколко все още ридяха, прикривайки лицата си с длани. Телата им се тресяха неконтролируемо. И някои от момчетата изглеждаха изморени и тъжни.

Тогавя си спомних за писмата. Тези, които съпругата ми получи, когато Оливия умря. От децата, които познаваше. Всичките започваха така: „Скъпа госпожо Уелс, искам да ви съобщя колко съжалявам...“. Прочетох ги няколко пъти. В някои преобладаваше чувството за вина, а в други истерията на деца, уплашени от нещастieto. Не ме интересуваше. Прочетох ги всичките. Във всяко от тях имаше нещо. Скръб или вината заради отсъствието на скръб, или объркване от липсата на вина, или обзелия ги ужас. Нещо от душите на всяко едно и мястото, което дъщеря ми е заемала в тях.

Затога в този миг, докато стоях в залата, вторачен в тези деца и мислех за писмата — точно в този момент за първи път проклетх самоубийствата в Грант Каунти. Усетих познатия прилив на чувства: една част любопитство, две — привычка, три — професионалните навици. Забравих за люка. Отблъснах го. Стоях тук и гледайки опечалените лица, разсъждавах как да узная истината. Нищо друго; само как да напиша статията.

Представих си, че започвам с родителите. Ще бъде добро начало. Ще застана там със сериозно, разбиращо изражение и ще задавам въпроси с тихия си, загрижен глас. Те ще ме погледнат, ще видят в мен приятеля и ще споделят всичко. Ще ми разкажат колко лъчезарни, сладки и дружелюбни са били техните деца. Ще ми обяснят колко объркани са били, когато той или тя са решили да сложат края на толкова обещаващо съществуване. Щяха да кажат, че не са знаели. Щяха да заявят, че нищо не са сбъркали. След това вероятно ще заплачат и ще прикрият лицата си с длани. Би излязла добра статия, но това ще е само част от нея.

След това си представих, че отивам при приятелите. Тези деца, които сега седяха в залата пред мен. Не всичките. Само онези, които са били най-близко до смъртта, които са наранени най-много, които ще предадат всецяло болката и объркването си на читателя за неговите тридесет и пет цента. Трябваше да се отдръпна от грубия, журналистически бизнес и да се проявя като непоколебим човек, който е видял всичко. Децата ще те забележат, ако се опиташ да им покажеш, че си един от тях. Те обичат да разговарят с по-възрастните за престъпния свят.

Ще завърша със специалистите. Винаги можете да намерите експерт или читател, когото да подмамите: психолог, доктор на философските науки, писател. Винаги ще успеете да откриете някой. За малко слава те биха дошли да разкажат нещастията си. След това всичко, което трябва да направя, е да ги накарам да съобщят онова, което читателят би разбрал.

Между другото, въобразих си, че ще се получи добра поредица от статии, но само ако редакторите не я докоснат. Голяма мъка, непоносими страдания или, както някои ги наричаха, трудно поносимо душевно изживяване. Зловонието на професията. Чувствал съм се и по-зле. Виждал съм стотици тела разпръснати върху полето, където се

е разбил самолет. Научавал съм за тригодишни с белези и изгаряния от цигари, защото майките им са полудели. Наблюдавал съм типове с детски коефициент на интелигентност, влачени към газовите камери, дърпайки се и умирайки за престъпления, които не са извършили. Веднъж дори интервюирах един мъж, който измъчвал до смърт петнадесет жени. И когато приключих с въпросите, той се здрависа с мен и ме потупа по рамото. Един месец след това бях като зашеметен.

Тайната е да мислиш за историята. Не за люка. Само за историята, как да се добереш до нея. Никой не ме очакваше вкъщи, никой не ме обичаше. Бях прекадено грозен за любовта на жените и твърде посредствен за приятелска компания. Съпругата ми ме напусна, а детето ми умря. Бях на четиридесет и пет, журналист, и това е, което винаги съм мечтал да бъда. Пишех статии за вестник, защото не можех да правя нищо друго. И не трябваше да си спомням за люка. Бях решил да не мисля за него.

Дейвид Бранд се изкачи по стълбите до сцената. Сош, ловджийското куче, се покатери след него, мятайки опашка. Животното се сви до краката му и свря муцуна между лапите. За момент остана неподвижно, след това затвори очи и заспа.

Бранд зае мястото си на подиума. Беше изпълнен с енергия, искреност и паниката му бе изчезнала. Първо представи докторката и проповедника, които стояха зад него, а след това посочи към мен.

— Джентълменът, застанал до последния ред — заяви той, — е Джон Уелс, репортер от вестник „Ню Йорк Стар“. Господин Уелс е тук, за да напише няколко статии за трагедията, която ни сполетя. Вие сами ще решите дали да разговаряте с него. Лично аз мисля, че е по-добре обществеността да научи за този ужасен проблем.

Учениците се извърнаха на седалките към мен. Изучаваха ме няколко минути. Не изглеждаха особено щастливи, че съм при тях.

Най-малко аз имах право да ги виня.

5.

Вгледах се в снимката на момичето. Беше петнадесетгодишна, дребна и слаба. Имаше тъмна кожа, големи сериозни кафяви очи, не особено красиво, но симпатично лице и права тъмнокестенява коса, която се спускаше по раменете ѝ. Момичетата винаги са мечтали тя да е къдрава и руса.

— Винаги я дъвчеше, когато обмисляше нещо — промълви майка ѝ.

Нейната коса също някога е била тъмнокестенява, но сега вече почти цялата беше посивяла. Жената бе спретната и елегантна, облечена в тъмносиня рокля и носеше гердан от перли. С едната ръка си играеше с мънистата, а с другата се протегна да вземе обратно снимката от мен.

Казваше се Карла Скофийлд. Момичето на фотографията бе дъщеря ѝ, Нанси, вече мъртва.

Седяхме на покритата веранда в дома на семейство Скофийлд на около миля от центъра на града. Къщата се издигаше на върха на склона, с тераса, гледаща към шосето. Госпожа Скофийлд седеше на дивана, а пред нея върху масичката за кафе бяха разпръснати фотографии и записки. Ровеше из тях с една ръка, а с другата продължаваше да върти перлите.

Подаде ми друга снимка: Нанси с кларнет.

— Свиреше в училищния оркестър, когато беше по-малка. Не много лошо. Е, и не толкова добре, нали разбирате? Упражняваше се упорито. Никога не съм ѝ го казвала.

Погледна замислено към снимката. Сви леко устни и свъси вежди, опитвайки се да се концентрира. Пръстите ѝ бяха подпухнали и трудно ги движеше.

Госпожа Скофийлд се усмихна. Правеше го непрекъснато и кожата върху лицето ѝ се опъваше, когато се засмееше. Очите ѝ блестяха. Вгледах се в тях, но веднага сведох поглед.

Съпругът ѝ Лари седеше зад нея върху облегалката на дивана. И той беше около четиридесетгодишен, слаб, средно висок мъж, със заоблено дружелюбно лице като на дъщеря си, с рядка червеникава коса. Беше си взел половин ден почивка, за да разговаря с мен. Работеше като търговски представител в Ай Би Ем. Госпожа Скофийлд се грижеше за дома, десетгодишния им син и петгодишната им дъщеря.

— Минаха шест седмици оттогава — промълви тя. Вдигна поглед към съпруга си и тъжно се засмя. Той само кимна, без да откъсва очи от пода. — Не забелязахме да я измъчва нещо. Въобще не можеше да се долови. Вероятно просто... нямах представа.

— Разбира се, че нямахме представа — успокои я мъжът ѝ и нежно я потупа по рамото. Направи опит да се усмихне. — Включихме се в една група — съобщи ми той. — В Уайт Плейнс. Родители, които са... загубили децата си по този начин. Много е... полезно да разговаряш с други хора, които ги е сполетяло същото нещастие.

Кимнах. Върху лицето му беше изписано: *Обаче не е полезно. Не помага изобщо. Нищо.*

— Трябва да ни разберете — каза госпожа Скофийлд с напрегнат глас. — Случи се един обикновен ден. Иска ми се да... да можех да върна само един час от този ден и тогава всичко би било наред...

— Последната седмица на септември ли? — попитах аз.

— Да. Точно така. В сряда. Само една седмица след като започна училище. Около пет и половина се прибрахме с Бетси от супермаркета. Брад беше в сутерена. Играеше си с влакчетата. Нанси беше на горния етаж. Тя... — Усмихна се колебливо. Съпругът ѝ се наведе към нея, опитвайки се да я спре, но тя продължи: — Тогава все още беше жива.

— Не забелязахме да я измъчва нещо — прекъсна я той.

— Е, беше по-щастлива през това лято, нали разбирате? Нанси винаги е била тиха, срамежлива. Нямаше много приятели. Не беше излизала на среща с момче и винаги се притесняваше от това. Мислеше се за грозна. Винаги казваше, че косата ѝ... — Спря, протегна се и докосна една от снимките на дъщеря си върху масичката. Погали с пръсти косата ѝ, като че ли точно това трябваше да направи. — Повтарях ѝ непрекъснато: „Косата ти е чудесна“. — Вдигна поглед към мен. — Но тя бе щастлива през цялото лято. Работеше... в „Макдоналдс“. Тя... изглеждаше по-весела. Отделяше повече време, за

да си избере с кои дрехи да излезе, да се гримира и за всичко друго. Наистина не можех да знам... Действително нямах...

— Наистина нямахме представа — успокои я съпругът ѝ.

Ръцете ѝ се мятаха във въздуха като криле на птица, преизпълнена с живот. Би предпочела по-спокойни жестове, но те бяха тласкани от душевната мъка.

— През цялото това време бях долу в кухнята и приготвях вечерята. През цялото време... когато тя е умираше — промълви госпожа Скофийлд. — Дори я повиках, когато стана време за вечеря. Тя се провикна... извика: „Сега пиша, мамо. Ще вечерям по-късно“. Изкрещя го зад вратата. Помислих си, че са задачи от училище. Не исках да я безпокоя.

— Разбира се — промълвих аз.

— Разбирате, нали? Моят съпруг и аз никога не сме знаели, че тя пише... стихове и кратки разкази. Ние дори научихме чак когато ги намерихме.

— Бих искал да погледна някои от тях — помолих аз.

Продължавайки да върти перлите си с едната ръка, госпожа Скофийлд се протегна с другата към разпилените пред нея записки и снимки. Откри един откъснат от тетрадка лист и го измъкна.

— Това е писала — каза тя нежно, — когато я повиках. Намерихме го, след като разбихме вратата. Не беше много късно, когато го сторихме... време за лягане. Всички сме непрекъснато заети. Аз... нямах представа.

— Гледах телевизия — обади се господин Скофийлд. — Гледах един стар филм по телевизията. Ричард Уидмарк участваше в него.

— Измих чиниите, сложих децата да спят и... Беше един обикновен ден. — Кожата върху бузите ѝ се опъна, когато се насили да се усмихне. Отвърнах ѝ, че мога да я разбера. — Дори накрая, когато се качихме горе... след като започнахме да тропаме по вратата, си мислихме, че е заспала. Разбирате ли? Чукахме около десет минути, преди да го направим, преди да разбием вратата. Намерихме това, когато влязохме. Лежеше върху леглото със скръстени ръце върху гърдите си. То беше в ръката ѝ.

Взех листа. Беше написано с химикалка, прецизно и подредено, с четливи, малки и закръглени букви. Беше стих, добър завършек за първата ми статия:

ЛЮБОВНО ПИСМО

ОТ

НАНСИ СКОФИЙЛД

*Ден след ден взирах се в твойта любов —
че тази страст хладно, тайно замира,
кой знак е вплела скръбта в покров,
кой в обич тленна утеха намирал е?*

*Няма извън тленността съществуване.
Всеки ден втренчен е в здрачния заник.
Няма любим, опознал без тъгуване
сълзи и мрак, и светлина в обичта си.*

*Залез пада, попарва страстта, но остават
жалък сплин, разкаяние, скръб, забрава,
а живота, преди да забравя, оставям.*

Вдигнах поглед, за да проговоря, но не успях да пророня и дума.
Госпожа Скофийлд го стори:

— Нали разбирате? — пророни тя и тъжно се усмихна. — Вече е
била изпила лекарствата, когато съм я повикала. Твърде много хапчета.
— Тя поклати глава и прошепна тихо: — Толкова много, много
хапчета.

6.

Така за Нанси Скофийлд животът не е бил нито по-добър, нито по-лош от този в гимназията.

Изнизал се в сянката на стената на училищния коридор. Не се отделяла от тази сянка, когато преминавала от клас в клас. Придържала се близо до заключените врати, като че ли те ограждали зона на невидимост, в която тя можела да ходи незабелязана. Гледала в пода. Гласът ѝ, когато се е налагало да поздрави, шепнел. В гимназията обкръжението ѝ от приятели и съученици заради нейната стеснителност било скромно. Както се пее в една песен, никой не разбра, че тя бе там.

И така, един ден тя изчезва. *Няма извън тленността съществуване.* Така го беше написала. Един странен малък стих. Трябва да го покажа на Маккей, когато се върна. Веднъж той ми цитира Натаниъл Хоторн — нещо като: вие можете да се опитвате през целия си живот да разберете нещата, за които пишете, но ще успеете само когато сте млади. Стихът на Нанси ми напомни за него. Той беше изтръгнат от момиче, потънало в нерадостни мисли, но успяло да ги изтласка, преди да потъне в мрака.

Имала само две близки приятелки, защото винаги била саможива. Три момичета с общи интереси. С тях тя разговаряла за момчетата, за живота и както разбрах — за смъртта. Джоана беше дебела, грозна петнадесетгодишна девойка. Закръглените ѝ бузи бяха осеяни с пъпки. Имаше къса рошава сиво-кафява коса, която стърчеше на всички страни. Майнди беше нейна противоположност — дребна, с хубаво развито тяло и неприлично държание. Носеше дънки, които се впиваха в бедрата ѝ, и пуловер, който подчертаваше гърдите ѝ. Закръгленото ѝ лице не беше красиво, но имаше хубави големи светлокафяви очи и леко издадени предни зъби, които ѝ придаваха мил вид на катеричка.

Срещнах ги зад сградата на училището, когато часовете им бяха свършили. Отпред деца се качваха в жълти автобуси или се влачеха на

групи по отгъпканите пътеки. Отстрани на червеното тухлено здание, на пистата, се бяха струпали отбори. Момчетата бяха с шорти и тениски, а момичетата със спортни блузки и къси панталонки. Децата правеха гимнастика на ливадата, заобиколена от асфалтовата писта. Гласовете на тренъорите достигаха до мястото, където стояхме.

Беше се застудило. Зъзних, независимо че бях облякъл дебелия си балтон и държах ръцете си пъхнати в джобовете. Стисках цигарата между зъбите си. Пушек и пара се виеха едновременно пред лицето ми, докато дишах. Пристъпвах между Майнди и Джоана.

Училищният двор представляваше заградена от всички страни тревна площ, която граничеше с хълмове. Тук-там се виждаха новозасадени малки брястове и букове. В най-отдалечения край на широкото открито пространство, което служеше за игрище, се забелязваше футболна врата.

В другия ъгъл на двора нямаше трева. Земята бе покрита с павета, заградена с по-ниска ограда и беше нещо като малък кът за отдих. Два огромни клена надвисваха над няколко маси и пейки. Върху асфалта имаше разчертано игрище за доджъбол, а от другата страна стърчеше тетрабол пилон. Сега малката площадка беше безлюдна. Жълтите листа на кленовете падаха върху настилката и студеният вятър ги понасяше във всички посоки.

Стояхме в редица, впили поглед над оградата.

— Тя винаги идваше тук — заговори Майнди. Веднага разбрах, че тя бе лидерката на групата. — Винаги излизаше тук да чете. — Гласът ѝ прозвуча стегнат и прегракнал. Големите ѝ кафяви очи се вираха безизразно. Дъвчеше дъвка.

Джоана кимна.

— Да — обади се приятелката ѝ, която също преживяше.

— Четеше всичките тези болезнени неща — продължи тя. —

Поезия. Разбирате ли какво искам да кажа? Винаги за смъртта.

— Така ли?

— Да, да. Можете да го напишете.

Продължих да стоя с ръце, мушнати в джобовете.

— Наистина така беше. Попитайте Джоана — увери ме Майнди.

— Така беше — потвърди Джоана.

— Нали сте чували за Едгар Алън По и Емили Дикинсън. Четеше и творби на някои други известни личности. След това

пишеше своите истории, стихове и ни ги показваше. Тези, които сте видели. — Майнди трепереше. Беше увила шал около врата си, но яркорозовото ѝ яке беше разкопчано и отдолу се подаваше пуловерът ѝ. — Господи. Те винаги се отнасяха за някой, нали разбирате, който слагаше край на живота си и винаги завършваха... те се самоубиваха със свръхдоза хапчета, поставяха главите си във фурната, пръсваха мозъците си или нещо подобно. — Тя ме погледна умолително и само за миг скръб проблесна в очите ѝ, зад твърдостта, която излъчваша. — Винаги си мислехме, че те са забавни — добави тя.

Кимнах и си дръпнах от цигарата. Тя се разпали и пушекът се издигна в студения свеж въздух. За миг си представих Нанси навън, на масата за отдих. Ръцете ѝ прегърнали книгата, а главата ѝ наведена над нея. Дългата ѝ коса се развява от вятъра, захапала един кичур.

— Има ли нещо вярно? — попитах аз.

— Кое? — попита Майнди.

— Да, кое? — повтори Джоана.

— Имала ли е приятел? Някой, с когото да се е разделила.

— Нанси? — Майнди замислено поклати глава. — Шегувате се! Само в мечтите ѝ. Искам да кажа, че тя винаги повтаряше: „Имам малки гърди, косата ми е много рядка, аз съм грозна, аз съм глупава, аз съм това-онова“.

— Тя ми се сърдеше, когато я убеждавах, че това няма значение — прошепна Джоана, сякаш на себе си.

— Да — обади се Майнди. — Непрекъснато повтаряше „Може би е по-добре да съм мъртва“. Опитвах се да я ядосвам. Имам предвид да се шегувам... Нали разбирате какво искам да кажа? Нищо сериозно. Само си правех майтап. Мисля, че обичаше да я дразня. Наистина — наблегна тя.

Накрая се обадох:

— Разбирам.

— Да — облекчено въздъхна Майнди. — Да — повтори тя, прехапа устна и се вгледа в земята.

— Но майка ѝ ми каза, че е била по-весела това лято.

— Да — съгласи се Майнди, — така беше.

— Затова си помислих, че вие може би знаете дали се е срещала с някое момче.

Майнди се замисли. Вдигна очи към мен и поклати глава.

— Не. Ние щяхме да разберем. Щяхме да забележим. Искам да кажа, че ако прочетете внимателно стиховете ѝ, ще доловите, че тя никога не е правила нищо, въпреки че пише за любовта, заради която се самоуби... — Гласът ѝ заглъхна и отново се вторачи в земята.

— Как мислите, какво е станало? — попитах аз тихо. — Какво може да се е случило, та да изглежда по-щастлива преди края?

— Аз... аз не зная какво се е случило. Може би отдръпване в черупката ѝ или нещо подобно? — Погледът ѝ само за миг светна предизвикателно. — Искам да кажа, че беше лято — продължи тя. — Предполагам. Мисля, че това беше. Имам предвид, че тя бе далеч, навън от това отворително място. Господи, подобно нещо би ободрило всеки.

Кимнах.

— Добре. После какво? Какво я принуди да стори това?

Майнди не откъсваше очи от земята и продължаваше да клати глава.

— Животът — рече тя. — Това е всичко. Просто животът. Той те поглъща.

— Да — потвърди Джоана. — Наистина е така.

Извадих цигарата от устата си и я хвърлих на тревата в краката си.

— Да, добре, предполагам, че е така — съгласих се аз.

Иронията беше слаба, но Майнди я разбра.

— Е, може би е било по-различно, когато вие сте били дете — каза тя. Сега гласът ѝ бе мек. Устните ѝ се свиха и тя се начумери. — Но според нас той вони. Имам предвид думите на всички възрастни, о, вие знаете: „Защо децата взимат наркотици; защо се шляят толкова; защо забременяват момичетата; защо се самоубиват?“. По телевизията и навсякъде показват само интервюта с родители, с учители, със специалисти и само с деца, които се придържат към правилата, добрите малки момчета и момичета, нали разбирате? Но огледайте се. Ние сме заобиколени от учители идиоти, които не могат и вероятно се страхуват да правят нещо друго и техният най-голям трепет, нали разбирате, е да ни поучават какво да не правим. Но ако вие ме попитате, бих ви отговорила, че всяко момиче, което има проклетото бебе, може само да прецени. А от друга страна, ние сме заобиколени от деца, които се опитват да изглеждат сериозни, на които родителите им

избират професията, записват ги в колежи или ги правят членове на футболния отбор, нали разбирате? И те ще разрешат да изляза с вас, а не с него, и дали вие можете да дойдете на моето парти или не можете, защото не сте един от нас, нали разбирате? И искам да кажа, че това е най-лошото, най-проклетото нещо в този живот. И всичко това според мен е истина. Разбирате ме, нали? Имам предвид, че това представлява животът. Това са идиоти, които ви казват как да живеете и всеки се бори да стане по-популярен, по-богат или нещо друго. И така, защо не го напишете във вашия вестник: Нанси Скофийлд се самоуби, защото ние бягаме от този шибан свят и гимназията ли е мястото, където да ни учат на живот в него?

Тя клатеше отчаяно глава. Кестенявата ѝ коса се мяташе напред-назад. Направи голям балон и го пукна.

— Трябваше да кажа на Нанси — продължи тя яростно. — Трябваше да ѝ кажа: нима искаш да бъдеш като онези момичета, които си вирят носовете? Имам предвид онези, които излизат с идиотите момчета. И всичко, което те могат да кажат за това, е: „О, да, човече, аз съм атлетка, не съм ли сериозна“. Или музиката, която те слушат. Имам предвид, че такава искаше да бъде Нанси. Аз я разубеждавах... — изплака Майнди и сълзи напълниха очите ѝ.

Извърна лицето си от мен и раменете ѝ се разтресоха под яркорозовото яке. Чувах мъчителното ѝ ридание.

— Вие сте проклети — насили се да каже тя накрая. — Всички вие. Всички вие, проклети хора. — Тя продължаваше да ридае и през сълзи изхлипа: — Защо някой не ѝ помогна? Това е, което искам да разбера, ясно ли е? Разбрахте ли ме? Искам да попитам, щом всички проклети възрастни хора са толкова умни, защо никой не ѝ помогна? Разбрахте ли ме?

7.

Беше вторник вечер. Стоях на бюрото с огледалото пред мен в хотелската си стая на върха на планината. Портативната ми електрическа пишеща машина лежеше пред мен. Имаше пълна чаша с уиски от лявата ми страна и пепелник, препълнен с тлеещи фасове, отдясно.

Пръстите ми удряха клавишите трескаво. Материалът за Скофийлд беше почти готов, но Кеймбридж не беше планирал да отпечата до неделя първата статия от поредицата. Смяташе да ги публикува в понеделник, сряда и петък и да приключи с най-голямото парче следващата неделя. Можех да го довърша тази вечер, да го изпратя утре сутринта с бърза поща и никога да не се доближа до компютърния терминал в Уайт Плейнс.

Звукът от тракащите клавиши в пустата стая ме успокояваше. Уискито ме затопляше. Пушекът на последната ми цигара се извиваше пред лицето ми и миришеше прекрасно. Листът се въртеше върху барабана на машината пред мен. Още един абзац, може би два, и ще приключа.

Прозорецът беше отдясно, а банята отляво. Сега вратата на банята беше затворена. Имаше някой вътре. Чувах я как се приготвя, въпреки трополенето на клавишите, докато печатах. Долавях стърженето на краката на стола върху подовата настилка, докато го влачеше. Но пръстите ми продължаваха да тракат по клавиатурата.

Съзрях светлина навън. Не беше гръмотевица, а само кратък проблясък на бяла светлина над дърветата. Погледнах към нея, когато зърнах пламъка. За миг успях да различа пътеката по склона от стаята до края на гората. Тревата, листата и клоните заблестяха в сребристо, преди нощта да ги погълне отново.

Продължавах да пиша. Страницата се превърташе напред. Чувах как дървото стърже върху плочките в банята и разбрах, че тя беше почти готова. Но преди да се появи, чух потропване по прозореца. Едно леко почукване, сякаш някой удряше с нокът върху стъклото.

Сепнах се и се извърнах по посока на шума. Светлина разцепи небето отново и за миг склонът проблесна. И в този момент видях, или си въобразих, че видях, как една фигура е застанала точно в края на гората. Заприлича ми на жена с дълго черно наметало с качулка. Но светлината изчезна толкова бързо, че си помислих, че е плод на въображението ми и съм видял очертание или сянка на дърво.

Продължих да печатам. Трябваше да побързам. Искях да свърша, преди тя да излезе от банята. Вътре беше станало много тихо и разбрах, че нямам много време.

На прозореца отново се почука.

Обърнах се и пак видях светлина. Сега жената с наметалото стоеше по-близо, между гората и прозореца. За миг зърнах бледото ѝ лице.

След секунда всичко потъна в тъмнина и тя се скри. Изругах, измъкнах се от стола и се приближих до стъклото. Бях объркан и малко уплашен. Не можеше да се придвижи от гората за толкова кратко време, между двата проблясъка. Изглеждаше невъзможно. Дървото в банята започна силно да стърже върху плочките, но не му обърнах внимание и се прилепих до прозореца.

Сплесках нос в стъклото, но успях да различа само неясните контури на тревата и смътните сенки на дърветата. Сред тях не се забелязваше каквато и да е било фигура.

Проблесна светлина и тя вече бе застанала точно пред мен. Бледото ѝ лице се опираше от другата страна на стъклото, безжизнените ѝ очи се вираха в моите, тъжната ѝ усмивка почти ме целуна.

Изпищях и отскочих. Това беше дъщеря ми. Това беше Оливия. Тя бавно протегна ръка и посочи към вратата на банята.

Обърнах се и се втурнах натам, но вече бе много късно. От самото начало знаех, че ще закъснея. Сграбчих дръжката и я издърпах. Тя не се помръдна. Блъснах вратата и изкрещях:

— Оливия!

Тя се смееше. Чувах я ясно как се киска в банята. Долавях стъпките ѝ, когато се катереше до ешафода. Изкачи се. Постави въжетото около врата си. Затегна го. Метна се и ритна люка.

Извиках отново името ѝ. Седнах на леглото и изревах.

Събудих се. Задъхвах се и цялото ми тяло плуваше в пот.

Седях на ръба на леглото. Скрих лице в шепите си и тихо заридях. Изчаквах биенето на сърцето ми да се успокои.

За момент отделни картини от съня се заредиха в съзнанието ми. Реших да легна, за да се успокоя. Не бях сигурен кога реалността ще се слее с кошмара или кога той ще се превърне в истина.

Станах и разтърках очи. Все още бях облечен и усетих миризмата, която се носеше от дрехите ми. Хвърлих поглед на часовника си. Показваше половин час след полунощ. Огледах се.

Пишещата машина лежеше на бюрото пред огледалото. Чашата с уискито, ледът напълно разтопен в светъл кехлибар, стоеше отляво. Пепелникът вдясно беше препълнен с изгорени фасове. Стаята вонеше на застоял цигарен дим.

Завършената статия за Скофийлд се подаваше от пишещата машина. Тръгнах към нея, но спрях в средата на стаята. Заковах се на място и се втренчих в прозореца.

Не се виждаше светлина, а само лека мъгла. Мина ми през ума, че винаги през нощта наоколо се простира мъгла, която се образува от изпаренията на многото езера. Тази вечер преваляше пълнолуние и това сякаш я наелектризираще със светлина. Гледах я как се извива около стволовете на дърветата в края на гората, сякаш дишаше — бавно се повдигаше и спускаше — напластена над склона.

Обърнах се и тръгнах към пишещата машина. Застанах до нея и започнах да препрочитам уводната си статия. Беше добра. Вдигнах очи и се взрях в огледалото. Не изглеждах толкова добре.

Бях легнал с най-новата си бяла риза. Сега представляваше жалка гледка, пропита с пот по гърдите, мишниците и яката. Вадички продължаваха да се стичат по лицето ми и капчици избиваха върху челото ми. Имах тъмни кръгове под очите си, които изглеждаха много уморени. И уплашени.

Когато погледът ми се замъгли и не можех да виждам повече, отидох до банята. Запалих осветлението и се приближих до мивката. Пуснах силна струя, за да се изстуди водата. Наведох се, събрах ръце, за да загреба повече, и я плиснах върху лицето си.

Поддейства ми освежаващо. Останах за миг неподвижен, наслаждавайки се на студа. Взех кърпата от закачалката и се изтрих. Изведнъж спрях и застинах на място. Затворих очи, а сърцето ми отново заби лудо.

Някой чукаше на прозореца.

8.

Не помръдвах. Чуکانето не спираше. Стоях неподвижен, сякаш изчаках отново да се събудя. Слабият, но непрекъснат звук продължаваше с пронизващ, отсечен ритъм: *туп-туп-туп, туп-туп-туп, туп-туп-туп*. Просто стоях вцепенен с хавлия в едната ръка. Помислих си, че моята дъщеря не може да чука така. Не е възможно да се навърта до прозореца в студа. Моето момиче беше покойник. Мъртвите не се връщаха, без значение какви стари дългове имаха да уреждат.

Но тропането не спираше. Поех си въздух, метнах кърпата на ръба на мивката и излязох от банята.

Когато пресякох прага, чуқането изведнъж замря. Сепнах се от настъпилата тишина. Бавно се обърнах с лице към прозореца. Навън се спускаше нощ. Бялата мъгла се носеше на повърхността, достигаше до мен и милваше стъклото. Нищо друго. И никой.

Отидох до бюрото. Пакетът ми „Уинстън“ лежеше до пепелника. Вдигнах го, разклатих го и измъкнах една цигара. Пръстите ми трепереха. Поставих я между устните си и запалих клечка кибрит.

Видях пламъка двоен. Единият пред мен, когато повдигнах огънчето към цигарата, а с периферното си зрение — другият, който се отразяваше върху тъмното стъкло на прозореца. Размахвах кибритената клечка и тя угасна, но другата светлина все още проблясваше. И отново я забелязах с периферното си зрение.

Бързо вдигнах очи. За секунда пламъкът продължи да трепка. Помислих си, че може да е отражение, но той освети малко кълбо в мъглата на около петнадесет ярда надолу по склона. Забелязах фигура, която се носеше в неговото сияние.

Светлината угасна. Точно както в съня ми, тя изчезна след миг. Но аз видях ясно силуета, който плуваше като мъглата. Това беше човек, облечен в бяло — бели панталони, бяла риза. Бяло лице. Не успях да различа дали беше мъж, или жена.

Докато се вирах, пламъкът проблесна отново. Силуетът бе все още там и се носеше като призрак в мъглата. Присвих очи, за да мога да свикна с тъмнината и да го огледам по-добре. Нищо не успях да различа, защото светлината угасна. И фигурата изчезна.

— Добре — промърморих си. Сърцето ми биеше лудо и го усещах, сякаш се беше качило в гърлото ми. Извадих цигарата от устата си, смачках я грубо в пепелника и се насочих към входната врата.

Бях на първия етаж на хотела. Стаята ми беше последна в сградата, стърчеше навън и образуваше малък ъгъл. Вратата се отваряше директно навън, на покритата с плочи алея, под балконите на втория етаж. В едната посока водеше до хотелската рецепция, а в другата завиваше зад ъгъла, минаваше покрай останалите стаи, продължаваше до оградата и се спускаше под моя прозорец.

Пристъпих навън в мразовитата нощ. Въздухът беше влажен, пропит с мъгла и напоен с миризмата на опадалите есенни листа.

Приближих се до фасадата на хотела. Прилепих се до дървената ламперия на стената и продължих да се крия в сянката на балкона над мен. После свърнах зад ъгъла и замръзнах на място. Беше тихо, а хотелът тъмен. Нощта изглеждаше безжизнена и празна. Шумът на насекомите от гората се чуваше неясно. Мъглата се носеше пред мен, пълна със сенки. Сенките се увеличаваха, отдръпваха и движеха на фона на лунната светлина.

След миг долових стъпки върху изсъхналите листа на склона. Долавях нови и нови, които се отдалечаваха от мен. Насочиха се надолу по склона, към гората.

Последвах ги.

Излязох навън, извън защитата на балкона, в мъглата и тишината. Движех се предпазливо по ската. Не беше стръмен, но усещах листата под краката си гладки и хлъзгави.

Бях на половината път между хотела и гората, когато спрях. Не чувах вече стъпките. Не успях да видя и хотела зад мен. Не можех да различа гората отпред. Нямаше нищо освен мъглата и тихото шумолене на насекомите около мен.

Светлината блесна отново. Фигурата беше там и сега се появи в края на гората, точно до дърветата, където видях дъщеря си първия

път. Стоеше неподвижно и се взираше в мен. Беше приковала поглед и пламъкът се отрази в нейните бездънни черни очи.

Последвах я. Светлината угасна и отново чух стъпките да се отдалечават. Ускорих крачка. Виждах как парата, която излизаше от устата ми, се смесва с мъглата. Усещах хриптенето на белите дробове в гърдите си и чувствах насъбралия се никотин от всичките цигари, които бях изпушил. Почти побягнах.

В следващия момент бях заобиколен от гората. Дърветата се втурваха покрай мен: неясни, смътни, с почти неразгадаеми форми. Склонът стана по-стръмен. Листата се хлъзгаха повече. И изведнъж краката ми се подхлъзнаха, ръцете ми се завъртяха и аз се протегнах, но не успях да хвана нищо. Почти се бях строполил на земята, когато коленете ми се огънаха. Обаче намерих къде да стъпя и запазих равновесие. Застинах на мястото си. Дишах тежко.

И тогава чух стъпките. Отново точно зад мен.

Извърнах глава и съзрях силуета на не повече от десет крачки.

Никой не се помръдна от мястото си.

— Какво искаш? — Чудех се дали гласът ми се чуваше от биенето на сърцето.

Един слаб, писклив глас ми отговори. Помислих си, че е на жена, след това на мъж, а накрая на момче.

Гласът заговори:

— Искам да ви покажа, господин Уелс... Искам да ви покажа, че Смъртта е в тези гори.

И с това фигурата изчезна обратно в тъмнината. Скри се, сякаш се изпари и се загуби. Втурнах се след нея. Протегнах ръка, но не докоснах нищо. Беше изчезнала.

Сега се движех бавно в мрака. Не чувах никакви стъпки. Не виждах никакво движение освен слабото подмятане на ръка на отдалечаващата се фигура. Бях само на няколко крачки от силуета, но ми се изплъзна. Вдигнах ръце, не вярвайки на това, което се случи. И ги замяхтах напред-назад в разлюлените клони.

Пръстите ми докоснаха нещо, нещо, което беше мъртво.

Веднага разбрах, че е безжизнено. Почувствах подпухналото му тяло. Ръката ми се отдръпна. Чух скърцащ звук. Едно изкривено, странно тяло се люлееше в мъглата. Висеше на въже и се клатеше от

клона на дървото. То се отдалечи бавно и потъна в мъглата. Завъртя се и се залюля обратно към мен. Тогава успях да го видя.

Беше училищното куче Сош.

9.

Ето как срещнах Тамани Бърд.

Имаше внушителна фигура, с размерите на сграда и формата на яйце, прехвърлил шестдесетте. Беше шеф на полицейския участък на Грант Каунти и изглеждаше, сякаш е ченге, откакто свят светува. Имаше продълговато тъжно лице със сплескан нос и воднисти сини очи. Беше плешив, но един кичур жълтеникава коса някак си бе оцелял на тила му. Дланите, ръцете, пръстите и краката му: всичко беше грамадно, огромно. Всичко освен гласа му, той бе тих. Говореше провлечено, почти шепнешком.

Шефът Бърд пристигна около двадесет минути след като се обадох в полицията. Беше 1:35 през нощта. Той спря червено-бялата полицейска кола с виещи и примигващи сирени в задънената улица пред хотела. Излезе от задната седалка, сякаш се готвеше да изпълни цирков номер, и приглади гънките на тъмния си костюм отпред. Двама униформени полицаи изскочиха от колата и изчакаха Тамани Бърд да ги поведе. Той огледа бавно и продължително наоколо, мудно завъртя очи, така че да може да обхване всичко. После пое нагоре по алеята на склона към ъгловата стая, където бях застанал.

Изчаках го пред вратата.

— Вие ли сте Джон Уелс? — провлечено попита той.

— Да, аз.

— Вие сте репортерът от града.

Бях изненадан, че ме познава, но се опитах да не го покажа.

— Да — отвърнах и това бе всичко, което успях да кажа.

Той кимна с огромната си глава и започна да ме изучава бавно. Предполагам, толкова мразеше репортерите от града, че бе способен да ме унищожи, мина ми през ума, само с един удар в окото с остър предмет. Тази мисъл ми подежда чудесно. Беше ми студено. Бях уморен и треперех. Нищо не можеше да ми развали настроението повече от мисълта, че ще ме измъкне от стаята и ще ме накара да отида

в гората да открия мъртвото куче. Това засили непоносимостта ми към селските ченгета.

Поведох ги към жертвата.

Бърд и неговите подчинени имаха силни фенери. Лъчите им прорязваха тъмнината и просичаха пътека през мъглата. Светлината очерта мъртвото ловджийско куче, което висеше на дебелия буков клон. Бърд го погледна и всмука устните си между зъбите. След това заговори меко, провлечено:

— Добре. Отрежете въжето и свалете бедната кучка долу.

Полицайте се спогледаха мълчаливо. Единият беше слаб, рус младеж, около двадесетгодишен, а другият едър, тъмнокос мъж на двадесет и седем или двадесет и осем години. По-възрастният мъж загуби.

— О, по дяволите — изруга той и отклони погледа си от своя колега. Пристъпи напред и извади сгъваем нож от джоба си. Беше висок, но трябваше да се протегне, за да достигне въжето. Докато прерязваше връвта, трупът на кучето се въртеше и лапите опираха в гърдите му. Полицаят изви устните си в отвращение.

Когато въжето се разнищи и изтъня, по-младият полицай помогна на по-стария си колега да смъкнат животното на земята. Тамани Бърд се приближи с грациозна, плавна походка, учудваща за толкова огромен мъж. Застана над животното и се взря в него.

— По дяволите — промърмори той. Гласът му едва ли беше посилен от шепот. Пое си дълбоко въздух, вдигна мрачното си лице към мен и попита: — Как го намерихте?

— Някой искаше да го открия — отвърнах аз. Запалих цигара. Вдигнах яката си. Бях облякъл балтона си, за да се предпазя от студа. — Някой ми почука на прозореца и ме поведе надолу със светлина.

— Мъж или жена?

— Не съм сигурен. Струва ми се, беше мъж. Каза, че иска да ми покаже, че има смърт в гората.

Той изсумтя:

— Чудесно. Мислехте ли, че може да е дете?

— Предполагам. Имаше странен весел глас. Може да е било и дете. Той знаеше името ми.

— Ъхъ. Разбира се. Самоубийствата са го разтревожили. А и вашето шпиониране наоколо и статиите ви за всичко това.

Той ме погледна с безизразна свирепост. Опитах се да открия очите му, но Бърд насочи фенерчето си към мен. Лъчът ме заслепи и аз извърнах поглед.

— Не трябва да се учудвате, че хората знаят кой сте, господин Уелс — заяви той. — Това е малък град. — Вдигнах ръка пред очите си и той отклони светлината. — Не мога да кажа, че съм приятно развълнуван от онова, което правите.

— Добре — отвърнах аз. — Не се вълнувайте.

— Благодаря ви от сърце.

— Няма защо.

Той кимна, погледна към гората и измърмори:

— Няма защо. — След това се обърна към полицаите и попита: — Сложихте платнището в багажника, нали? Трябва да сте разбрали за какво се отнася спешното повикване. — Двете ченгета се насочиха нагоре по склона към хотела. Бърд ги наблюдаваше как се отдалечават. — Имате ли някаква представа накъде тръгна детето? — попита той след миг.

Поклатих глава.

— Онова, което мога да кажа, е, че то изчезна.

Това накара проницателните очи на Бърд да се вперят в моите.

— Изчезна?

— Да.

— Хм. Е, не съм изненадан.

— Ще се наложи да го проследите в гората.

Той не откъсваше очите си от моите. Те изглеждаха като вода над риф: тиха и гладка на повърхността, остра и опасна отдолу.

— Необичайно е онова, което става — каза Бърд. — Обикновено тук е много спокойно. Доскоро никой не ни обръщаше внимание.

— Именно — обадох се аз.

— Да, да, точно така. Преди време изведнъж започна да се пролива кръв. Имам предвид онази голяма катастрофа с трактора с ремаркетото до църквата миналата година. А и трите убийства няколко години преди това. Изведнъж като че ли всички вестници и телевизионни станции в града се втурнаха да правят репортажи за нас. Интервюираха опечалените. А и начинът, по който задаваха въпросите: „Как изглеждаше тримесечният ви син, преди камионът да го прегази, господин Крийли?“. — Той поклати глава. — Истина е, че се готвех да

си лягам, когато чух диспечерът да съобщава вашето име по радиостанцията. Затова се обадох на момчетата и ги накарах да минат покрай нас и да ме вземат. Знаете ли защо?

— Аха.

— Исках да разбера какви неприятности ще ни довлечете. Допусках, че ще възникнат, но само исках да видя какви.

— Екзекутирано животно — отвърнах. — Предполагам, че аз съм човекът, за когото говорите. — Той продължаваше да ме гледа свирепо. Изгледах го по същия начин. — Вижте какво — продължих аз. — Нека да разберем къде из долината Грант може да е изчезнал младежът, след като се изпари безследно в тази особено успешна за него вечер, имам предвид с убийството на бедното куче.

Минаха няколко минути в пълна тишина. Накрая Бърд приключи дуела с погледи и отклони очи.

— Наистина, няма много тайни. — Той посочи обкръжаващата ни мъгла. — Всичките тези хълмове са от варовик, който е пълен с пещери. Цяла мрежа от пещери има тук горе. Влизаш от едната страна на хълма и излизаш от другата, долу в долината. Няма да се изненадам въобще, ако открия следи някъде наблизко.

Той размаха фенерчето си и лъчът се плъзна по земята. След около седем секунди откри следите. На не повече от пет стъпки от мястото, където се бяхме разположили, си личеше ясно отпечатъкът върху земята. Малко поточе се стичаше тихо надолу от хълма в падината. Лъчът на фенерчето на Бърд проследи пътя на водата. Светлината огряваше повърхността и проблясваше по камъните в калното дъно. Изведнъж водата изчезна. Тя се стичаше в една малка кръгла дупка в земята, която беше достатъчно широка, за да се мушне човек в нея.

Бърд кимна.

— Да. Ето че познах.

— Може ли да се скрие долу?

— Може и да танцува там. Това е, което знам.

— Мисля, че все пак трябва да го проследим.

— Не — отвърна той провлечено. — Не, благодаря. Благодаря, въобще не желая. Когато бях момче, откривах пътя си през тези пещери, сякаш бяха собственият ми двор. Да, познавам всички пещери в района. Някои от тях продължават с мили. Но ако сега вляза,

колегите ще трябва да извикат цялата Национална гвардия, за да ме открият. — Той клатеше главата си, докато говореше. — Скоро ще се съмне. Накъдето и да е тръгнал, той е вече половин час пред нас.

Полицаяте се върнаха с платнището. Те го постлаха върху земята близо до трупа и сложиха кучето върху него. Бърд въздишаше, докато ги наблюдаваше.

— Добре. Предполагам, че ще трябва да занесем това нещастно създание обратно в участъка и да видим какво можем да открием. Дали ще разберем причината за преждевременната му смърт? — Той отново го заглежда озадачено.

— Бих искал да видя доклада — отсякох аз.

Бърд хвърли презрителен поглед към мен.

— Обществена информация — прошепна той.

— Точно така.

Той въздъхна тежко, с толкова голяма въздишка, колкото самия него.

— Мисля, че няма да се наложи да ви напомням да не се навъртате в този район, докато не се върнем сутринта.

— Нямахте нужда да ми го казвате — отвърнах аз.

— Добре. Думите ви определено ме успокоиха. Само мисълта за вас и това, че ще трябва да открия кой кучи син го е извършил, ме карат да страдам.

— Оценявам всичко това.

— Добре. Тогава приятна вечер, господин Уелс.

Кимнах. Той се обърна. Беше все едно да гледаш как се люлее презокеански параход в пристанище. Дишайки тежко, той си пробиваше път обратно нагоре по хълма. Двамата полицаи го следваха. Те носеха помежду си платнището, в което бе увито кучето.

Изчаках, докато полицейската им кола се скрие зад дърветата. След това отидох до моята, за да си взема фенерчето. Искях да погледна в пещерата.

10.

Досега само веднъж съм влизал в пещера и това беше, за да направя репортаж за една злополука, която се случи преди повече от петнадесет години близо до малкия град Скайхок. Франк Никълс решил да заведе деветгодишния си син Гари и още едно момче в пещера. Старият Франк работел като рекламен агент в една малка радиостанция в града. Като малък бил един от онези младежи, които винаги следвало да се справят отлично с всичко. Той казвал: „Футбол ли? О, да, аз бях много добър футболист, когато бях момче“. Въпреки това той никога не е бил добър в тази игра, защото не е играл футбол. Родителите му го карали да сядат на скамейките за зрители. Франк наблюдавал как другите деца тичат напред-назад покрай него и предполагам, си е представял, че е един от тях. Може би това е, което си спомнял. Същото било и с тениса. Майка му настоявала да тренира този спорт. Тя го обличала в най-новия му бял спортен екип, той отивал при треньора си и се препъввал около час на кортовете. Когато Франк пораснал, разказвал: „Когато бях момче, имах много точна ръка и винаги печелех в тениса“. И наистина това си спомнял.

И така, Франк трябва да е бил доста добър пещерняк на младини. Той въобще не бил влизал в пещера, но определено си мислел, че има талант да се справи. Един слънчев уикенд той взима двете момчета и тръгва на вълнуващо пътешествие, за да изпробва старите си умения. Завежда ги в един лабиринт от пещери, които биха объркали дори най-добрите професионалисти. Два дни по-късно те все още бяха там.

Не си спомням влизането в тази пещера с подробности. Слязох долу с много ченгета и пожарникари, които носеха прожектори, каски с фенерчета и въжета. Дори в тесните тъмни места под земята чувствах само сякаш съм в изкопан тунел за метро. Местността беше шумна и претъпкана.

Нямах представа какво е да си в тъмнината без хора, без светлина, без шум. Какво е да си там долу в сърцето на земята, където няма свеж въздух, слънце, песен на птички или признаци на живот.

Разбрах го, когато погледнах лицата на децата. Те се намираха в една кухня в скалата на около миля от изхода, в който бяха влезли. Представляваше огромно кръгло пространство с гладък скалист под и нисък таван. Франк се беше облегал на стената от другата страна и отдавна бе мъртъв. Беше умрял от коронарна тромбоза. Двете момчета се свиваха на противоположната страна. Бяха прекарали около двадесет и четири часа с трупа в тъмнината. Притискаха се едно до друго, свити на топка. Едното от тях се взираше в пространството, лигите му течаха и издаваше тихи, пронизителни писъци. Всички си мислехме, че го прави спокойно. Другото дете, Гари, умираше. Помогнах да изнесем носилката му навън на светлината. Той непрекъснато повтаряше: „Ще кажете на татко, че не се страхувах, нали? Кажете му, че въобще не се уплаших“. Момчето почина след около шест часа. Никой не направи усилия да го спаси. Написах некролога му. И разказах как той не се е страхувал. Разгласих го на всички.

След това преживяване аз имах представата какво е да бъдеш сам в пещера. От погледа на Гари. Спомних си тези очи, когато се спусках от паркинга на хотела обратно в гората към отвора на подземие.

Вече имах малко фенерче. Не много голямо, от онези с размерите на длан, което държах в багажника си, ако се наложеше да отстраня авария на пътя. Насочих се към дъба, където открих кучето. Отново намерих пролуката в земята, която се мъждееше под стелещата се мъгла. Съблякох балтона и го захвърлих на тревата. Седнах на ръба на отвора. Усетих влажните и студени от мъглата листа през панталоните си. Плъзнах се надолу бавно, докато краката ми се мушнат в тунела. Вода се стичаше около обувките ми. Стъпих вътре: една тъмна дупка в земята, зловещо отворстие в небитието. Коленичих. Проврях лице в кухнята, осветих я с фенерчето. Виждах около два метра зелени хлъзгави камъни, а отзад само непрогледен мрак.

Пъхнах единия си крак и се спуснах. Придържах се за ръба на пролуката с двете си ръце, докато промуша и другия. Краката ми търсеха опора върху скалата, която се хлъзгаше. Усетих гладката, плъзгава повърхност и водата на поточето, но мястото не беше много стръмно. Приклегнах, докато главата ми изчезне в дупката и мракът се събра над мен.

Бавно, с вкопчени в стената ръце, аз се спуснах по полегатата скала в пещерата. Всичко продължи около шестдесет секунди, които ми се сториха цяла вечност. Камъните се впиваха в дланите ми, собствената ми тежест натягаше ръцете ми. Нощта се издигна над мен и се смали като хвърчило, носещо се в небето. Лъхна ме застоял, сгорещен въздух и желанието да се кача отново горе стегна гърлото ми. Дишах трудно и се борех да поема повече кислород. Скалата продължаваше надолу още няколко метра, а след това се изправяше. Успях да достигна стената. Вече се намирах под земята.

Тук, единственият звук, който чувах, беше ромоленето на поточето, единственото осветление — лъчът на фенерчето. Над мен се разкриваше малък отвор, през който нахлуваше слаба лунна светлина. Наоколо всичко бе потънало в мрак, който поглъщаше дори лъча на фенерчето, и беше толкова плътен, че почти всичко ми изглеждаше твърдо. Една непробиваема стена от тъмнина.

Проследих водата. Насочих светлината към земята и се промъкнах до малкия поток, който продължаваше да клоkochи и се провираще между варовиковите скали. Плъзгах лъча на всички страни и разглеждах мястото. Това бе едно земно кътче, пусто колкото луната. Стените, подът, таванът: всичко беше зелено, безинтересно, хлъзгаво и мокро. Беше красиво, но само по начина, по който пустинята можеше да бъде красива; само по начина, по който смъртта може да бъде пленителна, ако се умира млад. Това беше красотата на съвършеното еднообразие. Нямах нищо друго, освен скали и вода. И тъмнина. И аз.

Пътеката пред мен започна да се стеснява. Трябваше да се наведе, а след това и да коленича. Усещах как стените докосват раменете ми. Таванът също се сниши и се притисна в гърба ми. Трябваше да легна. Строполих се и се потопих в потока. Лъчът на фенера разкри пред мен малък коридор. Започнах да се влача над водата и скалите.

В края на отвора се измъкнах внимателно. Пред мен се появи стръмна повърхност. За момент седнах на ръба ѝ, след това се спуснах, докато краката ми докоснат земята.

Размахвах лъча около мен, но той не успя да освети много. Тъмнината го смазваше. Само успях да различа коридори вляво и вдясно, които откриваха повече тъмнина. Видях грапави стени, които

се издигаха високо към сводести тавани. Забелязах в далечния ъгъл прилепи, крилете на които бяха извити около чудноватите им безмъхести тела. Мисълта, че отворът не се вижда вече зад гърба ми, ме накара да потръпна. Земята също беше някъде над мен, но не можех да я забележа. Бях запечатан. Мислите ми се насочиха към живота там горе. Може би деца играеха бейзбол над мен в гората... или красива жена стоеше точно над главата ми с пола, която се вееше от вятъра около краката й... аз можех да протягам ръце нагоре, да викам, но светът щеше да продължи за тях, както винаги е бил, и те щяха да идват, да си отиват и никога нямаше да разберат, че аз съм тук. Всичко това ми мина през ума. И след това си представих очите на Гари Никълс и почувствах как гърдите ми се стягат. Изведнъж лъчът на фенерчето ми трепна и освети следите на човека, който ме бе довел тук тази вечер.

Не беше много. Всичко бе струпано в един ъгъл, сякаш той или тя са седнали за малко да отдъхнат на път за изхода или обратно. Коленичих върху скалата и заиграх с лъча върху останките. Имаше едно пластмасово пликче и това, което успях да различа в него, приличаше на трохи. Няколко фаса „Кент“, които бяха загасени в стената. Видях зацапаните петна от пепелта. Намерих изгорени кибритени клечки и малка купчинка от обгорял лист хартия. Разгледах ги отблизо, като внимателно ги докосвах с пръсти. Който и да го е запалил, старателно е смачкал всичко, за да не остане следа. Но беше изпуснал едно късче хартия, което не беше напълно унищожено. Все още се различаваше, че е от зелен, плътен картон със зърнест строеж. Вдигнах хартията и я обърнах. Не се забелязваше нищо друго. Подхвърлих я върху другите отпадъци, за да ги покажа на Тамани Бърд на сутринта.

Станах и отново насочих фенера към залата, изгарящ от нетърпение да си тръгна.

— Не забравяйте, господин Уелс — обади се той точно зад мен. — Смъртта в гората.

Високият, безгрижен глас като че ли долетя от един от коридорите. Извъртях се, за да открия източника, но точно тогава една ръка изникна в тъмнината. Тя ме удари по китката. Ръката ми се вцепени и фенерчето се изплъзна от пръстите ми. То политна във

въздуха и лъчът се завъртя пред мен. Чух как металът изтрополи по скалата и светлината угасна.

Замръзнах на мястото си. Усетих как се сковавам. Тъмнината беше толкова плътна, че имах усещането, сякаш съм погребан в нея. *Кажу на татко, че въобще не ме беше страх.* Сърцето ми заби лудо. Това беше единственият звук, който чувах.

— Кой си ти? — изплаках аз. Мразех треперещия си глас и страхът, който се долавяше в него. — Кой си ти? — Този път изкрещях.

— Той го направи. В гората. Той го направи.

Гласът се отдалечаваше от мен, ехото заглъхваше в коридора. „Той го направи, направи, направи...“

— Какво? — изкрещях аз. — Уби я? Нанси ли? Кой го направи?

— В гората, господин Уелс — обади се кънтящият глас. — В гората.

И след това замлъкна.

Веднага коленичих и започнах да опипвам с ръка скалата около краката си. Чувах само дишането си. Шепнех си:

— Хайде, хайде, хайде... — Пръстите ми докоснаха фенерчето. Сграбчих го и потърсих превключвателя. — Хайде — шептах аз.

Светлината проблесна. Въртях се, осветявах и търсех изхода наоколо. Забелязах го и се напъхах обратно в малкия тунел. Падах и ставах тичешком. Измъкнах се от другата страна. Водата на поточето се плискаше около мен. Погледнах нагоре и видях лунната светлина да нахлува през отвора. Въздъхнах с облекчение.

Бързо следвах водата, докато скалата се издигна в нощта. Краката ми се хлъзгаха под мен, пръстите ми дращеа по скалата и аз жадно поглъщах чистия студен въздух. Вкопчих ръце в земята и се надигнах. Водата се стичаше по тялото ми, докато се измъквах навън през малкия отвор. Изкачих се на ръба на дупката и се строполих. Няколко минути лежах там и дишах тежко.

Накрая се надигнах. Намерих балтона си и го облякох. Заизкачвах се бавно нагоре по склона до хотела и влязох в стаята си. Тръшнах вратата след мен. Съблякох мократа риза и панталона и се стоварих задъхан с лице върху леглото.

Предполагах, че съм достатъчно уморен, за да заспя, без да сънувам.

Но сгреших.

11.

На сутринта Тамани Бърд изпрати няколко мъже. Те слязоха в пещерата с въжени стълби, каски с фенерчета и мощни прожектори. Елегантен начин. След около половин час се върнаха. Изнесоха фасовете, кибритените клечки и хартията. Информираха ме за вероятността кучето да е отровено, преди да е било закачено на клона. После повториха думите на няколко деца, разтревожени от самоубийствата, които бяха решили да си го изкарат на мен. След това си отидоха.

Тази слънчева сутрин се съгласих с тях. Действително цялата нощ: сънят, преследването в гората, кучето, пещерата, всичко сега ми напомняше за един продължителен ужасен кошмар. Той се беше стопил като леда в пролетни води, така както обикновено се забравяха сънищата на сутринта.

Все пак се опитвах да го проумея. Мъчех се да не го загубя от съзнанието си. Докато стоях на паркинга до колата ми, брулен от вечерния мразовит вятър, гласът кънтеше над бръмчащия двигател. Онзи странен, висок, безполов глас: *Смъртта* — ми повтаряше той. *Смъртта в гората*. Но Нанси Скофийлд бе умряла в стаята си. Родителите ѝ бяха разбили вратата, преди да я открият. Съдебният лекар беше заявил, че тя е починала от свръхдоза успокоителни лекарства. Убийството изглеждаше съвсем невероятно. Тя дори не беше умряла в гората. Различаваше се от смъртта на кучето. Не беше като края на моята дъщеря.

Старата ми кола бучеше пред верандата на хотела, но след малко замърка тихо. Отпуснах се върху седалката и се замислих за безизходното положение, в което се намирах. Направих обратен завой и се спуснах от върха на планината.

Разбира се, продължих да мисля. Това не бе някаква шега, не беше лудост на едно тъжно, сърдито дете. Беше тайна, която не можех да разгадая. В известен смисъл цялата история бе една мистерия.

Насочих се към града. Заповедта на моя главен редактор беше да изпратя толкова статии, колкото успеех да напиша преди уикенда. Предположих, че начинът, по който той щеше да погледне на тях, беше личен, и щеше да се увери, че аз не се опитвам да прокарам някакво сериозно журналистическо творение покрай него. Затова, когато пристигнах на главната улица, спрях пред пощата и изпратих до града материала за Скофийлдс с експресно писмо. След това закусих в близкия малък ресторант и прочетох „Стар“. Исках да се уверя, че Кеъри вече е изопачил делото „Делакрос“, така както само той можеше. След това, убеден, се върнах отново на работа.

Задачата ми сега беше Фред Съмърс. Шестнадесетгодишно, консервативно момче, с пронизващ поглед от снимката в ежегодния училищен албум. Слаб, висок, срамежлив. Облечен в униформен пуловер. С много къса руса коса и широка усмивка. Поставил дулото на оръжието между разтеглените си в усмивка устни и натиснал спусъка. Преди три седмици.

Баща на Фред беше Уолтър Съмърс. Той имаше своя собствена инженерна фирма в Роджървил и също беше един от местните политици. Заемал служебен пост пет години в местната управа, преди да бъде избран миналия ноември за член на районната камара. Както научих, вече беше обсъждано предложението да заеме нов, по-висок пост и беше един от най-вероятните претенденти за кмет, след като сегашният подаде оставка след две години.

Тази сутрин Уолтър ме посрещна на ливадата пред дома си. Притежаваше скотовъдна ферма до гората в долината Грант — около двадесет акра земя, която се простираше по хълмовете зад къщата. Онези баири, които сега пламтяха от червените листа на дъбовете на фона на жълтите кленове в задния двор. Когато протегна дясната си ръка, за да се здрависа с мен, Уолтър Съмърс посочи околността с лявата.

— Великолепна есен — каза той, докато разтърсваше ръката ми. Върху лицето му грееше усмивка, когато изрече тези думи.

Той беше почти на моята възраст, висок и мускулист. Имаше пепеляворуса коса, опадала малко, но не цялата. Останалите кичури откриваха изваяните черти на загорялото му лице. Кожата около

проницателните му сини очи се покри с бръчки, когато се засмя. Хилеше се непринудено. Имаше глас на държавник и го показваше. Говореше с дълбок, ясен и плътен тембър.

— Съпругата ми е вътре. Също и синът ми, по-големият, Майкъл. Специално заради вас остана вкъщи и не отиде на училище. Всички искрено желаем да разговаряме с вас. Мислим, че това може да помогне много на хората.

Аз кимнах и тръгнах след Съмърс, който ме поведе.

Влязохме в широка, добре осветена всекидневна. Беше тихо място. Върху облицованата с неполиран бук стена бяха закачени няколко глави на елени. Килимът беше кафяв, а по-голяма част от мебелите преливаха в различни нюанси на жълто-кафяв цвят. Ловни и спортни списания бяха натрупани под масичката за кафе и върху рафтове до креслото. В единия край на малката масичка се забелязваше лула и тук-там се мяркаха пепелници. В единия ъгъл имаше камина, а върху ламперията над нея бяха окачени снимките на Уолтър Съмърс сред футболния отбор и по време на лов. Спортен трофей висеше от ръба на ламперията, а от другата страна една от плячките на ловеца.

Госпожа Съмърс, Алис Съмърс, се надигна от дивана, когато влязох. Тя бе дребна жена, прехвърлила тридесетте. Все още красива, но ясно се забелязваше, че преди е била поразително прелестна — като кинозвезда, с изящния си нос, пълните си чувствени устни и кестенява коса, която се спускаше по раменете ѝ. Уолтър Съмърс стоеше и ме гледаше гордо в очите, когато тя ми подаде ръка. И аз не можех да спра да размишлявам, когато погледът ми се плъзна от главата на елена към футболната статуетка и после към Алис Съмърс. Просто не можех да престана да мисля: *това трябва да е мястото, което тя е обкичила с трофеи.*

Госпожа Съмърс ме наблюдаваше с бегла, тревожна усмивка. И зелените ѝ очи изглеждаха обезпокоени. Това беше поглед, който те караше да се замислиш дали трябва да се държиш мило с нея, или да я удариш. Взор, който те караше да направиш нещо. Усмихнах ѝ се. Очите ѝ се изпълниха с благодарност и в този момент, без да знам защо, разбрах, че не харесвам Уолтър Съмърс.

Седнахме.

— Предполагам, че най-добре е да започнем — обади се Уолтър Съмърс — с това, което се случи... Имам предвид онова, което Фред реши да направи. За нас то беше, както може би предполагате, истински шок. — Той замълча, за да ме изчака да кажа: „Да, разбира се“.

— Да, разбира се — обадох се аз.

— До този момент... — продължи Съмърс, сякаш разказваше някакво интересно приключение на сбирка на местната ловджийска дружинка. — Беше началото на октомври... и до момента, в който се случи, ние нямахме абсолютно никаква представа, че нещо не е наред. Никаква. — Той погледна към съпругата си, за да потвърди думите му, но тя се взираше в пръстените върху прекрасните си малки ръце. Сви устни, без да отрони и дума. Уолтър продължи бързо: — Фреди беше... — Той също сви устни, повдигна ръце и се замисли. — Едно обикновено дете. Предполагам, че можете да го напишете. Не знам какво друго да ви кажа. Той обичаше момичетата, спорта и училището. Винаги изглеждаше жизнерадостен. Ако е имал някакви проблеми... е, той не обръщаше много внимание на бележките си в училище, всъщност не правеше нищо повече от това да ходи на редовните занимания. Но мисля си, че това са обикновените проблеми. Нещо, което може да се случи на всеки. Тийнейджъри, нали знаете. — Той въздъхна и ме погледна сериозно. — Е, и така... една събота миналия месец той излезе от къщи и отиде до езерото. Това, което се намира навън в задния ни двор. Взе и ловджийската си пушка. Подарих му я за Коледа. След малко по-големият му брат, Майкъл, слезе и отиде при него. Работех на бюрото си на горния етаж. Видях как двамата си бърбят, седнали на брега. Те винаги са били много добри приятели. После Майкъл стана и тръгна към къщи. Беше се обърнал с гръб към него, но аз видях какво стана. Фреди все още седеше там, до езерото, с лице към него. Но аз го наблюдавах, когато той вдигна ловджийската пушка от земята. Видях го как я насочи към себе си. След това чух изстрела... и видях... Е, вие можете да си представите какво. Той се застреля в главата.

Погледнах към госпожа Съмърс. Тя изучаваше ръцете си. Беше преплела пръсти и обръщаше дланите си нагоре-надолу. Сякаш виждаше нещо в тях, нещо в далечината. Устните ѝ леко трепереха.

Уолтър Съмърс отново седна на дивана. Той погледна нагоре и леко обърна главата си надясно като човек, забелязал призрак. Или като мъж, който иска да покаже на един репортер най-добрия си профил. Пое си дълбоко въздух и продължи:

— Не мисля, че успях да го разбера.

— Не казахте ли, че може да е нещастен случай? — попитах аз.

Уолтър изведнъж се извърна, впи поглед в мен и продължи:

— Е, аз... — усмихна се тъжно, но загадъчно. — Не. Съдебният лекар е добър човек. Чарли Ратзинер. Той установи, че е самоубийство. Но позволете ми да ви попитам. Чарли успя ли да разбере причината, която накара едно обикновено момче като Фреди...

Телефонът извънтя. Госпожа Съмърс се надигна от дивана, но съпругът ѝ махна с ръка.

— Аз ще вдигна — рече той. — За мене е.

Той представи прекрасната си фигура, докато крачеше към вратата. Излезе в коридора. Чух го как вдигна слушалката и каза:

— Здравейте? — После вратата се затвори след него.

Мина цяла минута в пълна тишина. Стоях с госпожа Съмърс, която изучаваше ръцете си и замислено се усмихваше. Станах от стола и започнах да ровя в джоба на ризата си. Накрая извадих една цигара и попитах:

— Имате ли нещо против...

— Нищо от това не е истина и вие го знаете, нали — каза тя. Гласът ѝ бе дрезгав. Изведнъж очите ѝ заплуваха, но продължи да гледа втренчено в ръцете си. — Нито една дума. — Преглътна трудно и продължи: — Той, Фреди, не можеше... да бъде като тях. Не беше... такъв, какъвто баща му желаше. Той не можеше... да остане верен на... всичко това... Нали разбирате? — Тя вдигна рамене в безпомощен жест и след това посочи трофеите около нея.

Замълчах. Искях да кажа нещо, но не можех. Искях да ѝ изкрещя: *Замълчете, госпожо. Аз съм репортер. Всичко, което вие кажете, аз ще го напиша във вестника. И после каквото и да прави вашият съпруг, за да ви тормози, той ще го повтори отново. Просто не казвайте нищо.* Аз продължавах да мълча. Не проронвах и дума. И може би нямаше значение, защото тя вече знаеше. Може би просто не я интересуваха нищо повече.

— Вие разбирате, че Фреди не беше като своя баща — продължи тя. — Той се опитваше, опитваше се толкова упорито... и Уолтър... Уолтър се отнасяше към него, сякаш той беше провал за нашето семейство, едно разочарование. Но то беше само, бе само... Фреди се опитваше да поправи всичките си грешки. Той не се бе включил във футболния отбор. И ловът... винаги се връщаше с празни ръце... — Изведнъж тя се засмя с неприятен рязък смях. — Мислеше си, че е страхливец... Той си мислеше... Не, той не беше момче, което можеше да застреля елен. Веднъж, след като тримата се върнаха от лов, аз го намерих да лежи на леглото си и да плаче. Ридаеше, с глава заровена в длани. И знаете ли какво ми каза, господин Уелс? Той изплака: „О, господи, мамо. Той беше точно пред мен. Бе нужен само един перфектен изстрел, а аз хвърлих камък към него, когато другите не ме гледаха. Искях да го подплаша, за да избяга, преди да са го застреляли. Беше толкова красив“. Това е, което Фреди ми разказа. И след това... после ме накара да се закълна, че няма да го издам. Той ме помоли. А в деня, в който той напусна футболния отбор...

— Госпожо Съмърс — прекъснах я аз.

— Знаете ли, че Фред беше страхотен по математика? Страхотен. — Тя се наведе към мен и очите ѝ настойчиво затърсиха моите. — Но той не желаше да учи, защото Уолтър...

— Госпожо Съмърс, трябва да осъзнаете, че всичко, което казвате, го записвам. Имам предвид...

— Отпечатайте го. — Изведнъж гласът ѝ се изви и прозвуча яростно. Наблягаше на всяка своя дума. Очите ѝ блестяха. Гласът ѝ стана още по-дрезгав, сякаш извираше дълбоко от гърлото ѝ. — Напишете всичко това! — процеди тя.

Вратата на коридора се отвори. Тя наведе глава и млъкна. След миг Уолтър Съмърс прекоси стаята с енергичната си походка и плесна с ръце.

— Е — каза той, — докъде бяхме стигнали?

12.

Стоях до езерото в задния двор. До мястото, където Фред Съмърс бе умрял. Представляваше малък изкуствен басейн, заобиколен от новозасадени дъбове и кленове. Чистата вода отразяваше червените, зелени и жълти листа. Цветовете се преливаха и се разстилаха върху леко развълнуваната водна повърхност. Пушех и наблюдавах лекото полюшване на пастелите. Мислех си за госпожа Съмърс, за нейните жестоки, сърдити очи.

След миг чух стъпки върху листата зад гърба ми. Обърнах се и видях Майкъл да се приближава към мен. Беше осемнадесетгодишен.

— Родителите ми казаха, че сте тук — каза той. Протегна ръка към мен и аз я разгърсих. Майкъл имаше усмивката на баща си. И мускулестото тяло — той не беше слаб като брат си. Колкото до лицето му, имаше нещо, дори много по-красиво от това на Уолтър Съмърс. Чертите му бяха почти перфектни, а очите му проникателно сини. Силата на този втрънен поглед ме караше да се чувствам така, сякаш можех да задържа вниманието му толкова дълго, колкото поискам.

— Може да се върнем в къщата, ако желаете — измърморих аз, колкото да кажа нещо.

— Не — пророни Майкъл тихо. — Бих искал да поговорим с вас насаме. И тук е добре.

Загледах се отново във водата.

— Бил си с него тук... точно преди да умре, нали?

— Да. Точно така.

— За какво разговаряхте... последния път?

— Той ми каза, че ще се самоубие.

Изпусках дима от дробовете си бавно. Взирах се в хипнотизиращите сини очи на Майкъл, но погледът му не трепна.

— Защо? — попитах аз.

Той въздъхна и бузите му се надуха. Мушна ръце в джобовете си и се наведе назад, изучавайки небето.

— Трудно е да се обясни точно. Каза ми, че според него се е провалил. Всичко, което правел, било грешно, а аз съм постъпвал винаги правилно. Говори и за нашия баща. Татко, той е един от най-великите мъже, които познавам. Наистина е такъв. Но вероятно заради това е толкова трудно да му останеш верен. Не знам. Може би Фред се опитваше много упорито, а татко... Е, татко обичаше Фред, но той не го разбра. Очакваше от него да бъде по-различен от това, което беше.

Говореше тихо, просто и искрено. Когато свърши, тъжно сви рамене. Останалото, което искаше да ми обясни, остана скрито зад думите.

Аз кимнах и го попитах:

— Но нали знаеш, баща ти казва, че всичко се е случило неочаквано?

Той леко се усмихна.

— Вие мислите, че се опитва да избегне скандала, нали?

— Аз съм репортер, синко. Никога не мисля.

Раменете му се разтресоха, когато тихо се засмя.

— Е, ще ви обясня. Баща ми скоро ще бъде избран в управата на района. По-късно може да стане и щатски сенатор. Може би губернатор, не знам. Но той също е и баща. И винаги е бил първо баща. Не всеки път е постъпвал правилно, но постоянно отделяше от свободното си време да е с нас. Той винаги е постигал целта си. Затова се опитва да запази влиянието си пред обществеността. И вероятно по този начин, съсредоточавайки се да избегне скандала, намалява болката си. Можете да помислите върху това.

— Без съмнение — отвърнах аз. — А какво ще кажеш за себе си? Какво правиш ти, за да намалиш болката?

Майкъл отново въздъхна. Риташе с крака окапалите листа. После направи няколко крачки напред и застана с гръб към мен, точно на ръба на езерото.

— Не ме попитахте защо си тръгнах — пророни той. — Нямам отговор. Тогава Фред ми каза: „Майк, бих искал да съм мъртъв“. Ловджийската му пушка лежеше точно пред него. Ей там. Ние разговаряхме дълго. Опитвах се да го окуража, да му кажа, че не е толкова лош, колкото си мисли. Обясних му, че има много неща, с които той се справя по-добре от мен. Математиката, господи, той беше добър по математика. И тогава Фред ми отговори, нещо като: „Да, и аз

мисля така“. И след това аз му казах: „Ще отида да видя какво е приготвила майка за обяд. Хайде“. И тръгнах. Дори не бях стигнал до къщата, когато чух изстрела.

Минаха няколко секунди в пълна тишина. Няколко секунди, в които единственият шум беше квакането на жабите в езерото. В този момент знаех: той пак преживяваше мига, когато е чул изстрела. Гърмежът вероятно ехтеше в главата му, заглъхваше и избухваше отново. Като звука на затръшващ се люк.

Смърт, изведнъж си спомних аз. *Смърт в гората*.

Внезапно той извърна лице към мен. Очите му бяха загубили част от своята сила. Бяха замъглени, сякаш бе насочил горящия си взор навътре в душата си.

— Знаете, че мога да видя в очите на хората, да разбера дали страдат точно така, както аз скърбя за Фреди — каза той. — И ако те скърбят, знаете ли какво правя?

Поклатих глава.

— Опитвам се да разбера как те се справят. Как живеят с толкова силна душевна болка. Татко се преструва, че е политически заангажиран. Мама си излива яда върху него. Обвинява го, че не е направил всичко, което е по силите му. Скофийлд, разговаряхте ли със семейство Скофийлд?

— Да.

— Те се присъединиха към новосъздадената група и въпреки всичко... — Изведнъж той млъкна и очите му проблеснаха. Прониза ме с поглед. — А вие дращите.

Замълчах. Усещах как пламъкът на цигарата изгаря пръстите ми.

— Вие дращите и претендирате, че си вършите работата — продължи той. — Следват набелязаните си въпроси. Без мнение, без съжаление... — Махна с ръка към мен. — Без болка.

Хвърлих цигарата върху вкаменената есенна земя. Стъпках я с крак. Направих го много бавно.

Беше почти дете. Бледа имитация на баща си. Таткото много странен, повърхностен, груб, а синът искрен, деликатен и сериозен. Бях разбрал много от нещата, когато се заразхождах около езерото. Реших, че Уолтър Съмърс лъже, а Алис Съмърс ми казва истината. Всичко се промени след неколкоминутен разговор с оцелелия им син. Защото това, което ми разказа, звучеше истински.

— И така, какво ще кажеш за теб? — попитах отново аз и продължих да се вирам в краката си. — Все още не си ми обяснил как ти се...

Той реагира. Вдигна страхотен шум. Погледнах нагоре. Главата му се клатеше, сякаш се мъчеше да се контролира. Очите му бяха спокойни, но изпълнени с молба и опустошение. След миг се опомни.

Момчето си пое дълбоко въздух няколко пъти, после тихо пророни:

— Нека да влезем вътре.

Кимнах и го последвах безмълвно към къщата. Нямах други въпроси.

13.

Не беше лесно да се напише статията за Съмърс. Цялата сряда провеждах разговори, след това вечерта се върнах в хотелската стая, за да се отдам на историята. Останалата част от нощта се посветих на работа. Пръстите ми тракаха по клавишите на пишещата машина час след час. Пушех цигара след цигара. Отпивах бавно от чашата с уискито. Всеки път, когато си мислех, че съм приключил, стрелвах с поглед възглавницата, копнеейки за сън. После го плъзвах от леглото към страницата пред мен. И тогава изваждах листа, смачквах го и го захвърлях на килима. После започвах всичко отначало.

Исках, опитвах се, да изложа разбирането на Майкъл. Да докажа, че невинаги едно дете може да бъде възпитано правилно, но също и че върху никого не трябва да се стоварва вината. Да разкрия измамата на бащата като самоизмама, безумното желание на майката като предрешена скръб. Исках да докажа, че някои неща не могат да се избягнат дори когато давате най-доброто от себе си. Това беше насоката, която си определих. Но беше много трудно да се напише върху листа.

Бях пуснал завесите на прозореца. Тъмната пролука, където те се съединявах, бавно се превърна във виолетова. Аз продължавах да печатам. После виолетовият процеп стана син. Видях как нощната мъгла обезцвети студеното сутрешно слънце. Накрая измъкнах последната страница от машината. Натрупах листите, оставих ги на масата и си легнах.

Когато се събудих, беше много късно, за да занеса материала до пощата, затова пътувах четиридесет и пет минути до Уайт Плейнс. Отделът там не беше многоброен. Само една голяма стая на втория етаж над магазин за мебели. Имаше няколко стари дървени бюра, много телефони, два телекса и неколцина енергични младежи, почти деца, които се опитваха да си пробият път на юг.

Препечатах статията и я пуснах по факса. Листът се завъртя бавно в машината и бе изпратен към града по телефонната жица.

Позвъних в редакцията в Ню Йорк. Алекс вдигна при първото позвъняване.

— Получихте ли я?

— Да, получихме я. Изглежда ми добра, татенце.

— Благодаря, синко. Слушай, Лансинг да е някъде наоколо?

— Тук е, татенце. Изчакай.

Татенцето зачака.

— Не ми говори — обади се след секунда Лансинг. — Чета я в момента.

— Как ти изглежда?

— Шшт.

Запалих цигара и зачаках.

— Драги — обади се тя след малко с мек тон.

— Добре ли е?

— Добре.

— Кеймбридж хареса ли парчето за Скофийлд?

— Всичко, на което се надявахме.

— Сигурно се е нацупил, шарил е с поглед, докато я е преглеждал, както винаги, когато съм се опитвал да направя нещо свястно.

— До голяма степен.

— Само проверявам. Как вървят нещата около делото „Делакрос“?

— Намекваш, че не си го чел?

— Бих искал, само да можех.

— Не си ли погледнал сутрешния вестник?

— Да. Е, изборът на съдебните заседатели е протекъл трудно?

— Но „Таймс“ направи изключително сполучлив състав.

— Охо.

— Да. — Гласът на Лансинг звучеше сякаш току-що беше изпила чаша червено вино. Плътен, дълбок и гладък. Дори в момента беше поплътен, но не успях да различа дали нотка на смях или ярост се прокрадна в тона й. — Ей там на таблото Дънлоп е оставил съобщение, че голям брой съдебни заседатели от федералния съд в Манхатън са се разболели от грип веднага след като е започнало делото.

Изругах.

— Обясних на Кеъри как да направи подбора. Дадох му имената на хората, на които да се обади. — Изругах отново. — Дори му казах, че „Таймс“ са по следите му.

— Ах, но Кеъри имаше по-добра идея.

Опитах се да си представя как идеята узрява в главата на Кеъри, но не успях. Можех да видя само дебелото му изпотено и изтощено лице зад стърчащите мустаци. Забелязах как евтината му вратовръзка се полюшва под двойната брадичка. Дори си представих мокрите петна под мишниците на жълто-кафявия му полиестерен костюм. След това мислите ми ме накараха да потръпна.

— Страхувам се да попитам каква е... — обадох се аз.

— Написа статия за съдебната палата.

Прихнах да се смее с висок глас.

— Ако на нападнат и пребит връчват медал, Кеймбридж ще го получи.

— Дори не успя да го отпечата. Всъщност... — Тя замълча. Предположих, че се озърта, за да разбере дали не я подслушват. След няколко секунди тя продължи с мек тон: — Всъщност взимай предпазни мерки. Чуваш ли ме? Той дълго ще те преследва и ще направи всичко възможно, за да изглежда материалът ти лошо написан. Наистина е изровил томахаваката. Това място въобще не е забавно без теб.

— Разбира се, че не е. Много места не са.

— Не и там, където аз съм била.

Не обърнах внимание на думите ѝ и попитах:

— Каж ми все пак, какво ми готви? Може би, че не пиша достатъчно четивни истории...

— Знаеш, че не е това. — Отново замълча.

— Е?

— А защото знае колко добър си ти и колко той не е.

— Хм. Предполагам, че не мога да му помогна.

Тя не отговори нищо. Дръпнах от цигарата си, но тя продължи да мълчи.

— Хайде, Лансинг — подканих я аз. — Какво става?

— Знаеш, че не биваше да го правиш по този начин — отговори тя.

— По кой начин?

— Много добре ме разбираш. Биографични данни. Деца. Родители.

— Това е моята гледна точка. Не ти ли харесва?

— Не трябваше да показваш на Кеймбридж, че можеш да го понесеш. Той осъзна, че си твърд човек.

Сега аз млъкнах. Издухах дима в слушалката и знаех, че тя чува съскането от другата страна на линията.

— Не се измъчвай толкова много, Джон — промърмори Лансинг.
— И ти имаш правото да бъдеш човек.

— Да, но защо сега се преобразих?

— Говоря сериозно, Уелс.

Замислих се за момент над думите ѝ.

— Почти свърших, Ланси. Имам само още един разговор. Мичел Теър. Ако приключа с интервюто до утре, ще се върна и ще напиша останалото в редакцията.

Лансинг отново замълча.

— Ще се радвам да те видя — пророни тя.

— Не ми говори така, Лансинг.

— Затварям.

— Чао.

— Чао.

Докато шофирах обратно по долината Грант към дома на Теър, аз не разсъждавах върху това, което ми каза Лансинг. Мислех си за Мичел. Последната жертва. Когато приключа разговора с нейната майка, щях да напиша статиите, изпълнени с факти и личности и някои неясни изрази. Лесната част.

Но все пак трябваше да приключа и с тази работа. И това щеше да е най-трудната част.

Тя беше умряла преди не повече от десет дена. Дори не вярвах, че майка ѝ ще пожелае да разговаря с мен. Но когато ѝ се обадох, тя не се поколеба и за минута. Ненавиждах тези разговори.

— Искате да напишете статия за дъщеря ми? — попита тя меко.
— Хайде тогава. Ще ви разкажа историята.

Казваше се Джанет. Беше разведена.

Дъщеря ѝ Мичел е била петнадесетгодишна, ученичка в местната гимназия. Една топла вечер момичето отишло в гората зад къщата им. Покачила се на един дъб и седнала на клона. Имала въже. Завързала единия му край около клона, а другия около врата си. След това скочила. Така де, аз шофирах към къщата на Теър и си мислих за Мичел.

Пътят минаваше през града, покрай училището и продължаваше по магистралата след него. Около миля карането бе лесно. Но когато стигнах първото отклонение, свих. Направих бързо още един остър завой и се озовах в гората, върху хлъзгав и разкалян път. Калта се впиваше в гумите, докато се опитвах да продължа.

Бе мрачен ден. Огромни тъмни облаци се преобръщаха на небето от извилия се вятър, който напомняше за настъпващата зима. От всички страни ме притискаше гората, сива и неприветна. Докато шофирах и си мислех за Мичел, забелязах, че тук стърчаха много повече табели „Продава се“, отколкото от другата страна на града. Зад дърветата се виждаха по-малко булдозери. Предположих, че тук се намират по-долнокачествените недвижими имоти. Видях няколко къщи, които го потвърдиха. Те бяха занемарени, ниски и унили като небето. Някои от тях имаха малки дворове, отрупани с части от коли, изпочупени мебели и боклук. Имаше и ремаркета, които изглеждаха, сякаш са били паркирани зад най-близкото дърво и забравени. Видях дори една изоставена срутена сграда на старо училище. Улиците бяха изгнили и огънати, а прозорците черни и изпочупени.

Къщата на Теър не беше голяма, но си личеше, че се полагат усилия, за да се поддържа. Тя бе оградена от малък двор с веранда отпред. Е, нуждаеше се от боядисване, но имаше чудесни шарени памучни завеси на прозорците и малка окосена и поддържана ливада, заобиколена от гора.

Забелязах я още от около двеста ярда, когато достигнах върха на издигация се зад нея хълм. Госпожа Теър ми я описа по телефона и аз моментално я познах. От малката височинка се откри гледка, която ме смути и стомахът ми се сви. Усетих студена пот да се стича зад ушите ми. Помислих си за Мичел.

Ученичка като моята дъщеря. Петнадесетгодишна. И Оливия беше на тази възраст. Беше се обесила на дърво в задния им двор. Всичко беше толкова близко, толкова сходно. Погледнах към къщата на

Теър и устните ми пресъхнаха. Втренчих се към склона и есенните дървета с изсъхналите листа, опадали около тях.

И тогава видях Смъртта в гората.

Имаше някаква стена там. Една каменна ограда, която се забелязваше в новозалесената гора върху земята, обработвана от фермерите преди много години. За миг можех да се закълна, че я видях да стои точно до нея: страховита фигура, наполовина сливаща се със сивата земя, наполовина изпъкваща срещу жълтите листа. Един човек, или нещо подобно на човек, целият облечен в черно. Но на мястото на главата му виждах череп с празни очни кухини, втренчени в мен.

Раздрусих се, когато предната дясна гума на доджа попадна върху банкета на пътя. Борех се с кормилото, опитвайки се да върна колата отново върху асфалта. В продължение на няколко метра колелото се мъчеше да излезе от браздата, но след това се предаде. Ударих спирачки. Колата намали и спря.

Излязох и се загледах над покрива на доджа. Бавно, внимателно изучавах гората пред мен. Очите ми се прехвърляха от дърво на дърво, но той бе изчезнал.

Сега думите на Лансинг прозвучаха в ушите ми. Чух отново гласа ѝ: *Не се измъчвай толкова много, Джони. И ти имаш правото да бъдеш човек.*

Но чувах също и другия вик. Онзи странен висок и весел, почти нечовешки глас, който се носеше из мъглата, точно както в моя сън.

Има смърт в гората, господин Уелс. Смърт в гората.

14.

— Много сте блед, господин Уелс. Добре ли сте?

Джанет Теър стоеше във фоайето и стискаше касата на вратата с едната си ръка. Аз бях застанал на средата на верандата, с ръце, мушнати в джобовете, и се оглеждах небрежно наоколо, преструвайки се, че всичко е наред.

— Да, добре съм — отвърнах бързо и се ядосах на себе си. *Не се измъчвай толкова много. Татенце.* — Просто... излязох с колата от пътя и се уплаших. Това е всичко.

— О! Искате ли чаша вода?

— Благодаря.

Тя влезе в кухнята. Това беше занемарена стая, жълтият под бе неравен и покрит с кафяви петна, стените олющени и опушени. Завъртя крана над ръждясалата мивка.

— Медицинска сестра съм — обясни тя. — Приятелите ми казват, че винаги измервам хората с поглед. Започнах много бързо и дори не ви дадох шанс да ми кажете „здравей“.

Тя ми подаде чашата вода.

— Здравейте — казах аз.

— Здравейте.

Джанет Теър беше ниска и пълна. Не дебела, просто яка. Косата ѝ бе изрусена, къдрава и невчесана. Лицето ѝ заоблено и много запазено и прецених, че още няма четиридесет години. Беше се облякла просто. Носеше омачкана розова блуза и дънки. На пръв поглед не приличаше на жена в траур. Но това бе само на пръв поглед. След това се вгледах в очите ѝ — те бяха светлозелени със златисти точки. Студени, стоманени очи, които са видели много лоши неща в лошия свят. И тя беше плакала много, но мисля, че нямаше да го направи пред мен.

Беше мушнала пакет цигари в стъклено бурканче от бисквити във формата на мече върху тезгяха. Взе си една и след това предложи на мен. Наведе се, докато ѝ подавах огънчето.

— Е — подхвана тя, — приличате на репортер.

— От балтона е.

Госпожа Теър изсумтя и издиша дима през носа си.

— Това ли е професията, която си избрахте?

— Не точно.

Тя повдигна рамене.

— Някои от тях я харесват. Наблюдавам ги по телевизията как се втурват и обграждат майка, чиито три деца току-що са изгорели в огъня, или интервюират съпругата на полицай, който само преди минути е бил застрелян. Мога да ги разбера: те изпитват удоволствие.

— Не и аз. Аз пия.

— Също и аз. Сега...

Тя задържа очите си върху мен. Искаше да каже нещо, но все още не бе сигурна дали аз бях този, на когото можеше да се довери. Обаче схванах, че тя не е от онези жени, които се опитваха да те правят на глупак. Извадих цигарата от устата си и прокарах палец замислено над устната си.

— Мисля, че доста ми харесваше в началото — казах аз. — Връхлитах върху някое нещастно същество на мястото на събитието, когато жената изскачаше с бебетата си в ръце... или наблюдавах ченгетата как си разказват вицове и пушат над трупа, докато чакат да се появи линейката. Обичах да разказвам на хората, че съм видял тези неща. Разисквах подробно, високо и ясно, когато разговарях с тях. Мислех си, че това е нещо обикновено.

— А сега сигурно пишете статии за църковните вечеринки.

— Най-често правя съдебни репортажи. Харесвам да наблюдавам как отвеждат лошите момчета. Обичам да им махам, когато си тръгват.

Тя се усмихна и видях как димът се просмука между зъбите ѝ. Госпожа Теър хвърли цигарата си в препълнения пепелник. Фасът изцвърча и угасна. Избута се от тезгяха.

— Последвайте ме — каза тя.

Хвърлих цигарата си след нея.

Минахме отново през фойето, а след това прекосихме малка всекидневна с прозорец, гледащ към пътя. Зърнах стари столове, мушнати под масата, и безпорядъка наоколо. После се изкачихме по стълби, които скърцаха под краката ни.

Тръгнахме по тъмен и пращен коридор. Първо минахме покрай нейната спалня. Видях двойно легло, много стари, мръсни и оръфани по краищата завеси. Имаше снимка на нощното шкафче. Мернах я за миг, докато преминавахме покрай вратата. Мичел имаше хубава усмивка.

Видях врата вдясно, на банята, и още една вляво надолу по коридора. Тази, пред която се спряхме, беше заключена. Джанет Теър извади ключ от джоба на дънките си и го пхна в старата ключалка под дръжката.

— Държа я заключена — отрони тя. — Не знам защо. — Погледна към мен и продължи: — Предполагам, за да запазя всичко тук.

Аз ѝ кимнах едва забележимо, без да пророня и дума.

Вратата се отвори и тя влезе първа.

Тук всичко беше различно. Нямахше прах, боя, нищо старо. Това беше чиста, розова стая с огромно, покрито с балдахин легло в средата. Розова завивка и огромни дантелени възглавници върху него. Стените бяха без петна, боядисани в жълто. Боята беше почти нова. Тук-там имаше играчки животни, учебници и една тоалетна масичка с огледало. Няколко снимки бяха напъхани под рамката на огледалото. Приблжих се и се загледах.

Мичел имаше нежно лице, деликатно и мило. Тя бе ниска като майка си, но фигурата ѝ беше стройна и леко извита. Втренчих се в една снимка: Мичел, застанала пред чин, изражението ѝ издаваше смущение, с ръце, скръстени пред гърдите ѝ. Тя имаше лъскава кестенява коса, която се спускаше върху раменете ѝ, и лице с остри черти и трапчинки върху бузите. Гледаше към камерата с втренчен поглед, който, веднага забелязах, беше и срамежлив, и пряк. Загледах се малко по-продължително в изражението на очите ѝ, излъчващо едновременно състрадание и смях. Това беше поглед на жена върху лицето на момиче.

Обърнах се.

— Тя беше прекрасна — пророни Джанет Теър.

— Да.

— Е, предполагам, аз я мисля за такава.

— Не, това е истината.

В този момент видях в очите ѝ, както и очаквах, агонията, която забелязах в погледите на Скофийлд и Съмърс. Но тук беше много по-дълбоко, скрита под зеления цвят на очите ѝ, появи се само за миг и изчезна отново.

— Тя можеше да рисува. — Джанет посочи към бюрото до срещуположната стена. Върху него лежеше рисувателен блок. Приблжих се и го разгърнах. — Рисуваше най-различни забавни мои портрети. Обличаше ме в смешни костюми, правеше ми мустаци. Това наистина ѝ доставяше удоволствие.

Прелистих блока и пред мен се появиха светлозелени листа. Имаше скици на госпожа Теър. На гората. На кучета, котки и цветя. Видях и няколко рисунки на деца пред гимназията.

Спрях. Попаднах на автопортрета ѝ. Мичел Теър от ръката на Мичел Теър. Това беше рисунка на момиче почти на границата на физическата зрялост. Една девойка, изпълнена с енергия, усмихваща се весело, дори сияеща от щастие, с гладки бузи и блестящи очи.

Вдигнах поглед към госпожа Теър. Изведнъж в очите ѝ видях нещо, което не беше нито твърдост, нито болка. Нещо пламенно и свирепо, почти лудост. Тя ми кимна. Продължи да клати глава и да се люлее. Устните ѝ злоещо се присвиха, а краищата им се овлажниха от стичащите се лиги. Госпожа Теър искаше да ми покаже точно този автопортрет на дъщеря си.

— Вижте това, господин Уелс — промълви тя почти шепнешком. С шепот, който сякаш идваше иззад стените на лудницата. — Вижте го. Нарисува го една седмица преди да умре. Разгледайте го добре.

Бавно поставих рисунката на мястото ѝ. Но всичко, което успях да видя в този момент, бе цветът на листа: онази светлозелена груба зърнеста хартия. Същата багра и строеж като парчето хартия, което открих под земята във варовиковата пещера.

— Това не може да е лицето на момиче, което е решило да се самоубие — прошепна Джанет Теър.

Отново вдигнах поглед към нея.

— Моята дъщеря беше убита — отсече тя.

15.

Бе петък, късно вечерта. Върнал се бях в града, в редакцията на „Стар“. Едно тихо, зловещо място сега. Някога, не много отдавна, то бе изпълнено с тракане на телекси, звънтене на пишещи машини и викове на репортери от едно бюро към друго. Имаше момчета, които разнасяха дълги листа с телеграфни новини и ги поставяха до всеки репортер, мърморейки „спешно“ или „последни новини“, или подминавайки, без да кажат нищо. Чуваха се крясъци и ругатни на редактори.

Всичко това беше минало. Сега над ниските стени на кабинките ще видите само темето на вашия съсед, който почти никога не поглежда нагоре. Клавишите на компютрите почти не издават звук. Телеграфните машини са вградени точно пред вас. Натискате един бутон и извиквате местните телеграфни съобщения на вашия монитор или годишните бюлетини, спорта, времето, бизнеса. Когато нещо важно се случи, се чува весело бръмчене и в горния десен ъгъл на вашия екран, над дописката ви, се появява съобщение от една или две думи: *Спешно, Бюлетин, Последни акции* или каквото и да е. След това вие натискате горещия бутон и историята се появява пред вас. Всичко е много бързо, много просто. Когато свършите материала си, главният редактор може да го прехвърли на своя екран и да го осакати, без да каже и една дума. И ако искате да изразите вашето мнение, дори не трябва да крещите. Просто изпращате съобщение от единия монитор на другия. Тогава шефът ви получава сигнал за „съобщението“ на своя екран, натиска един бутон и думите „(от Уелс) Ти готованецо, ти неграмотна измет!“ се появяват точно пред него. Или нещо подобно. Няма хартия, няма бъркотия, няма мръсотия, няма врява. Дори принтерите са покрити със стъкло, за да заглушат шума им.

Така, напъхан в малката ми клетка, седях прегърбен пред моята „Олимпия“ и вършех хамалската си журналистическа работа под луминесцентното осветление. Един остров на тишина сред заобикалящия ни шум. Приключвах със статията си за Мичел Теър.

Когато свърших, натрупах листата, облегнах се на стола си и запалих цигара. Прочетох първия абзац през разстилация се дим.

Лансинг влезе. Погледнах я над страницата си как премина с бързи крачки входната врата и се упъти към бюрото си. Беше облякла дълго оранжево палто, което бе разкопчала и двете му половинки се развяваха, докато вървеше. Фотоапаратът висеше на каишка около врата ѝ, а дамската си чантичка държеше в ръка.

Усмихнах се, когато я видях така. Напомни ми за първата ни среща преди около година, година и половина. Тогава Лансинг работеше на свободна практика, истинска професионалистка с журналистическо образование, вечно опитвайки се да изпревари екипа ни. В колата си държеше полицейска радиостанция и всеки път, когато някой чиновник изхвърчаваше нанякъде, тя се втурваше към мястото на събитието и се опитваше да изпрати дописката си във вестника преди нас.

Един прекрасен летен ден млад мъж, който работел в горния източен край на града в погребалното бюро на родителите си, обезумял и се докопал до огнестрелното оръжие и сабята си. Убил баща си, майка си и сестра си, след това започнал да подготвя труповете за погребението им. Тази история развесели един от главните ми редактори и така фотографът Рич Грубър и аз се запътихме натам. Пристигнахме, преди ченгетата да са почистили мястото, и един от моите приятели детективи ми посочи задния изход и ми изкрещя да не се мяркаме пред очите му.

Въпреки това Грубър и аз се мушнахме за няколко изключителни снимки. Попаднахме в дълъг коридор с червен килим на пода и жълти лампи на тавана. Зловещо място. Той водеше към стаята, където ченгетата се бяха опитали да открият коя част от кое тяло е. Ние поехме натам.

Бяхме пристъпили напред бавно само три крачки, когато вратата зад нас изскърца и се отвори. Влезе висока блондинка с два фотоапарата, които висяха на врата ѝ.

Грубър и аз се разтреперихме. Не трябваше да сме вътре и го знаехме.

Блондинката ни изгледа и извика:

— Хей, вие двамата. По дяволите, изчезвайте отгук. Полицията не може да заснеме собствените си проклети снимки.

Грубър се запъти към вратата.

— И ти — изкрещя ми тя.

Последвах Грубър, но когато се приближих до нея и се вгледах в очите ѝ, зърнах неуверения ѝ поглед. Спрях и заставах точно пред нея.

— Не — отсякох аз. — Тя ни е почти сестра.

Челюстта на Грубър увисна.

— Какво искаш да кажеш? Имаш предвид, че тя е една от нас? — Той беше извън себе си от ярост. — О, маце. О, човече. Нека да я изритаме оттук, приятел. По дяволите, дори ченгетата да ни усетят.

— Имам същото право да съм тук, колкото и вие — възропта тя.

— А-а, не.

— Добре, лейди. — Размахвах пръст пред лицето ѝ. — За кого работиш?

— „Стар“. — За момент тя се запъна. — Както и да е, на свободна практика съм.

Засмях се.

— О, да. Ти си онази с радиостанцията. И мъртвите чиновници. Как беше нейното име. Лансинг.

— Точно така. И махни проклетия си пръст от лицето ми. По дяволите, за кого се мислиш?

Аз ѝ отговорих.

Тя стана още по-красива, когато пребледня.

— По дяволите — изруга тя.

Замислих се за минута. Бях чел нейните статии. Не бяха лоши. Тогава се обърнах към Грубър:

— Хайде, Ричи. Ще ти купя закуска.

Той изкрещя, което със сигурност щеше да доведе истинските ченгета.

— Шегуваш ли се, човече? Та това са двете средни страници на вестника за утре.

Грубър се оказа прав. Това бяха водещите новини на следващия ден. И един месец по-късно Лансинг се присъедини към нашия екип.

Сега тя се беше навела и разговаряше с Марк Париш, редактор на вечерните новини. Наблюдавах я. Показваше му какво е открила и се мъчеше да му пробута новината. Той кимна. Когато тя се изправи, срещна погледа ми. Усмихна се и се приближи.

— Ти си се върнал. — Съблече палтото си и го захвърли на стола. Седна на бюрото ми. Тази вечер беше в пола. Лансинг залюля крака пред мен и аз приковах поглед в прекрасните ѝ нозе.

— Къде си била? — попитах я.

— Моля? Колата на кмета се удари в едно такси.

— О, боже. Ранен ли е?

— Не ставай смешен. Само сребърен куршум може да го утрепе.

— Да подхвърля ли тази информация на хората му.

Тя кимна към статията.

— Това ли е краят?

Хвърлих страниците върху „Олимпия“-та.

— Отгоре-отгоре. Краткият биографичен очерк. Ще направя резюмето за неделя следващата седмица. — Протегнах се към пепелника и смачках цигарата си. Разтърках очи с двете ръце. Бях скапан.

— Е? — попита Лансинг. — Добра ли е?

— Прочети я.

Тя погледна към статията замислено. След това вдигна очи към мен.

— Разкажи ми — каза тя.

Стрелнах я с поглед.

— Дай малко отдих на момчето.

— Хайде, живни! Разкажи ми, Уелс.

Въздъгнах. За миг останах смълчан. Разказът щеше да ми струва неимоверни усилия. Накрая заговорих:

— Добре. Мичел Теър. Била е сладурче, срамежлива и мила. Била е красива. Обичала е да се грижи за малките деца, да се разхожда и да пие сода с приятели.

— С момичета ли?

— Горе-долу, но предполагам, малко по-късно и с момчетата. — Замислих се над това. Загледах се в стаята, където хората от вечерната смяна призрачно се движеха през хаоса на кабинките. Офисът, осветен от флуоресцентните лампи, изглеждаше странно ярък, чудновато тих. Усещаше се тъмнината на града, покриваща прозорците. — Нейната майка, Джанет, се омъжила за войник — продължих аз. — Напуснал я след около два месеца. Седем месеца след това се родила Мичел.

Изобщо всичко това накарало госпожа Теър да гледа малко по-особено на секса.

— Затова тя непрекъснато четяла лекции на дъщеря си за опасността от мъжете — прекъсна ме Лансинг.

— Точно така.

— Не е добре.

— Предполагам. — Извадих друга цигара от пакета. Въртях я разсеяно незапалена между пръстите си. — Общо взето, почувствах, че госпожа Теър здраво е държала юздите на дъщеря си. Тя ми каза, че Мичел не изглежда да е имала...

— Разговаря ли с приятелите на Мичел?

— Приятелите. Учителите. Ченгетата. Тя е имала много приятели. Била е от онези момичета, при които другите деца ходят за съвет. Добър слушател. Търсен арбитър. Не е разкрила пред никой друг собствените си проблеми. Някои от приятелите ѝ ми разказаха, че майката ѝ се доверявала, нещо като разменени роли. — Вдигнах поглед към Лансинг. Тя ме наблюдаваше внимателно. Изражението ѝ беше сериозно, съсредоточено. — Психолозите ми обясниха, че това може да е причината за самоубийството на младежите. Деца, които вероятно са изпълнявали ролята на родители. Те трябвало да бъдат идеални. Дори не можело да се оплакват.

— Като в стихотворението на Ричард Кори — обади се Лансинг. — Всички му се възхищавали, гледали го с уважение. Един ден той се гръмва и пръска мозъка си.

— Да. Е, и да, и не. Има много тайни в нейния случай. Предполагам, че завинаги ще останат. — Затворих очи и прищипнах носа си с пръсти. — Господи, колко съм уморен. Не знам защо съм толкова скапан. Предполагам от дългия ден.

Лансинг ме наблюдаваше, но не каза нищо.

Тогава аз продължих:

— Нейните приятели споделиха, че станала по-потайна. Спряла да излиза и да пие сода с тях. Започнала да изчезва след училище.

— И вкъщи ли не се прибирала?

Поклатих глава.

— Казала на майка си, че работи върху специален проект с учителя си по рисуване. Но това не е вярно. Госпожа Теър още не може

да повярва, че дъщеря ѝ е лъгала. Сподели, че има някаква неразбория...

Затършувах в джоба на ризата си за кибрит. Извадих го и запалих. Дръпнах дълбоко от цигарата си и димът се изви около мен.

— Дори си открил къде е ходила след училище?

— Не. — Размахах цигарата. — Може да е ходила навсякъде. Вероятно е имала приятел. В известен смисъл е логично. А може би просто е искала да избяга от майка си.

— Наркотици ли?

— Не. Най-малкото не и след аутопсията.

— Е? Тогава?

— Да. Какво? Тогава майка ѝ ми каза, че дъщеря ѝ е била убита. — Вдигнах поглед, но Лансинг не промени изражението си. Не изглеждаше изненадана.

— Така ли?

Отново въздъхнах, сега по-дълбоко. Не ѝ отговорих.

— Опитвах се да пиша недвусмислено. Предадох само фактите. Тя се е обесила. В гората. В задния им двор.

Лансинг затвори очи и изви устни.

— Продължавай — пророни тя.

— Тогава, третият абзац или там някъде, аз цитирах майката, че детето ѝ било убито. И разказах как изглеждаше тя, когато ми съобщи това. Дива. Възбудена, почти до лудост. След това предадох думите на Тамани Бърд, шерифа на местната полиция. Добър човек. Повторих съобщението му, че основното разследване е завършено и той е убеден, че това е самоубийство. После разговарях с децата за това как характерът ѝ се е променил, как започнала да се затваря в себе си, как вече не обръщала внимание на нищо. Говорих и с моята лекарка, психоложката, доктор Картрайт. Тя ми обясни за... — Дръпнах дълбоко от цигарата. Наблюдавах как разпалващият се пламък се превръща в сива пепел. — Тя ми обясни за вината. Как майката, като родител, вероятно намира идеята за убийство по-приемлива от тази за самоубийство. — Бавно издишах дима. — Това беше.

Лансинг се засмя тихо.

— Звучи като добра история.

Кимнах.

— Това е добра история. — Посочих ѝ страниците върху пишещата машина. — Но не е цялата.

Тогава ѝ разказах всичко. Разправих ѝ за гората и трупа на животното. За кучето, което беше обесено на дървото, точно както Мичел. Не премълчах и за странната фигура, която изчезна в пещерите под планината. За чудатия, весел глас, който ме накара да изляза в тъмнината. *Той го направи. Смъртта. Смъртта в гората.* Описах ѝ също призрака на Смъртта, който бе застанал точно пред къщата на Теър.

— Нищо от това не е написано тук — казах аз. — Няма и дума за това.

— И защо не?

— Защото намерих късче хартия долу в пещерата. То беше точно като това в рисувателния блок на Мичел Теър. Единственото, което можех да напиша, бяха думите на госпожа Теър. Може би някой, когото дъщеря ѝ е познавала, приятел, съученик, някой, с когото се е срещала и е виждал нещата от нейната гледна точка, е разбрал, че аз съм в града, и е решил да ме убеди, че Мичел не се е самоубила, а че е била убита. И предполагам, че представлението на Джанет Теър не беше необходимо. Публикуването на историята в нашия ежедневник не е нужно, за да я забележи светът. От тази гледна точка не изглежда да има някакво огромно значение.

Лансинг повдигна рамена и се разтрепери.

— Обесване на куче. Обикаляне с маска на смъртта. Не е ли това много дълъг и труден начин да те убедят?

Смачках цигарата и се протегнах за друга. Заиграх си с нея между пръстите.

— Нима? — попитах аз.

— Защо да си създават толкова главоболия?

— Ох, стига, Лансинг — пресякох я рязко. — Ти знаеш защо.

Тя прехапа устни и сведе поглед. Загледа се в краката си, които люлееше напред-назад над ръба на масата. Прелестни нозе.

— Да — заговори тя тихо. — Знам. Защото ти ще успееш да разкриеш това убийство. Можеш да заловиш някого. А ченгетата ще дойдат и ще го отведат. Ще успееш да го изпратиш в затвора. Ще докажеш, че не е самоубийство. Ти ще се опиташ да намериш верния

отговор. — После ме погледна право в очите. — Не съм ли много близко?

Изсумтях, грабнах историята за Теър от пишещата машина и избутах стола си.

— Някой някога казвал ли ти е, че си позволяваш много? — попитах аз.

— Майка ми. Всяка събота. Дай ми малко време да опиша подробно инцидента на кмета и ще те почерпя едно питие.

— Не, благодаря.

— Е, почерпи ти тогава.

— Тръгвам си.

— Медал ли искаш?

— Искам само малко да поспя.

Минах покрай нея. Добрах се на зигзаг до бюрото на вечерния редактор и хвърлих страниците пред Париш.

Той вдигна поглед от компютъра си.

— Какво е това?

— Моята кандидатура за светец — провикнах се аз на път към вратата. — Обади ми се, когато я одобрят.

16.

МАЙКАТА: САМОУБИЙСТВО? НЕ — УБИЙСТВО.

Това беше заглавието с големи букви в неделния брой на вестника. Това беше първата статия от поредицата за тийнейджърски самоубийства. Тя беше четивна. Това беше Кеймбридж. Никой друг не можеше да се справи по-добре.

Купих си „Стар“ от будката пред дома ми. Разкъсах на парчета хумористичните страници и ги метнах в кошчето. Бях на ъгъла на Осемдесет и пета и Трета улица, когато видях заглавието и се вкамених на мястото си.

Държах внимателно вестника, сякаш беше бомба, която можеше да избухне всеки момент. Занесох го до кафене „Атина“. Седнах на бара. Поръчах си хамбургер и черно кафе. Седях на стола с подпрени лакти върху тезгяха. „Стар“ лежеше затворен под ръцете ми, а аз се взирах в пръстите си.

Изядох хамбургера. Изпих кафето. Поръчах си втора чаша. Запалих цигара. Отворих на трета страница.

ЗАГАДКАТА В ДОЛИНАТА ГРАНТ, беше заглавието под моето име, а най-важната новина: „Някой уби дъщеря ми! — ридаеше Джанет Теър“.

Продължих да чета статията. Добре, това беше Кеймбридж. Неговата прозаичност беше очевидна. Звучеше като жертва на удушаване, която все още не е издъхнала: тя хриптеше и пищеше. Строгата, разярена, почти полудяла Джанет Теър, която интервюирах, беше заменена със скърбяща майка с просълзени очи, съкрушена в най-тежкия момент. Тамани Бърд вече не беше умния, внушителен служител на закона, а селското ченге, уловено в неловко положение, но готово на всяка цена да защити своята версия за истината. И така го беше уловил на снимката Род Стайгър.

Психоложката беше забравена. А колкото до съучениците на Мичел... Кеймбридж започваше с коментара: „Децата, които я познаваха, заявиха, че тайнственост и страх тегнели над Мичел през последните й дни“. После беше изрязал цитираните им думи, че те вече не могат да търпят този живот.

Пуших си цигарата. Пиех си кафето. Отворих на другата страница. Прочетох края. Изумително: беше написал цялата статия, без да използва любимата си фраза: „Смъртна оргия“. Изгасих цигарата в пепелника. Смачках я бавно. Платих на сервитьорката. Оставих й бакшиш. Изнесох вестника на улицата и подадох първа страница на една жена, която разхождаше кучето си. В Ню Йорк имаме стриктни правила за хигиена.

Проточи се една дълга неделя. Обадих се в редакцията и открих Рей Маршъл на бюрото, дежурен през уикенда. Кеймбридж не беше там. Той, съпругата му и дъщеря им отишли в Лонг Айленд да посетят бабата и дядото. Чудесно.

— Но вчера беше, нали? — попитах.

— Да — отговори Маршъл. След кратка пауза добави: — Дойде специално.

— Ама че човек.

— Съжалявам, Уелс.

— Благодаря, приятелю — казах аз.

Рей беше едно от добрите момчета. Преди да го повишат, е бил свестен репортер. Знаеше как да разговаря с теб, без да те наругае, как да те успокои, когато си ядосан. Вече не трябваше да се доказва пред никого, затова можеше да си позволи да не си дава зор прекалено, но нямаше смисъл да ми казва, че е дал най-доброто от себе си за мен.

Отидох на кино. Филмът разказваше за едно ченге, което стреляше в главите на хората, ако ги заподозреше в нещо. Хареса ми. Излязох и си намерих местенце за обяд. После влязох в друго кино и гледах още един филм. Той беше за един човек с касапски нож, който обиколи цялата провинция, за да заколи своя враг. И него харесах. Излязох и отидох до автоматичната пералня на самообслужване. Сложих дрехите си в машината. Прочетох спортната страница на „Таймс“. Прибрах се вкъщи и изгледах телевизията докрай. Легнах си и наблюдавах часовника. Така дойде понеделник. После излязох да закуся. Прочетох „Стар“. Бяха отпечатали материала за Скофийлд, като

продължение на този за Теър. Нещо от този сорт: други случаи, които могат да се появят. Чаках да стане десет часа. След което тръгнах да убия Кеймбридж.

Редакцията на „Стар“ е на авеню „Вандербилт“, точно срещу централната гара. Взех метрото. Пристигнах там в десет и петнадесет.

Минах покрай охраната. Отидох до асансьора. Качих се на дванадесетия етаж. Влетях през стъклените врати на репортерската зала. Запътих се към офиса на Кеймбридж. Вратата беше затворена.

Лансинг и Маккей разговаряха в далечния ъгъл. Лансинг се беше облегла на стената. Маккей стоеше пред нея и пиеше кафе. Когато влязох, с периферното си зрение видях Лансинг да вдига поглед и да тръгва към мен, но аз продължих да крача към офиса на Кеймбридж.

Тя обаче беше по-бърза. Стигна първа до вратата. Застана пред мен и постави ръце на раменете ми. Успях да доловя парфюма ѝ. Ухаеше страхотно.

— Махай се от пътя ми, Лансинг — изръмжах аз.

— Уелс...

— Ще го убия. Това е най-доброто нещо за всички. Довери ми се.

— Уелс...

— Наистина, Лансинг. Махни се от пътя ми.

— Спри го, Маккей.

Маккей вече бе застанал зад мен.

— Уелс... — промърмори той.

— Не ми звучи добре това „Уелс“.

— Джон...

— Не, и така не е добре. Бъдещето на журналистическата ми професия е предопределено.

Лансинг ме блъсна с ръце. Разтвори крака, за да заеме по-удобна позиция и да запази равновесие.

— О, господи — въздъхна тя. — Той наистина ще влезе.

— Уелс — изсъска Маккей. — Той ще те изхвърли.

Обърнах се и изкрещях в ухото му:

— Маккей... Ще го убия. После ще ме вкарат в затвора и тогава няма да се нуждая от работа.

Вратата на кабинета се отвори и Кеймбридж показа глава.

Лансинг ме пусна.

— Какво става... — Престори се на изненадан, когато ме забеляза. — Джони! Хей, приятелю! Страхотна серия — размахваше той ръцете си във въздуха напред-назад. — Трябваше ученият човек да го дооформи малко, нали знаеш? Да го направи по-четивно. Но... основите моменти наистина бяха там. Не го е объркал, нали? Направи финалните парчета и веднага ще те върнем на делото „Делакрос“. Кеъри няма търпение да се махне — рече той и се ухили.

И аз се захилих.

— Бих искал да говоря с теб, Боб — спокойно казах аз.

— Ох, дявол да го вземе — изпъшка той и стрелна с поглед часовника си. — И аз бих искал, но нали знаеш, трябва да се кача горе за срещата с... — Той посочи с палец нагоре. — Хората от Високите етажи.

— Няма да те бавя — изсумтях. Колко дълго може да продължи да диша човек, когато са го стиснали за гърлото? — Вътре в офиса ли ще разговаряме, или тук?

Усмивката изчезна от лицето му. Погледна към Лансинг. Не искаше тя да чуе разговора ни.

— Хей, разбира се, мога да отделя няколко минути. Какво има, по дяволите?

Кеймбридж влезе в офиса. Обърнах се към Лансинг и й се усмигнах.

— Обади се в полицията — изсъсках.

Тя покри с ръка лицето си.

Последвах Кеймбридж и грубо затръшнах вратата след себе си.

Той седна зад бюрото си и вдигна ръце.

— Джони, знам, че си разтревожен...

— Позволи ми да ти обясня нещо, Боб — прекъснах го аз. — Майната ти.

— Бре, бре, бре, бре — възкликна той.

— Майната и на четивния ти вестник, който командваш.

— Хей. Я по-спокойно — изсумтя той през стиснати зъби.

— Ти окастри историята ми.

— Не съм...

— Ти окастри историята ми и написа под моето заглавие неща, които не са верни.

— Ще ти обясня, само... само нека да се успокоим — запелтечи той, когато започнах да крещя.

А това, което изкрещях, беше:

— Да се успокоя, така ли! Успокой се, а? Едно малко момиче умря, кучи сине!

Кеймбридж нямаше избор. Той стана и започна също да крещи:

— Винаги получавам едно и също от теб, Уелс! Само оскърбителни думи! Това е всичко, което получавам!

Стояхме от двете страни на бюрото. Ръкомахахме с ръце един срещу друг и се деряхме:

— Онова са истински хора... — крещях аз. — Не можеш просто да ги превърнеш в герои от четивните си приказки...

— А ти се опитваш да застанеш на пътя ми...

— Тази жена е полудяла от мъка. За бога, накара я да звучи като Шерлок Холмс!

— Времената се менят, Уелс. Това е, което не можеш да приемеш!

— Ти злепостави и проклетия шеф на полицията!

— Това, което не искаш да признаеш, е, че шибаното време се мени! Не ми обяснявай... Майната ти!

— Майната ти, Кеймбридж!

— О, така ли?

— Да. Да, майната ти. — Махнах с ръка към него от отвращение и се запътих към вратата.

— Колко жалко за това, което ще се случи с теб, Уелс — извика той след мен. — Ти можеше да си един от най-добрите.

Усетих, че се сковавам. Започнах да премигвам. Обърнах се и видях, че Кеймбридж беше пребледнял под загара си. *Сега е ноември*, помислих си. Къде може да е почернял? Върнах се бавно до бюрото.

— Позволи ми да ти обясня какво ще се случи — заговорих аз.

Той скръсти ръце на гърдите си.

— Добре, добре, ще ми кажеш — успокой ме Кеймбридж.

Поех си дълбоко въздух.

— След около три седмици този град ще избухне до небето. Шефът на транспортната фирма е само началото. Изникна една свидетелка по делото „Делакрос“, която може да замеси достатъчно чиновници, за да съставят цяло ново правителство.

Кеймбридж отстъпи.

— Сигурен ли си?

— Всъщност трябваше вече да е отпечатано.

— Какво? Къде... В кметството ли?

— А, не, в Албания, приятелю.

— О, по дяволите.

— Много точно казано: „О, по дяволите“. И позволи ми да ти обясня още нещо. Всеки път, когато разкрия нещо голямо, то ще се отпечата в „Дейли Нюз“. Един ден преди да е попаднало в „Стар“. Цял ден преднина, Кеймбридж. И знаеш ли защо? Защото ще отида да работя за тях. Върви и обясни това на... — вдигнах палец към тавана — ... на Хората от Горните етажи.

Той ме погледна озадачено и извика:

— Ей! Чакай малко.

Отново размахвах ръка. Отново се запътих към вратата.

— Върви по дяволите — изругах. Бях стиснал с длан дръжката, когато го чух да проплаква.

— Чакай. Наистина, Уелс, изчакай.

Отново спрях. Отново се обърнах.

— Искам да свалиш материала ми.

Кеймбридж сви рамене.

— Хей, аз само се опитвах...

— Ще махнеш шибаната статия.

— Добре де, добре. Нямах проблеми, ще го направим.

— И искам останалите истории за самоубийствата да се унищожат.

— Уфф. Ох... добре.

— Сега, каквито и да са твоите малки, четивни проекти, аз няма да заставам на пътя ти...

— Добре.

— Но съдът ми принадлежи.

Той кимаше бавно.

— Делата са мои, Кеймбридж.

— Добре де. Криминалните...

— Точно. И само още едно нещо.

— Знам, знам. Ти искаш да се върнеш на делото „Делакрос“.

— Искам да се върна на случая „Теър“.

Устата му остана отворена.

— Какво?

— Ще отида и ще го разнищя този случай от горе до долу. Ако тя е била убита, аз няма да изглеждам като глупак. Но ако това е самоубийство, искам опровержение на трета страница, включително и факта, че историята не е моя.

— Ох, хайде, Уелс.

— Тръгвай — изръмжах. — Върви на Горния етаж и го обсъди с хората си. Попитай господин Сандлър дали ме иска в „Нюз“. Или може би Буш.

— Джони...

— Между другото заминавам за Грант Каунти.

17.

Тази вечер се прибрах вкъщи и седнах пред уискито. Напих ли се? Да, напих се. Седях с бутилката, докато слънцето се спускаше зад града, а аз се потапах с него в кехлибарената мъгла на „Symbol 38 \f «Symbol» \s 12B“.

Сенките се събираха. Това е, което правеха в здрача, събираха се. Повечето от тях, помислих си, се събираха в моя апартамент. Той представляваше добро място за сенки. Голямо едностайно жилище, което изглеждаше необитаемо. На стените нямаше картини и боята беше олющена. Прахта се събираше на големи мъхести топки под мебелите, които имах: едно легло, стар гардероб, маса, няколко стола, шкафче с телевизор върху него и едно неустойчиво старо бюро с разхлопана пишеща машина. Нищо от това не придаваше живот на мястото. Всекидневната беше с два прозореца, гледащи към Осемдесет и шеста улица. Ослепителната светлина на афишите върху сградата на киното я осветяваха през цялата нощ. Точно пред мен върху три рекламни пана се редуваха картини: едната с чудовища, другата с космически кораби, а последната с кунгфу. Можех да ги прочета, както си седях на бюрото с бутилката, чашата и каничката с разтопен лед. Виждах и спускащата се тъмнина около тях, но те продължаваха да блестят. Помислих си, че светлината от рекламите никога нямаше да изгасне.

Бях спокоен като тях. Пиех и не мислех повече за Кеймбридж. Не разсъждавах и за моите статии. Дори не се сецах за случая на Теър. За това ще имам достатъчно време утре. В мислите си отново съзрях дъщеря си... бившата ми съпруга Констанс и дъщеря ми Оливия. Съзнанието, цялата ми душа започна да отплува към хората, с които се бях срещал: ченгетата, вехтошарите, съпрузите, умрели в едностайните си апартаменти, или накрая всичките в бяг на улицата, където сенките се събираха, прахта се натрупваше и боята по стените се лющеше. Мислех си за това. Спомних си за Констанс. Представих си Оливия. И продължих да пия.

Бях двадесет и три годишен, когато я срещнах. Една от конюшните във фермата на родителите ѝ изгоря. Тогава работех в малък ежедневник в едностайна редакция в Северен Уестчестър близо до хълма Киско. Длъжностите, които заемах, бяха репортер, фотограф, а понякога и редактор.

Бях енергичен младеж. Предприемчив в работата си през нощта, нетърпелив да видя заглавието си с големи букви на първа страница на сутринта. Стрелях се да изглеждам спокоен, улегнал и не твърде припрян.

Пристигнах в града с един кораб от Мейн само шест месеца преди да я срещна. Баща ми беше горски пазач в планините. Той умря, борейки се с пожар в района. Нищо героично, просто се загубил сред дима. Мисля си, че все пак трябваше да се върне. Предполагам, че това е бил по-лесният начин за него, вместо да се мотае къщи и да се тревожи за майка ми, която умираше от рак. Напусна ни и аз поех грижите за нея. Оставих брат ми и сестра ми да я погребат. Оттогава не съм ги виждал.

Слязох от кораба, насочил се на юг, който пусна котва в големия град. Пристанището беше Ню Йорк. Не можех да остана, щях да се разоря. Затова облякох чистите си дрехи и го напуснах. Стигнах до малкия град. Намерих си работа в една пералня, съседна сграда на редакцията. Когато от вестника разбраха, че мога да пиша, веднага ми предложиха работата на нещатен дописник. Един месец по-късно ме назначиха.

Не знам с какво ми допадна. Професията ме грабна от самото начало. Това беше работа, с която можех да се занимавам от минутата, в която ставах сутрин, до мига, в който си лягах на следващото утро. Беше добра, интелигентна работа, в която трябваше да се мисли. Но аз разсъждавах не за това къде трябва да отида, а само как да се добера до историите. И се научих да ги откривам.

Така историята онази студена януарска вечер беше изгорялата конюшня, цвилещите коне, богатото семейство с милионите, натрупани от успешни сделки в Саратога. Бях сам в офиса и остро критикувах поредното съвещание на градския съвет, когато чух обаждането по полицейската радиостанция. Грабнах камерата си и

побягнах към колата. Парапетът и стълбите заскърцаха, докато тичах надолу. Изскочих на улицата. Залепих се за задната броня на полицейската кола и ги последвах до мястото на събитието.

При това какво събитие. Беше кристална звездна зимна нощ. Нямаше луна. Блестящото небе надвисваше над очертанията на дърветата на хоризонта. Виждах това небе. Над хълма, където се намираще фермата на Брет, то се очертаваше миролюбиво като края на пътя във вълшебното царство от приказките. На север небосводът беше скрит. Закриваха го алените пламъци от покрива на конюшната. Примигващите червени светлини на дузината пожарни и полицейски коли го отблъскваха в небитието. Изскочих от колата и стиснах камерата пред гърдите си. Изтичах до центъра на хаоса и гледах обезумяло.

Сега, като си помисля, нямаше нищо като за пред камера. Всеки журналист ще се съгласи. Но тогава погледнах историята през обектива. Видях смели мъже, застанали в средата на полицейския обръч, и вълнението или залога просто да направя добра снимка за първа страница ме покори. Изведнъж зърнах жена, която не се страхуваше от огъня и кръвта и преминаваше през пламъците, но в снимките ми тя оставаше неподвижна. Камерата в ръката ми събра света. Улови го от разстояние, нереален. Обективът е студеното око, което може да те повлече към смъртта, но всичките оператори, които някога съм срещал, дори и най-смелите, според мен винаги бяха страхливци.

Така аз излязох от колата, залепих камерата за окото си и атакувах горящите конюшни.

Всичко, което се случи след това, се редуваше в моменталните ми снимки. Една на подивелите бели очи на конете, които се мъчеха да избягат от дима. Следващата на цвилещите животни зад огнената стена. Улових в кадър ръката на коняря, наранена и покрита със сажди, която отчаяно дърпаше въже, за да изведе обезумял жребец на чист въздух. Хванах едно момиче, привлекателно и красиво, издаващо великолепни писъци, когато покривът се срути пред нея. Всичко, което ставаше наоколо, беше в пълна тишина, последвано от кратки мигове на движения. Тишина и картини вътре в камерата ми.

И тогава изведнъж силният бумтеж на пламъците се стовари върху мен като вълна. Пушекът ме заля. Конюшната се завъртя,

замъгли и се втурна към мен. Стори ми се, че виждам лицето на баща ми, че чувам гласа на майка ми. А всъщност някой ми крещеше, дращеше ме слабо по раменете и се опитваше да ме обърне. Изумен, аз се завъртях и тогава я видях.

Тя се опитваше да ме издърпа до вратата и пищеше:

— Какво правите? Какво правите тук? Какво правите?

Разнесе се острият ми ужасен смях.

— Правя снимки! — изкрещях. — Правя проклетите си снимки!

Тя сграбчи якето ми и ме задърпа. Заклатушках се след нея до вратата. Паднах на земята. Белите ми дробове жадно поглъщаха студения въздух. Погледът ми се проясни и аз различих пушека, който се стелеше между мен и звездите. Видях я как се надвесва, забелязах сълзи да се стичат по лицето ѝ и грубите, резки движения на ръката ѝ. Чувах риданието ѝ. Съзрях и ръката на коняря, когато мина покрай нея и се насочи към горящата сграда. Тя сграбчи пръстите му и изпищя:

— Уилям!

Той се обърна и видях как белите му очи светят върху почернялото от сажди лице.

— Те ще умрат, госпожице Брет! — изплака той. Слюнки се стичаха от устата му, а сълзите блестяха в червено върху бузите му. — До един ще умрат!

Опитваше се да се изкопчи от нея, но тя не го пускаше.

— Не умирай! — крещеше тя. — Не умирай! Не трябва!... Това е краят! Край!...

Той отново се опита да се откопчи. Тогава тя сплете ръце около врата му и заплака на рамото му. Това спаси живота му. Той я хвана и започна да я разтърсва. Вдигна поглед към небето и също зарева.

Лежах на земята под пушека, стисках ръце около камерата си и я наблюдавах, без да откъсвам очи. Никога преди това в живота си не бях виждал момиче като нея.

Тя действаше енергично и решително, като създание, възпитано да постига успехи. Беше висока, елегантно облечена и когато я видях следващия път, стройната ѝ фигура се очертаваше под дънки и жълто-кафяв пуловер. Чертите на лицето ѝ бяха изящни и перфектно съчетани като онези на порцелановите фигурки, които някои майстори изработват с години. Дълга руса коса се спускаше по раменете ѝ, а

веждите ѝ се извиваха над тъмнозелените ѝ очи. Беше на осемнадесет години.

Две седмици по-късно, в събота следобед, тя влезе в офиса ми. Само аз и момчето, отговарящо за спорта, бяхме там. Той тракаше на пишещата си машина резултатите от състезанията между училищата, а аз довършвах нещо за един път в провинцията, който бе скован от ледовете. Усетих студения въздух, който нахлу през вратата. Вдигнах поглед от пишещата си машина и я видях. Тя стоеше с прилепнали по бедрата дънки, приковала очи в мен, и се усмихваше. Пушеше. Трябва да е планирала всичко: никой не изглеждаше толкова добре след сполетяло го нещастие.

Когато се надигнах, тя се обърна и излезе. Последвах я. Прекоси паркинга и се насочи към колата си. Чувствах се страхотно, докато я наблюдавах. Зимното слънце, ниско на небето, беше като блед диск. Видях отражението ѝ върху полирания капак на автомобила. Той беше червен, нисък и бърз. Нещо италианско.

Тя се мушна зад волана, а аз на мястото на пътника. Наблюдавах профила ѝ, когато натисна газта и колата излетя на улицата.

Премина бързо през града, като караше с нормална скорост. Но когато сградите зад нас изчезнаха и пътят започна да се извива към хълмовете и гората, кракът ѝ натисна педала. Стрелката на табло се покачи бързо. Дърветата през прозореца се превърнаха в неясни очертания. Но всичко около нас беше страшно тихо. Машината бръмчеше леко. Гумите не свиреха на острите завой. Всичко, което правеше, беше много умело и толкова опасно. Аз бях на двадесет и три години. Помислих си, че това е най-страхотното нещо, което някога ми се е случвало.

Не казах нищо. Чудех се дали да проговоря, но продължих да мълча. Запалих цигара. Тя се обърна към мен и се усмихна.

Сви по един пращен път навътре в имението на баща ѝ. Земята около фермата беше негова собственост. Ниски хълмове, където пасяха коне. Изкачихме се по стръмен склон до чукари, които бяха оградени от оголени дървета. Вторачихме се надолу през клоните им към изпепелените конюшни. Изключи двигателя.

Вперих поглед в овъглените черни останки върху светлокафявия хълм под нас. Пуших. Когато свърших цигарата си, я загасих в пепелника върху табло.

Констанс се извърна към мен. Отмести косата от лицето си и се усмихна. Чувствах се, сякаш отново съм в горящата конюшня: гърдите ме стягаха и не можех да си поема въздух.

Засмя се тихо и поклати глава.

— Направи проклетите си снимки — проговори тя.

И тогава не успях да се въздържа да не я целуна.

Така се чувствах около година, година и половина. Всяка минута, всеки ден тя беше в мислите ми. Смразяващи, частични спомени от нощта ме поглъщаха за секунди, но постепенно те ме напуснаха и избледняха, втрещен в далечната действителност, която не беше толкова истинска. Когато интервюирах надзирателя на магистралата за дефицита на оскъдния бюджет, изведнъж той изчезваше в съзнанието ми и аз усещах нежната кожа на корема ѝ. Наблюдавах градския училищен инспектор да отрязва лентата пред ремонтираната сграда и тогава внезапно се пренасях до нея. Усещах ноктите ѝ да драцят гърба ми, да разрошват косата ми. Или слушах сутрешните обаждания на ченгетата до полицейския диспечер, когато бях проникнал в нея, усещах дъха ѝ в устата си и долавях само нейното стенене.

— Да се е случило нещо интересно тази нощ? — попитах полицая и се засмях.

Вероятно ние никога нямаше да се оженим, защото старият ѝ баща не ме хареса. Той носеше само якета и беше раздражителен като посивял сокол. Не можеше да понесе „различието в нашето възпитание“. Предполагам, че според него аз бях лошият от най-нисшата класа. Но аз бях от средната класа и той я наруга за това. Въпреки всичко, ние се оженихме и по-късно Констанс описваше събитието като „един пристъп на възбуждане“, който се опитвам да възпроизведа. Спомних си как внезапно съблече късото си кожено яке за езда, метна го върху стола и каза: „Аз наистина имам неприятности с това чудовище“. Така нарече своя татко. „Нека просто да се оженим и това ще му затвори устата.“

Аз бях този, който я разбра най-добре. Не бях сърдит и не наругах баща ѝ, както той постъпи с мен. Проклинах само любовта, чувствата и нейните ридания. Така че, ако вместо „Нека да се оженим“

беше казала: „Хайде да убием стареца“, баща ѝ нямаше да доживее до сутринта. И ние се венчахме в края на седмицата.

Два месеца по-късно тя забременя. Не знам дали това беше нещастие. Не мисля, че може да се нарече така. Всичко, което знам, беше, че тогава се чувствах страхотно. Току-що бях получил работа в най-добрия вестник в Уайт Плейнс. Не можех да намеря думи, за да опиша радостта си. Това беше най-прекрасната дума, която някога съм чувал, и веднага го разбрах. Всичко беше чудесно и аз се разтреперих от възнение, когато ми го съобщи.

Засмях се и извиках:

— О, скъпа, това е чудесно! Страхотно!

Тя се надигна. Устните ѝ се присвиха. Имаше сиви сенки под очите. Вдигна поглед към мен и вирна изящния си нос.

— Не мислиш да го задържа, нали? — попита тя.

Започнахме да обсъждаме и спорим. Разхождахме се около блока, крачехме напред-назад. Това беше единственият спор, който някога сме имали, страхотна битка. Накрая аз спечелих. Тя се отпусна на пода в дома ни и избухна в сълзи. Аз седях прегърбен на дивана и прикривах с ръце лицето си.

— Добре, добре — съгласи се тя и аз победих.

Много често съм си мислил какво спечелих. Нямаше да успея да я убедя, ако се беше случило пет години по-късно. Но тогава знаех, че трябва да надделея.

Аз спечелих и се появи Оливия. Тя живя петнадесет години и след това умря. Случи се, докато детето ни беше на летен къмпинг като помощник-съветник. Една сутрин станала, преди да се съмне, и излязла от бараката, която надзиравала. Носела си пухеното жирафче, играчката, която всяко малко момиче желае да има. Оставила го на леглото до едно дете и излязла в нощта. Открили я по-късно на сутринта. Обесила се на клона на едно дърво. За да го направи, използвала въжето на палатката. Предполагам, че това е, което получих.

За себе си спечелих две от най-хубавите години в моя живот. Онези първи две години от живота на Оливия. Нищо не можеше да се сравни с тях. Радваше ме дори детският ѝ плач посред нощ. Когато направи първите си стъпки, почерпих колегите си с пури. Накарах всеки да погледне снимката на клатушкащата се палавница. Те ме

потупваха по рамото, поглеждаха се един друг, а после обръщаха поглед към небето. Но аз не разбрах. Когато проумях, вече не ме интересуваше. Обичах това дете. Обичах моето малко момиченце и не забелязвах нищо друго, освен нея.

Не разбирах моята съпруга Констанс. Опитвах се, но тя не ми позволи и тогава аз реших, че просто така е по-лесно. Нае домашна прислужница да се грижи за детето, докато бях на работа. Когато си бях вкъщи, аз поемах грижите за нея. Предпочитах да не забелязвам намусеното ѝ измъчено лице. Да не чувам сарказма и терзанията ѝ. Да не помириствам питиетата и да не мисля за отсъствията ѝ следобедите, когато се мъчех да я открия. Аз я хранех и се смеех като хлапак, когато назоваваше името ми. И тогава един ден тя ме напусна и взе детето ни със себе си. Не толкова бързо, но заслужено.

Борбата в съда не продължи дълго. През онези дни майката получаваше детето. Смятах, че така е правилно. След няколко години, когато аз отново обмислих всичко, вече беше много късно. След развода Констанс отиде в Европа, в Южна Франция. Постъпката ѝ беше против нашето споразумение, но не успях да я спра. Тя никога не отказа правото ми да ги посещавам. Но аз все не можех да отделя достатъчно време и затова много често не се възползвах. Пишех им всеки път, когато имах възможност. Когато Оливия порасна, за да може да ми отговаря, винаги го правеше. Спомням си писмата ѝ много често. Тя винаги ми пишеше. Тогава майка ѝ ме намрази, вероятно затова, че ѝ дадох детето ни. Понякога си въобразявах, че тя ненавижда и Оливия. Но дъщеря ми продължи да ми пише и писмата ѝ започваха със: „Скъпи татко“, завършваха с обич и аз си мислех за това всеки път, когато бях в състояние да го понеса.

Никога няма да забравя мига, в който Констанс ми се обади и ми съобщи. Ето какво направих: отидох до писмата. Слушах Констанс да ми говори с потиснат, глух и съкрушен глас. Клатех онемял глава и я слушах как ридае. Спомням си, че тъжно се усмигнах, така както съм забелязал да го правят момчетата, след като са ги ударили внезапно с юмрук, точно в мига преди да се строполят на земята в безсъзнание. След това отидох до килера, при кутията за обувки, където държах писмата. Бях ги вързал в пакет. Извадих ги, измъкнах една бутилка, сложих я на бюрото и започнах да се наливам. Безкрайна пианска нощ. Пиех, развързах пакета и прочетох всичките писма, едно по едно.

Предполагам, че съм търсил улики. Вероятно съм си задавал въпросите: Можех ли да допусна? Можех ли да разбера? Тя никога не ми беше писала с болка и отчаяние — не че аз можех да разбера по някакъв начин. Никога не протестираше, не се оплакваше. Препрочитах онези писма отново и отново. Долових нещо само в последното. Писмо, в което тонът беше спокоен, мрачен и угрижен, нещо, което беше неестествено за нея. В което — ако я познавах по-добре — може би щях да разкрия тъмните ѝ помисли, последния ѝ опит да разплете нощта в душата си.

Седях на масата, пиех и четях това последно писмо.

Напоследък мисля много за нещата, татко. Предполагам за живота и за това как да живея. Струва ми се, че хората си мислят за живота като за честна сделка, дори да разбират, че тя е неосъществима. Те смятат, че ако изпълнят нещата много коректно, много правилно, всичко ще бъде чудесно. Знам, че обмислях това много, когато бях малка. Непрекъснато разсъждавах дали ако аз бях добра, достатъчно добра, ти и мама щяхте да се съберете и всичко да бъде наред. Мина много време, преди да проумея, че е невъзможно. Предполагам, по-голямата част от моето детство. Но вероятно не съм разбрала, че животът е това, което е. Той е честен или нечестен, хубав или лош. Той просто е такъв и в това е неговата красота. И ако искаш да живееш, да живееш добре, да изживееш живота си по начина, по който може да бъде изживян, смятам, че ти трябва да го обичаш такъв, какъвто е наистина, да разбереш факта, че той е това, което представлява. Ти трябва да обичаш живота със смъртта и болката в него, с неговите сбогувания и наранявания. Ти трябва да обичаш скръбта по начина, по който обичаш радостта, защото те не могат да бъдат разделени. Защото независимо дали той е честен или нечестен, смятам, че той е сладък. Може би той е сладък като виното.

Мислила съм много за всичко. И наистина смятам, че всичко се дължи на него. Наистина винаги съм си казвала:

обичай живота такъв, какъвто е, Оливия. Ти трябва да обичаш живота такъв, какъвто е.

Седях, четях това писмо и пиех. Точно тук, където стоя сега. Пиех, както в момента: за да убия болката. Обаче в този миг болката беше различна. Пет години бяха минали и времето я беше променило. Не смятам, че може някога да стане по-поносима. Мисля, че сега тя се усилва по-бавно и затова по-лесно се понася. Това обаче съвсем не е едно и също нещо.

Затова в този момент аз спрях да мисля за моето малко момиче. Седях с крака, вдигнати върху бюрото, и чашата се поклащаше върху токата на колана ми. Взирах се през прозореца в рекламата на киното, която продължаваше да блести ярко и да прогонва нощта, която се спускаше около нея.

Уискито се стичаше и ме затопляше отвътре. Топло и студено по едно и също време, нещо като зима и лято. Топлината затопляше всичките изтръпнали части на тялото ми, а студът щипеше наранените места, сякаш бяха обгорени с нажежено желязо. Ако успеех да издържа така още час, сигурно щеше да е страхотно.

Седях, пиех, взирах се и видях едно лице. Забелязах го да плува и избледнява в тъмнината пред мен. Едно красиво лице на момиче. Стига вече съм мислил за себе си. Достатъчно. Но това не беше тя. Не беше Оливия. Беше Мичел.

Мичел също се беше обесила в гората. Но майка ѝ заяви, че това е било убийство. Сега, с малката помощ на Кеймбридж и прокламацията на „Стар“ можех да разбера. И тогава се случи, докато седях и помъдрявах с всяка следваща глътка уиски... а може би аз знаех, че този път така ще се случи. Не можех да открия разумна причина, за да разкрия този случай, и вероятно затова позволих на Кеймбридж да я оплеска. Може би исках да стане по този начин. Да успея да разгневя всички и да накарам Кеймбридж да ми позволи разследването. О, да, аз си го представих още на минутата, в която разговарях с госпожа Теър: ако Кеймбридж отпечаташе обвиненията ѝ, в което бях почти сигурен, тогава можех да разследвам — и да разкрия, че това е убийство.

И Лансинг бе права. Ако това беше убийство, аз можех да открия убиеца.

И ако го откриех, щях да го накарам да си плати.

Мислех за това. Представих си Мичел. Взирах се навън през прозореца. И пиех.

18.

Втория път не ме посрещнаха много мило в Грант Каунти. Скрих се в същия хотел. Карах по непроменения път до същото училище. Влязох в познатия ми офис и се срещнах със същия директор. Но погледът му не беше същият.

Непоколебимите искрени сини очи върху бледото красиво лице се присвиха и Дейвид Бранд ме изгледа строго. Щях да се разтреперя, ако бях страхлив тип.

— Слушайте... — казах аз и вдигнах ръка.

— Ако вие не напуснете до пет минути района на училището, ще извикам полиция.

Представих си Тамани Бърд, изругах и едва забележимо се разтреперих.

— Слушайте... — опитах отново.

— Всички от училището, цялата общественост ви повярва. Ние ви се доверихме. Разказахме ви нашите истории, разкрихме мъката си. Но начинът, по който вие злоупотребихте с доверието ни, това, което вие си позволихте... Няма да ви обяснявам за съществуващата опасност.

— Слушайте... — измърморих предпазливо.

— Но дори да не ви беше предоставена тази възможност, ако притежавахте поне малко морал, щяхте да напишете тези истории... А какво направихте вие.

Можех да се закълна, че този човек никога не е работил с главен редактор.

Но как да му обясня. Той тръшна вратата под носа ми. Секретарките сърдито ме изгледаха с присвити устни, а една от тях ми размаха заплашително пръст. Чудех се къде ли водят арестуваните тук.

Излязох навън. Беше рано сутринта. Децата изпълваха двора и влизаха в сградата на училището. Слънцето се показваше зад ноемврийските облаци. За миг те го покриха, после студеният вятър ги разпръсна, разнесе сухите листа и ги завъртя над земята.

Стоях на едно място и наблюдавах учениците, минаващи покрай мен по главната алея. Усещах втренчените им погледи от всички страни. Чувствах се нервен и напрегнат, като че ли се намирах на вражеска територия.

Изведнъж всичко се скри от погледа ми и се появи син цвят. Отстъпих. Синьото беше на училищно яке, с избродирана върху гърдите оранжева емблема „G“. Пред мен стоеше огромен младеж, беше облечен в синя униформа, а зад него стояха още двама гиганти в подобни якета.

Гигантът, който застана пред мен, беше с изрядна външност, широкоплещест, с ясно очертани черти на красивото лице, късо подстригана черна коса и пъпки върху брадичката.

Той се наведе и ме попита:

— Ти ли си репортерът?

Кимнах му.

— Мисля, че това, което си написал за Мичел Теър, вони — изръмжа той. — Искане ми се да ти фрасна един в мутрата.

— Статията беше преработена от главния ми редактор Робърт Кеймбридж — отвърнах бързо и изрецитирах домашния адрес на шефа си.

— Ако не беше толкова стар, щях да те цапардосам в главата.

— К-Е-Й-М-Б-Р-И-Д-Ж — сопнах се аз.

— Хайде! — изръмжа един от гигантите зад него. — Хайде, забий му един юмрук в мутрата.

Не ми хареса изразът, който скандираха. А и учениците, които се насочваха към входната врата, сега се бяха спрели и наблюдаваха. Виждах ги с крайчеца на очите си. Те бавно се приближаваха към нас. Върху лицата на всички беше изписана непоколебимост, одобрение и справедливост. Решителните им изражения представляваха смес от съгласие и желание да го сторят.

Децата се струпваха около нас и огромният младеж, който се перчеше пред мен, стана по-смел. В началото, определено нямаше намерение да ме фрасне по главата, но сега — с тези мрачни одобрителни лица наоколо — идеята му изглеждаше по-добра и след всяко повторение той ставаше по-дързък.

— Слушайте... — смотолевих аз.

Очевидно днес нямах много успех с този аргумент. Младежът замахна с дясната си ръка и ме удари по лявото рамо с длан. Изохках и отстъпих назад. Учениците около нас развълнувано ни пронизваха с погледи и одобрително клатеха глави.

— Млъквай — изкрещя младежът.

Помислих си, че ако сменя тактиката, ще успея да се измъкна от следващия удар и пробвах по-убедителен аргумент.

— Вижте...

— Казах да млъкнеш.

Той отново ме цапардоса по рамото. Знаех си, че ще го направи, но нямах намерение да го оставя ударите да му станат навик. Затова, когато пак замахна с ръка към врата ми, аз отстъпих назад и се наведох. Юмрукът прелетя над главата ми, той загуби равновесие и пристъпи една крачка напред. Изправих се и внимателно поставих ръка върху врата му. Отпуснах пръсти зад яката му, а палеца си забих върху гърлото му. Дори не го забих, а едва го докоснах. Не беше нужно да го правя, защото веднага забелязах ококорените му от ужас очи. Мисля, че разбра предупреждението ми.

Младежът се изправи. Продължих да държа яката, но махнах палеца си от гърлото му. Захилих се.

— Приятелю — процедих през стиснати зъби. Той кимна и очите му още повече се разшириха. — Приятелю, живял съм съвсем малко — изръмжах аз. — Само няколко души са се опитвали да ме пречукат. Някои от тях убиваха хора, за да се прехранват. Но аз все още съм тук. Помисли върху това.

И той го направи. Стояхме един до друг, той се беше втренчил над мен с разширени от страх очи, а аз бащински го бях прегърнал през рамо. Младежът размисли и разбрах, че идеята да ме фрасне в лицето започна да губи своята привлекателност.

Очите му се извъртяха и към мен.

— Защо не... защо просто не... защо не, искам да кажа, да си тръгнете отук — запелтечи той. — Разбрахте ли?

Махнах ръка и свих рамене.

— Разбира се — съгласих се аз.

Младежът направи знак с глава към двамата гиганти зад него. Тримата ме заобиколиха и закрачиха към училището. Единият от тях ме блъсна, когато мина покрай мен.

Въздъгнах и долових въздишката на всички около мен. Учениците се разпръснаха и се отдалечиха. Не знаеха дали да съжаляват, че не се случи нищо или не. Аз поне не съжалявах.

Бях паркирал колата си на улицата. Спуснах се по алеята към нея. Почти доближих тротоара, когато усетих, че някой ме сграбчва за лакътя. Разгневих се.

— Я стига бе, човече — изкрещях и се обърнах. — По-спокойно.

Но този път не беше огромният младеж, а непознатото момче: слабо, почти анемично същество, може би около шестнадесетгодишно, с големи, приковани в мен кафяви очи върху продълговато бяло лице. Носеше тъмна риза и черни дънки. Черната му коса беше подстригана неравномерно. Той продължаваше да стиска силно с пръсти лакътя ми и не откъсваше очи от моите.

Още в минутата, в която го видях, през тялото ми преминаха студени наелектризиращи тръпки. Те се извиха нагоре по гръбнака, достигнаха връхната си точка — веждите ми — и изчезнаха. Това бе реакция, която твърде много ми напомни чувството на страх.

— На ъгъла на животинския пазар и улица „Булетхоул“... — промълви той.

Момчето шептеше. Това не беше истинският му глас.

— Ще тръгнеш на североизток към гората, нагоре по склона. Има една разрушена хижа с мазе под земята. В пет часа.

Втренчих се в него, но не отговорих. Той продължи да ме изучава с обезумял поглед.

— Разбрахте ли ме? — попита той. — Ясно ли е?

— Тайните срещи са смисълът на моя живот — отговорих аз.

— Просто бъди там. Ясно ли е?

— Добре.

— Заради нея, вие знаете — наблегна той. Погледът му не ми позволяваше да си тръгна. — Тя беше...

— Беше какво? — попитах.

— Убита.

Накрая ме пусна.

— Ох — простенах аз.

И тогава той се обърна и се отдалечи.

19.

В четири и половина бях там, на ъгъла на животинския пазар и улица „Булетхоул“. Мястото представляваше безлюдно кръстовище на два писти пътя, които се издигаха към хълмовете. Склоновете им бяха покрити с дървета, закриващи хоризонта от всички страни. Паркирах колата, излязох и заставах зад нея. Вторачих се към гората, на североизток, както ми беше казало момчето.

Слънцето беше залязло зад хоризонта. Притъмняваше и оголените дървета едва се забелязваха на синкавата светлина. За краткото време, докато бях в града, есента беше преминала. Дърветата, преди изпъстрени с цветове, сега се бяха оголили и загубили своя блясък. Клоните им се люлееха от вятъра. Свечеряваше се. Мракът бързо се спусна и гората потъна в тъмнина. Сега тя изглеждаше непроходима и мрачна.

Закрачих по едва отгъпкана пътека. Наоколо дърветата се сливаха със стръмни склонове. Бързо се задъхах. Непрекъснато вдигах поглед от черноземната почва под краката си към сгъстяващия се наоколо мрак. Не виждах хижата. Не можех да различа почти нищо. Луната все още не беше изгряла, а може би се криеше зад разкъсаните облаци.

Продължих да се изкачвам. Изсъхналите листа шумоляха под краката ми, но тежкото ми дишане заглушаваше техния звук. Проклинах деня, в който започнах да пуша. Върхът се издигаше над мен, високите дървета се открояваха на виолетовото небе.

После се озовах сред тези дървета. Избутвах клоните от лицето си и продължавах да се изкачвам по стръмния склон. Ниско над съседния хълм се показва луната. Имаше пълнолуние. Тогава на сребърната светлина зърнах мазето и забелязах младежа.

Лицето му беше тебеширенобяло на лунната светлина. Черните му дрехи се сливаха с тъмната гора. Спомних си призрака на Смъртта до каменната ограда на къщата на Теър. И отново се разтреперих.

Хижата представляваше рухнала каменна постройка. Момчето стоеше неподвижно, облегло се с лакът на нея, като човек, заел поза

за снимка пред новата си къща. Спуснах се по склона към него.

То не помръдна от мястото си, докато се приближавах. Стоеше там и ме гледаше втренчено. Беше същото момче, което се изправи пред мен в училищния двор. Изражението му не се беше променило и този факт ме обезпокои. Извадих цигара от джоба си и я запалих. Скрих се зад пламъка. Размахвах кибритената клечка и издухах дима. Сега се скрих зад завесата от дим.

— Добре — заговорих. — Ти си горски и мистериозен. Аз съм Джон Уелс.

Усмихна се много странно. Наведе глава и отново заговори с тайнствен, шепнещ глас:

— Крис Томас — беше всичко, което каза.

— Добре, Крис. Хайде да се разберем.

Очите му заблестяха. Изглежда, намираше всичко това за много вълнуващо.

— Тя идваше тук... до мазето — каза той.

— Мичел Теър.

— Да. Тя идваше тук, за да бъде с мен.

Отместих погледа си и се втренчих в малката срутена постройка.

— Искаш да кажеш, че тя е идвала тук след училище.

Той замълча за миг. После рязко кимна с глава и прошепна:

— Да.

— Тя...

— Е, понякога.

— Добре, тя е идвала тук от време на време. Беше твоя приятелка, нали?

Разнесе се остър ужасен смях. Не виждах добре лицето му. То блестеше бяло на лунната светлина и изглеждаше като стелеща се мъгла над черните му дрехи. Продължи да се смее. После си пое дъх и отговори:

— Не. Не наистина. Искам да кажа... е... аз я обичах. Но... всъщност не беше. — Извърна глава. Дори в тъмнината забелязах стеснителния му жест. Пристъпи зад ъгъла и се скри от погледа ми. Последвах го. Беше влязъл вътре. Имаше нисък сводест вход. Наведох глава под трегерния камък и също влязох.

Вече не можех да го видя. Сега всъщност не успявах да различа нищо друго освен луната, която се показваше през малкия отвор, силно

олюляващите се клони на дървета отвън и разпалващия се пламък на цигарата ми пред мен.

— Добре — подхванах аз. — Сега си невидим. Разкажи ми.

— Ние не идвахме тук да... Ние идвахме тук да разговаряме.

— Не сте били гаджета?

Усетих как се разтрепери дори в тъмнината.

— Аз я обичах, но тя...

Замълчах и изчаках да заговори, но той не каза нищо.

— Обичала е някой друг?

— Да.

— Кого?

— Смъртта.

Проследих посоката на гласа и го хванах. Той изпищя. Сграбчих якето му и го извъртях към лунната светлина.

— Достатъчно — изръмжах. — Нека да видя лицето ти. Ти ли беше? Там в пещерите? Смъртта в гората? Всичко това? Ти ли беше?

За момент не чувах нищо друго освен учестеното му дишане. Пуснах го и той се сви до вратата. Хвърлих цигарата си на земята и я стъпках с крак. Днес се нахвърлях върху второ дете и не се гордеех много с постъпката си.

Вдигнах поглед.

— Ти ли беше? — попитах, но този път по-спокойно.

— Не. Това беше Смъртта. Тя обичаше Смъртта. Затова идваше тук и работеше на онова място през свободното си време.

— Какво място?

— Телефон на доверието. Този, на който хората се обаждат. Тя обичаше да ги слуша да говорят за това.

— Телефон на доверието ли?

— Да.

— За какво се обаждат? Ако искат да се самоубият ли?

— Да.

— Проверих. Няма такъв в района.

— Тя беше от другата страна на линията.

— Линията ли? — Не бях се сетил за това. — В Кънектикът.

Той кимна.

— В Брентфорд. Веднъж седмично хващаше автобус дотам. Ето къде ходеше, но на никого не каза за това.

— Обаче на теб се довери.

Той се изправи.

— Мичел споделяше всичко с мен — отвърна той гордо.

Въздъгнах, протегнах ръка и го потупах по рамото.

— Съжалявам — промълвих аз.

Заговори неуверено:

— Понякога... не си добре, нали? Полудяваш или си пиян-
залян...

— Да. Точно така.

— Защото беше убита, нали?

— Може би, до известна степен. Ако е била.

Замисли се. Колебаше се. Чудех се дали да го заговоря.

Настъпи неловко мълчание, което изведнъж момчето наруши:

— Другите не разбират. Ти разбираш, нали? За Смъртта, за
предаността към нея?

Не му отговорих.

— Почти е време за вечеря — казах аз. — Позволи ми да те
закарам до вас.

Видях как се разтрепери в тъмнината като елен. Поклати глава,
после се извърна и преди да успее да го уловя, изчезна в нощта.

20.

Тръгнах обратно към града. Спрях до една дрогерия и от автомата набрах информацията на Кънектикът. Дадох ми номера на телефона на доверието и се обадох. Линията беше заета. Поръчах си чаша кафе и опитах отново. Сигналът все още беше зает. Изпуших една цигара навън на паркинга. Още веднъж опитах. Пак заето. Отново се обадох на информацията, за да разбера дали адресът на телефона на доверието е записан в указателя. Имаше го в указателя: улица „Брайър“, в църквата „Сейнт Андрю“. Качих се отново във вехтия додж.

Пътят до Кънектикът криволичеше през гората, както повечето пътища в този район. Сега нощната мъгла се стелеше от края на гората, извиваше се до платното и се разстилаше върху асфалта като тънък лист. Тя блестеше на светлината от фаровете.

Стори ми се, че карам много дълго. Всичко изглеждаше безкрайно по тези пътища. Те се извиваха и криволичеха, но не се променяха. Дърветата и тъмнината бяха постоянните им спътници. Шофирате с мили, без да забележите светлина — нито червен сигнал на светофар, нито блещукане на лампи от прозорците на къщи зад клоните. Като си помислите, че може да сте се загубили, да свършите горивото или да ви се счупи колата, изпитвате чувството, като че ли сте на стотици мили от каквото и да било населено място. Но ако застанете много тихо в нощта и се заслушате, ще чуete тихото бръмчене на други превозни средства, отминаващи по близкия път, който се извива и криволичи през гората, която остава непроменена.

Забелязах малка табела „добре дошли“ до пътя, единственият граничен знак между двата съседни щата.

Брентфорд е съвсем малък град. Може би около петдесет хиляди души. Не успях да стигна до центъра му. Намирах се в покрайнините, около големи къщи върху огромни пространства земя, когато открих римокатолическата църква „Сейнт Андрю“ в Брентфорд.

Това беше една стара, рушаща се сграда на върха на скалист хълм. Изглеждаше запустяла. Стените ѝ, някога бели, сега бяха потъмнели от времето и напукани. Мазилката върху купола бе толкова изронена, че се показваха наклонените греди на покрива. Не се забелязваха светлини вътре, само луната странно се отразяваше върху издадения прозорец над входната врата.

Изкачих се по лъкатушещия път до църквата. Отпред нямаше други паркирани коли. Почти бях убеден, че съм сбъркал мястото. Пристъпих в прохладната нощ и затръшнах вратата на колата зад гърба си. Тишината сякаш пропълзяваше в тъмнината, за да заобиколи мястото като индианци в стар каубойски филм. Закрачих по чакълената пътека до грохналата църква. Изкачих стъпалата и застанах пред две огромни дървени врати, обковани с месинг. Докоснах дървото. Вратата се залюля и силно изскърца. Направих опит да се засмея от ефекта на ужасния звук, напомнящ ми за филм на ужасите. Не успях. Пристъпих вътре. Вратата издаде скрибуцащ звук и се затвори.

Въздухът беше пропит със застоялата миризма на свещи и мухъл. Стоях в тъмнината. Върху стената, до която бях застанал, луната грееше с блед ореол през матовото стъкло. Можех да различа призрачната синя сянка на свети Андрю, главата му отметната назад, устата му широко отворени в агония, ръцете и краката му приковани във формата на кръст. Успях да видя и мрачните лица на царете, червени, бели и жълти, които поднасяха своите дарове на Витлеем. Можех да забележа и дразнещо аления ангел, който надуваше последната тръба. Помислих си, че виждам очите на дявола, горящи в сребристо на фона на луната.

Извиках:

— Здравейте.

Никой не ми отговори. Пристъпих няколко крачки напред и се заслушах. Стори ми се, че чувам неясни гласове в пустото пространство. Никога не съм обичал църквите. Винаги съм влизал в тях от немай-къде.

Очите ми привикнаха с тъмнината. Вече можех да различа формите на църковните столове, които не бяха много. Преди са били много повече, но сега се забелязваха оголените и ограбени места, където някога са били. В този момент зърнах олтара. Втрених се в разпънатия на кръст Христос, който светеше слабо на стената.

Дървени парчета от жертвеника стърчаха точно до него. Изглеждаше в много лошо състояние и почти разрушен.

Бавно огледах мястото. Забелязах леко движение вляво. Завеси, помислих си, и се взрях в нощта. Зад тях обаче видях много по-плътна тъмнина. Приблжих се към страничното крило на църквата.

Гласовете в пустото пространство бяха все така слаби, мърморещи, но вече се чуваха по-ясно. Стигнах до завесата и я издърпах. Минах в тъмнината отзад.

Имаше коридор, в който не можех да видя почти нищо. Пристъпвах напред с ръка, подпряна на стената. Ненадейно пръстите ми докоснаха метална врата. Стоях и слушах. Гласовете се чуваха зад нея.

Отворих вратата. Там вътре беше тъмно като в рог. След това различих изгнило стълбище, което се спускаше надолу. Мразех църквите. Винаги съм ги мразел.

Заслизах по стъпалата. Мърморещите гласове станаха по-високи. Краката ми стържеха по каменен под. Бях попаднал в приземието на църквата. Не можех да се ориентирам в тъмнината.

Извиках:

— Здравейте.

Изведнъж светлина заблестя пред мен и ме удари като острие на сабя. Тя ме заслепи и аз вдигнах ръка пред очите си.

— Да?

Беше глас на жена. Видях силуета ѝ на вратата, която току-що се отвори пред мен. Последва дълъг миг, в който ярката светлина ме заслепяваше и ми пречеше да видя нещо. Гледах косо, а ръката ми все още беше вдигната като щит. Пристъпих напред.

— Ух... да... — Този път тя заекна и неувереността ѝ ме накара да замълча. Беше ми познат този глас, сякаш изплува в съзнанието ми от предната нощ. Сега, прикован на мястото си, изненадан и неподвижен, долових слабия ѝ дъх: звук на уплаха и разпознаване.

Пристъпих напред. Вторачих се в стаята зад нея. Едно бюро. Прегърбени фигури, наведени над телефони. Тогава тя колебливо отстъпи назад. Почти залитна и когато се отмести, светлината премина през лицето ѝ.

Застинах на мястото си. Свалих ръка.

— Познавам ви — пророних аз.

Тя отговори тихо и лицето ѝ пребледня.

— Да, Джон.

— Чандлър Бърк — казах аз.

А тя отговори:

— Да.

21.

Носеше обикновена жълто-кафява пола и бяла дантелена блуза с висока яка. Не беше красива жена. Никога не е била. Лицето ѝ бе много бледо, а светлите ѝ очи хлътнали и тъжни. Рядка кестенява коса без блясък очертаваше безформените ѝ бузи. Сега тя присвиваше нервно тънките си бели устни, бързо въртеше очи, плахо жестикулираше със слабите си ръце — движения, които преди това никога не бях забелязал. Тялото ѝ обаче се беше запазило същото: пълно и отпуснато, сякаш ще те стопли, ако го докоснеш.

Познавах я слабо и не я бях виждал повече от осемнадесет години.

Тогава работеше в Уайт Плейнс. Беше социален работник, терапевт в клиниката за лечение на наркомани. Срегнах я, когато пишех един материал по този проблем. Тя ме разведе из града, показа ми скритите галерии, местата за свързка и закупуване на опиата. Спомнях си мекия ѝ нервен детски глас, който описваше ужаса в тези райони.

За няколко месеца в процеса на работа я видях деветдесет пъти. Това е всичко. Но тя имаше същите тъжни неразбиращи очи и съчувствени слаби тикове на главата, докато слушаше... и те изслушваше внимателно. Бракът ми се беше разпаднал. Накрая го бях разбрал. Констанс беше отвела детето ми надалеч. Знаех го. Бях съсипан от скръб, отчаян и не можех да си намеря място.

Един ден Чандлър ми показва болничното отделение на града. Минахме през тежки врати, които се затваряха трудно, и покрай огромни прозорци. Лица на лишени от опиати се прилепваха към стъклата. Издаваха страшни писъци. Ръцете им дращеха като лапи на зверове. Заглушените им гласове разкриваха нетърпимостта, животинската им потребност от наркотик. Тя продължаваше да говори със звучния си мек глас. И тогава усетих, че изучавам формата на устните ѝ, извивката на врата ѝ, когато накланяше глава напред. Внезапно ме погледна и разбра, че я наблюдавам. За миг срещна очите

ми и после бързо извърна поглед встрани. Продължи да говори. Почувствах се като идиот, като прегрешил съпруг в лош филм.

Стигнахме края на болничния коридор и заслизахме по стълбите. Следвах я. Приблжихме партера.

— Позволи ми да те почерпя една бира — казах аз с дрезгав глас, после прочистих гърлото си.

За момент тя се поколеба, но след това кимна веднъж, едва забележимо, без да каже и дума.

Така аз ѝ купих една бира в близката таверна. Малко заведение, отрупано с бутилки и облицовано с лъскава дървена ламперия. Наоколо поглъщаха алкохола направо от шишетата. Цигарите димяха. Ние седнахме на една маса до прозореца, поръчах бирата и ѝ разказах всичко. Точно като във филмите. Започнах, като извадих снимка на усмихнатото ми малко момиченце с наведена глава.

— А това е съпругата ми — казах аз и измъкнах друга снимка от портфейла си.

Тя я стрелна с поглед и сподави усмивката си.

— Много е красива.

Това беше всичко, което промълви. Разказах ѝ как съм я срещнал и как съм се влюбил. За това как се появи нашето дете и какво ни е струвало. Говорих дълго. Последната пяна на бирата изчезна от дъното на чашите ни, барманът ни поглеждаше раздражено, но аз продължавах да говоря.

— Отношенията ни се промениха и тя си тръгна — пророних тихо. — Сякаш я отнесе отливът. И аз посегнах към нея... но тя не преставаше да се отдалечава. Взираше се в мен със сърдитите си очи, но не се върна. Просто си замина.

Чандлър не ме посъветва, а и аз не я попитах нищо. Тя слушаше, докато загубих сили. Накрая, когато ѝ разказах всичко, замълчах. Седях на масата срещу нея и се вирах няколко секунди в дланите си. После се сепнах и изсумтях:

— Господи — възкликнах, — моята съпруга въобще не ме разбра. Предполагам, че преди никога не си чувала тези думи.

Когато протегна ръка, аз отдръпнах моята, но тя успя да я улови. Вдигнах поглед и видях как очите ѝ ме изучават.

Пръстите ми се свиха в дланта ѝ.

— Нека да излезем отгук — помолих аз с дрезгав глас.

Наблизо имаше парк. Не много голям. Една квадратна площ с пожълтяла трева, заобиколена от улици с натоварено движение. Ние вървахме бавно по бетонираната алея и стигнахме до един огромен явор. Клоните му висяха, задушавани от дима на колите. Застанахме един срещу друг. Тя чакаше. Хванах я през кръста и я придърпах към себе си. Целунах я нежно и се изненадах от силата на събудилото се желание в нас. Изведнъж тя се притисна до мен, устните ни се сляха и езиците ни се преплетоха. Ръцете ѝ милваха раменете ми, врата ми, бузите ми. Моите пък я галеха навсякъде.

Внезапно аз се отдръпнах. Дъхът ми беше спрял от вълнение. Отворих уста, но не успях да пророня и дума. Очите ѝ внимателно ме наблюдаваха, но аз отместих поглед.

Тя ми позволи да си тръгна.

— По дяволите — изругах. — По дяволите.

— Всичко е наред — прошепна.

— Не. Не е.

Тя не отговори.

— Чандлър. Аз трябва...

Кимна.

— Трябва да се уверя напълно. Тя си тръгна, но аз ѝ позволих да го направи.

— Разбирам всичко.

— Искам да кажа...

— Знам.

Прокарах пръсти през косата си.

— Ще те изпратя до офиса.

— Не. Благодаря. Мога и сама.

Когато ме погледна, разбрах какво изпитва и колко силни са чувствата ѝ. Тогава тя просто не успя да ги скрие. Но Чандлър си тръгна.

Това беше последният път, когато я видях.

Чувствах се особено, странно, че точно сега си спомних за онези дни. Или може би не беше толкова странно. Често си мислех за това. Дори от време на време се сещах за нея. Много малко жени са ме поглеждали по този начин. Знаех, че това беше поглед, който не беше

се появил лесно и не си бе отишъл бързо. Все пак всичко се беше случило много отдавна.

Сега в приземието на църквата аз се приближих до нея и протегнах ръка. Дланта ѝ беше студена и суха.

— Странен свят — промълвих аз.

И тогава тя повтори мислите ми, които ме осениха само преди миг. Прошепна:

— Не много странен.

Покани ме в осветената стая.

Беше приятно място. С бели стени, изкривени във формата на каменното приземие. Вдясно имаше табло, а върху него залепени бюлетини в жълта, синя, розова и зелена хартия. Както повечето такива дъски, то бе покрито с вестникарски изрезки. Погледът ми премина бързо през техните заглавия: истории за самоубийства, за хора спасени от самоубийства или отрязъци с консултации на депресирани. Такива неща.

До стената вдясно имаше малко легло, а срещу него вляво бюро с пишеща машина, покрита с листа. В средата на стаята беше разположена дълга маса, която зърнах през вратата. Имаше три телефона на нея, трима души седяха пред апаратите и разговаряха. Техните гласове долових от горния етаж. Сега ги чувах съвсем ясно.

— Защо го казвате? — попита единият.

— Колко дълго се чувствате по този начин? — измърмори другият.

— Радвам се, че ни се обадохте. По гласа ви разбирам колко сте нещастен — каза третият.

Дори тук долу те звучаха като призрачна молитва.

Тогава Чандлър попита:

— Е, Джон, какво те доведе тук? — Отворих уста, но преди да отговоря, тя се засмя. Беше неприятен кратък нервен смях. — Глупав въпрос — каза тя. — Статията, която пишеш. Какво друго?

Кимнах и тихо промълвих:

— Мичел Теър.

Забелязах как леко повдигна вежди.

— Привличат те тъжните истории, нали?

— Добрите новини не са новини — отвърнах. — Как си, Чандлър?

— Много добре. Благодаря. А ти? — Тя избягваше да срещне очите ми. Погледът ѝ се плъзна покрай мен и се прикова в пишещата машина.

— Карам я някак.

— А дъщеря ти?

Замълчах.

— Тя умря.

Чандлър бързо вдигна поглед.

— О, не, Джон. — Протегна се да улови пръстите ми, но не го направи. Изведнъж се смути и отпусна ръка.

— Случи се отдавна — промълвих аз. — Самоуби се.

— Много съжалявам.

— И аз. Но... искам да разговаряме за Мичел. Разбрах, че е работила тук.

— Да, беше една от първите ми помощнички, когато започнах миналата година.

— Това телефон на доверието ли е? Гореща линия? За самоубийства?

— Е... просто едно място, където хората могат да се обадят, когато изпаднат в депресия или... мислех си... Когато бях прехвърлена в Северен Уестчестър... ох, това беше преди пет или шест години... Започнах да усещам, че този район има нужда от нещо подобно. Искях да изляза от системата и да започна да работя нещо свое, все пак... — Така говореше тя: неуверено. Изреченията ѝ постепенно заглъхваха. Сведе поглед от лицето ми и продължи: — Трябваше ми много време, за да открия средствата... Директорът... аз... аз само платих наема тук. — Засмя се. — И печеля толкова, колкото да го платя... да нахраня котката... — Представих си я сама в апартамента ѝ, любимото животно сгушено в краката ѝ. Смути се. Досети се какво си мисля. — Обаче... — започна тя.

— Може би тези самоубийства ще ти помогнат да спечелиш.

Тя кимна и преглътна.

— О да, така е. Както можеш да забележиш, сега нуждата е очевидна. — Посочи към работещите хора на масата. — Линията винаги е заета. — Ръката ѝ се мятеше във въздуха. Хвана я с другата и ги долепи до полата си, сякаш там им беше мястото. С бялата дантелена блуза с висока яка ми заприлича на снимка на стара мома.

В този момент онзи далечен последен миг от нашето минало застана между нас като недовършено изречение. Знаех, че тази мисъл я накара да потръпне. Настъпи продължително неловко мълчание и разбрах, че трябва да го наруша, за да не стане по-лошо.

— Така е, но какво е обяснението ти за всичко това? — попитах аз просто за да кажа нещо. — Какво кара тези деца да... да постъпват така?

Погледна ме и в очите ѝ съзрях благодарност. Сега тя знаеше къде се намира: обратно в онзи момент, когато беше специалист, помагач на репортер. Отново на безопасна територия.

Леко сви рамене, изражението на лицето ѝ издаваше облекчение.

— Те се влияят от общите тенденции... прищевки, нали разбираш? И точно сега тук при нас най-малкото има много причини, за да са нещастни. Но въпреки това всичко е много индивидуално. Искам да кажа, ние разговаряме с тях... Звънят ни, обикновено деца, и ни разказват... Е, когато се обадят първия път, винаги е нещо банално, дори глупаво. Родителите им не им разрешават да излизат вечер, имат твърде много домашни или... Но рано или късно те ни разказват за трудностите си... със секса или за ужасното напрежение, на което са... или факта, че бракът на родителите им е... — Този път гласът ѝ не се провлачи, а внезапно спря. — Разбираш, че всеки човек има индивидуален проблем... Това, което е общо между тях, е желанието им за самоунищожение. Един вид... мисля, нещо като епидемия на духовна празнота... — Изведнъж гласът ѝ прозвуча рязко и заплашително като на даскалица. — Но смятам, че няма да помогне да увеличите тиража си и да продадете повече вестници.

— Не мога да разбера нищо от това, което казваш. Не ми пука колко вестници ще продадат.

— Е, има много... реални причини, социологически... предполагам, че така ги наричаш. Да ти обясня ли?

— Да.

— Искаш ли да си водиш записки?

Поклатих глава.

— Ще се запечатат в паметта ми.

Тя дори не се усмихна.

— Хората, които се местят тук... е, те се местят, ти знаеш, за да избягат... от градувете. Правят го в интерес на своите деца. Иронично,

нали? — Тя си пое дълбоко въздух. Долових едва забележим трепет. — Но разбира се, ако искаш да живееш в провинцията, трябва да имаш... земя. Затова те ограждат къщите си с огромни имения, ниви, простиращи се на стотици акри... по-бедните хора не могат да си го позволят. И те се сблъскват с много трудности. Тук управата е забранила много неща като например обществения превоз, който може да подпомогне тези хора. Опитвал ли си да хванеш автобус тук?

— Не, имам кола.

— Повечето хора го правят. Автобусите са малко и спирките са на голямо разстояние. Така тийнейджърите, които са още малки, за да карат кола, са изолирани. Действително те няма какво да сторят... висят или... разчитат на по-големите си приятели. А по-големите младежи, които се навъртат около по-малките, невинаги са най-добрите приятели. И момчетата узнават какво те... какво по-големите момчета искат от тях. А момчетата се научават да пият и да взимат наркотици. — Тя спря и ме погледна озадачено. — Все пак. Наистина ли нямаш по-добра занимавка от това да атакуваш социалните работници тази седмица?

Последва дълъг миг на мълчание. Объркваща пауза, която беше изпълнена с мърморенето на тримата души на телефоните.

— Мичел Теър не е имала по-голям приятел — казах аз. — Не е взимала наркотици. — И тогава попитах: — Имаш ли нещо против, ако запаля цигара?

— Да, всъщност имам. Съжалявам. Тук няма вентилация.

Държах цигарата в ръка и почуквах с нея върху стъклото на часовника. Кимнах мрачно и я напъхах обратно в джоба на балтона си.

— Не — отговори Чандлър. — Тя не взимаше наркотици. Но мисля, че нейният случай е малко по-особен. Вкъщи тя водеше нерадостен живот. Майка ѝ е алкохоличка. Баща ѝ ги е напуснал. Нямахме начин да се измъкне от обкръжаващата я среда. Но това, което я правеше по-особена, е начинът, по който майка ѝ... Не мога да запомня името ѝ...

— Джанет.

— Джанет. Тя се е държала така, сякаш Мичел е възрастната... доверявала ѝ се, очаквала от нея да бъде отговорна, докато играела ролята на дете. Непрекъснато се случвало, нещо като разменени роли. Бременето за детето било непоносимо. — Сега Чандлър говореше по-

свободно, улеснена от задачата на специалист. Но все още не можеше да ме погледне в очите и избягваше да ги среща.

— Но тук тя е работила доброволно.

— Да. Обади ми се един ден. Беше много разстроена. Тогава сама отговарях на обажданията и все още често го правя. Разговаряхме. После я попитах дали не иска да се срещнем. — Тя леко се усмихна. — Взе много важно решение, въпреки че беше толкова млада. Но... аз имах някакъв непогрешим усет за... Поставих я на телефона и само след няколко обаждания се справи, разговаряше отлично... страхотно с клиентите... с... Тя беше симпатична, проникателна, търпелива, една от най-добрите, които някога съм имала.

— Но ти каза, че тя се е самоубила...

— Да... Е, работеше тук, помагаше на хората и си вършеше добре работата. По-късно всъщност ми се довери, че смята, че е превъзмогнала проблема си, въпреки че понякога все още изпада в депресия. Искам да кажа, вероятно няма да си изненадан, че... Имам предвид, че именно затова човек избира професия, с която да помага на хората, защото знае какво е да имаш нужда от помощ. Майка ми имаше проблеми с наркотиците, затова станах лекар консултант по проблемите с наркотиците... и така нататък.

Това „така нататък“ ми говореше много. Тя беше станала лекар нарколог, а сега бе съветник по самоубийства. Това ми разкри много от живота ѝ през годините, които не я бях виждал. Отново се досети за какво си мислех. Изчерви се и сведе поглед.

— Говориш така, сякаш си била много близка с Мичел — отбелязах аз.

Чандлър кимна.

— Бях — отговори рязко.

— Майка ѝ смята, че са я убили.

— Така ли? Предполагам, че го е казала, за да оневини себе си. Много често се среща при тези случаи.

— Да. Така си помислих и аз. — Разтрих брадичката си. Ръката ми направи движението, което беше свикнала да прави винаги, сякаш държах запалена цигара. — Тогава защо всичко беше толкова тайно? Идването тук, работата ѝ на телефона, приятелството ѝ с теб? Защо не е казала на никого?

— Защото това беше единственото нещо, което тя можеше да прави сама, без да го обсъжда с майка си — да идва тук да работи при мен. Мичел инстинктивно разбираше, че ако тя разбере, че помага и на други хора, ще ревнува. Тази жена можеше да бъде много строга, ако почувства, че интересите ѝ са заплашени. Лесно щеше да забрани на дъщеря си да идва... и дори да ми причини неприятности. Така...

— Така — повторих аз.

Чандлър се опита да продължи с по-ведър тон.

— Така... сега ти си в „Стар“. Харесвам този вестник. — Бързо вдигнах поглед към нея, но тя веднага сведе своя. — Видях заглавието — прошепна тя.

— Да — отговорих тихо. — Да, аз съм в „Стар“. Слушай. Виж, Чандлър, не би ли искала...

— Не — възрази тя. — Не бих.

— Кафе или нещо друго.

— Не, благодаря, че ми предложи. Много... мило от твоя страна. Свих рамене.

— Е...

— Радвам се, че отново се видяхме, Джон.

— Да, разбира се. И аз.

— Ще... аз ще внимавам да не пропусна някоя от статиите ти.

Кимнах.

— Е... — каза тя.

— Е...

— Внимавай, да не се спънеш в някое стъпало, когато излизаш.

22.

Когато потеглих обратно към долината Грант, мъглата беше станала много гъста. Бялата пелена покриваше всичко наоколо, докато доджът се отдалечаваше от църквата. Тя се въртеше пред прозорците, лепнеше върху предното стъкло, танцуваше пред фаровете. Криволичех по стръмното шосе с остри завои и едва успях да забележа дърветата от страни. Почти не смогвах да видя и пътя пред себе си. Намалих скоростта на тридесет мили в час. Бавно се спусках по лъкатушещия път, приведен напред, напрегнат.

Кеймбридж ще трябва да отпечата опровержението. Нямах избор. Не беше много, но все пак нещо. Доверявах се напълно на Чандлър, на преценката ѝ за Мичел и ѝ повярвах, когато ми каза, че това е самоубийство. По дяволите, все пак ще трябва да разбере. Знаех го. Позволих на тази история да ме погълне, това е всичко. Допуснах да ми влезе под кожата. Разреших ѝ да размъти утайката на дъното на съзнанието ми. Позволих ѝ да отвори люка.

Стенех, докато карах. Не исках да мисля за това. Запалих цигара. Не помогна. Представих си Оливия във виненочервения халат. Видях я как се изкачва на ешафода. Почувствах капчици пот да се стичат по челото ми, когато си представих как връзва въжето около врата си. Дръпнах няколко пъти дълбоко от цигарата си. Знаех, че образът ще се появи отново следващата минута...

Но той не се яви. Изведнъж картината се заличи от съзнанието ми. Разярен рев долетя от тъмнината зад мен. Внезапно отзад мъглата пламна. Светлината стана по-ярка. Звукът по-силен. И тогава от нея изскочиха лъчите на фарове. Една черна кола се носеше към мен по криволичещия път.

Нямаше съмнение, че се опитваше да ме настигне. Натиснах газта, без да се замислям. Вехтият додж полетя напред. Гумите му засвистяха, когато сви зад завоя. Мъглата ме притисна от всички страни. В огледалото за обратно виждане не забелязвах нищо освен ослепителната светлина на фаровете. Те ставаха по-големи и по-

големи, докато се приближаваха. През предното стъкло виждах само собствените си светлини, които потъваха в мъглата.

Увеличих скоростта. За миг светлините зад мен изостанаха. Сграбчих кормилото. Завих на следващия завой. Гумите отново изсвириха, изпищяха. Нощта се изпълни със зловещия рев на колата зад мен. Тя се приближаваше. По-близо и по-близо. Но аз не отстъпвах. Нямах избор.

Завоите станаха по-остри. Пътят по-стръмен. Черната кола ме достигна. Тя се прилепи на няколко сантиметра от бронята ми, рязко се престрои и се промъкна вдясно от мен. Натиснах газта докрай, но колата зарева и отново се прилепи отзад. Този път се вряза в задната ми броня. Доджът се разтресе. Усетих как зъбите ми затракаха, когато гумите завибрираха по разкаляния мръсен банкет. Пръстите ми напрегнато стискаха волана, докато се борех да измъкна старата си бричка обратно върху платното.

Черната кола се залепи за бронята ми. Разнесе се трясък и тъп звук, когато ме удари. Този път се вряза в задната врата. Доджът се поднесе. Загубих контрол. Усетих, че гумите се хлъзгат по пътя и върху калта. За миг автомобилът ми се задържа, но после удари задницата си в скалите и отново се качи върху лентата. В този момент сякаш успях да изпреваря черната кола, но само след секунди се разнесе застрашителният ѝ рев. Отново се прилепи до бронята ми.

Този път автомобилът внезапно сви вдясно. За една, две, три секунди ние се движехме един до друг на завоя. Но изведнъж за миг пътят се изправи и аз се втренчих в черното животно зад мен. В момента, в който погледнах, лампичката в купето присветна.

Смъртта беше в колата.

Ухиленият череп се взираше към мен през стъклото, през виещата се на парцали мъгла. Дори мозъкът ми да крещеше, че това е маска, краката ми конвулсивно се дръпнаха от газта и удариха спирачките. Колата се завъртя. И Смъртта ме настигна.

Докато задните колела се хлъзгаха по настилката, черният автомобил ме блъсна отпред. Доджът загуби контрол. Предните колела се удариха в банкета. Другите две се вдигнаха във въздуха. Усетих болки в корема и заедно с това, че се преобръщам. Борех се отчаяно. Покривът на колата се удари в земята. Преметнах се върху задната

седалка с волана в ръце. Главата ми се удари в нещо — не знам в какво, но загубих съзнание. След това тъмнината ме погълна.

23.

В началото не доловях никакъв шум. Само тишина, дълбока и продължителна, като северна полярна нощ. Мислех, но не проумявах нищо. Гледах, но не различавах нищо.

Чух трясък. Не беше далеч. Около секунда ми трябваше, за да разбера, че някой тръшна вратата на кола.

Той идваше. Смъртта идваше.

Чувах стъпките му по асфалта.

Премигнах. Разтърсих глава. Огледах смачканото купе. Лежах на една страна. Бях ранен. Всичко това ми мина през ума, докато стъпките се приближаваха.

Опитах да се надигна, но главата ми тежеше цял тон и усещах челото си влажно и лепкаво. Не исках и да знам защо.

Бавно си спомних, че колата ми бе изскочила от платното и се беше преобърнала на дясната си страна. Левите ѝ гуми бяха във въздуха, двигателят бе изгаснал и единият фар счупен. Другият светеше под странен ъгъл. Доколкото можех да различа, това бе единствената светлина.

Обмислях дали мога да достигна до прозореца от страната на шофьора. Можеше да се опитам да го сваля и да се измъкна. Несъзнателно разбрах, че трябва да действам бързо, но в този момент не проумявах защо.

После си спомних. *Стъпките*. Той се приближаваше. Опитах се да се помръдна. Заслушах се, но не долових никакъв шум.

Къде е той? Къде по дяволите е той?

— Рискувай — промърморих си на глас.

Надигнах се и съвсем леко се преместих. Страхувах се, че колата ще се преобърне, но явно тя се беше забила здраво в земята. Пръстите ми достигнаха дръжката на прозореца, сграбчих я и свалих стъклото.

Сега трябваше да освободя краката си и да ги подпра на отсрещната врата. *Къде са онези проклети стъпки? Къде е Смъртта? Къде си ти, подивяло момче?* Преместих внимателно краката си и

стъпалата ми се опряха в метала. Почувствах болка в глезена и си помислих: *Късметлия съм. Нямам нищо счупено.*

Отблъснах се. Надигнах се и почти успях да седна. Достигнах до ръба на прозореца. Повдигнах се. Издърпах се. Не беше лесно. Пъшках и купето на преобърнатата кола се изпълни с неприятното сумтене на носа ми. Бързо се преместих, за да мога да извадя лактите си навън. Първо едната ръка, после другата. Подадох главата си на чист въздух. Почувствах се по-добре. Влачех се напред и се опитвах да измъкна тялото си, а след него и краката си. Издърпах се до задната врата. Десният ми крак се освободи, после левия. Направих го. Изскочих върху колата и вдишах студения, наситен с борово уханье въздух на ноемврийската гора.

Спуснах се отстрани по колата. Притисках се в метала до последната минута, когато краката ми щяха да докоснат земята. Тогава щях да се отдръпна. Стъпих върху меката пръст, но коленете ми се подгънаха. Направих една крачка, за да не загубя равновесие. Стоях до обърнатата кола. Мъглата ме обгръщаше. Не можех да различа нищо освен сенките на дърветата край пътя. Сега светлината на фара започна да мига, отслабна и заигра в пространството.

Смъртта изкрещя и куршум изсвистя в нощта.

По-късно си спомних, че за миг го зърнах. С крайчеца на очите си улових черния му силует и ухиления му череп, докато се промъкваше към колата под примигващите светлини. Ако не бях действал, ако не бях реагирал неочаквано, вероятно мозъкът ми щеше да се превърне в розова пихтия и да се пръсне върху ламарината на доджа. Но аз използвах този миг, наведох се и клекнах. Револверът проблесна над мен. Усетих как куршумът профуча над косата ми и се заби в колата. Силна болка проряза гърба ми и аз се разтреперих. Смъртта отново стреля и куршумът пак проби метала.

Планирах да скоча напред, да се нахвърля върху него и да го съборя на земята. Но коленете не бяха тези от младините ми. Коленете ми всъщност не можеха да се сравнят с това, което бяха преди половин час. Когато се наведох, те ми изневериха. Паднах и се претърколих. Изстрелът проехтя в мъглата зад мен. Главата на Смъртта изникна само на сантиметри от мен. Протегнах се и впих пръсти в гумената маска. През отворите видях искрящите му, яростно въртящи се очи.

Той се отдръпна. Вдигна оръжието пред лицето си. Отново се претърколих и този път куршумът се заби върху настилката на пътя. Искри просветнаха върху асфалта. Чух отекващия удар и стенанието на Смъртта. Използвах този миг и се вдигнах на крака.

Застанахме очи в очи. Пригответе се да скоча. Той сграбчи револвера с двете си ръце и го насочи към мен. Изръмжа.

— Хайде, хайде — изсъсках аз.

Той се приближи и високо се изсмя. Изведнъж стреля в главата ми и това бе грешката му. Ако се беше прицелил някъде в тялото ми, щеше да ме повали. Леко се наведох на една страна и куршумът профуча покрай мен. Ръцете му се протегнаха отново напред. Сключих пръстите на дясната си ръка в юмрук и без той да очаква го стоварих върху гърдите му.

— Аааа! — изкрещя той и залитна настрани.

— Ще те надхитря и ще те претрепя, проклетнико — задъхвах се аз. И тогава го нападнах.

Той обаче бе бърз, много по-бърз от мен. Опомни се, замахна с пистолета и ме удари отляво в гърдите. Изкашлях се, претърколих се и докато се свестях, отстъпих назад. Последва ме.

Смъртта се приближаваше. Виждах очите зад раздраната му маска. И тогава разбра, че не бе толкова бърз и нямаше да успее да ме достигне.

Няколко секунди ние стояхме неподвижно един срещу друг. Наблюдавах движението на сянката му върху преобърнатата ми кола.

— Махай се — изпищя той.

Гласът му прозвуча като стържещ нокът върху стъкло. Не беше нормалният му глас, но също не бе и въображаем. Гласът му трептеше, изпълнен с омразата, насъбрала се в него. Този звук стегна гърлото ми.

— Махай се от моя град — крещеше той. — Махай се.

— Млъквай и ела при мен, кучи сине — извиках аз. Искях да го заблудя. Дишах на пресекулки. Краката ми се подгъваха. Нямах повече сили и бях решил да се предам, ако се приближи.

— Махай се — изпищя той.

Не го последвах. Само няколко метра ни делиа, но той се извърна и побягна. Изчезна в мрака. Стоях неподвижен в тъмнината. Задъхвах се. Очаквах да изскочи някъде от бялата мъгла. Но тогава чух вратата на колата да се отваря някъде надолу по пътя: отвори се и

затвори. Двигателят се задави и зарева. Долових звука на запаления автомобил и превключването на скоростите.

Чух, че се отдалечава от мен. Той си бе отишъл.

24.

— Хм, хм, хм — цъкаше Тамани Бърд. — Хм, хм, хм.

— Точното ми чувство — обадох се аз.

Надигнах се бавно от стола и се наведох над бюрото. Коленете ме боляха. Раната върху главата ми, вече почистена и превързана, пулсираше. Гърдите си чувствах като дансинг, върху който танцуваха фламенко. Всички части на тялото ме боляха. Дори дробовете. Всичко.

— Хм-да, хм — мрънкаше Тамани Бърд. Огромното туловище на полицаия се размърда. Облегна се на стола и шерифът вдигна грамадните си крака върху бюрото. Гигантските му ръце се отпуснаха върху корема. Голямата му брада се подпря върху гърдите. От продълговатото лице ме изучаваха светлите му очи.

— Хм-да, хм — съгласих се аз. Избягвах втренчения му поглед. Взирах се в двете флагчета, закачени до прозореца: знамето на щата, а другото на звездички и ивици. Копнеех за цигара, но имах чувството, че няма да оцелея, ако изпуша една. Затова стоях там и чаках да заговори.

— И така, вие разказахте историята си на дежурния полицай — измърмори той.

— Да.

— И докладвахте всичко на дежурния.

— Аха.

— А сега искате да развеселите вечерта ми, като споделите и с мен случилото ви се.

— Не сте ли се прибирали вкъщи? — попитах аз.

— Неизменната бдителност понякога си заслужава.

— Напълно.

— Точно така. Тук съм.

Разперих ръце.

— Какво мога да разкажа повече, след като видях само един мъж, който носи маска на череп и се опита да ме убие.

Той поклати глава.

— Оставете аз да преценя.

— История с две думи?

— Съвсем сбито. — Бърд си пое дълбоко въздух и големите му гърди се надигнаха. — Това, което бих искал да ви попитам, е дали успяхте да различите този мъж. Беше мъж, сигурен сте в това?

Замислих се.

— Не, не наистина. Носеше черна риза и черни дънки. Това, което си спомням от формата на тялото му, смятам, че беше мъж. Да не споменавам майсторското му боравене с револвера. Но не съм сигурен сто процента. Не.

Той кимна, после почеса сплескания си нос.

— Интересува ме, дали можете да се сетите за някои подробности, да стесните кръга? — попита той провлечено.

— Е... беше някой, който искаше да изчезна от района.

Разнесе се високият му дразнещ смях. Бърд свали крака от бюрото и ги строполи на пода. Наведе се напред, облегна лакти и преплете пръсти.

— Господин Уелс — каза той и продължи да се смее тихо. — Всички искат да се махнете от щата. Аз също.

— Не мисля, че това ми харесва.

— Нито пък на мен, но няма да забравя думите ви. Това, което искам да... — Изведнъж той млъкна. Едната му пухкава ръка се спусна зад бюрото. Чух да отваря някакво чекмедже. След малко отново се появи. Държеше копие от местния ежедневник. Хвърли го на бюрото пред мен. — Вижте това.

Посегнах да взема вестника и се задъхах, когато силната болка ме проряза от врата до гърдите. Протегнах ръка отново, но този път по-бавно. Втренчих се във вестника.

Беше най-отдолу на първа страница: *НА ДНЕВЕН РЕД — РЕПОРТЕРЪТ ОТ ГРАДА.*

— Мислят да се опитат да ви дадат под съд — обади се Тамани Бърд.

Направих гримаса.

— Уф — изпъшках. — Да ме съдят ли?

— Не вас, да дадат под съд вестника. Нещо като малък урок.

— Страхотно.

— Позволете първо аз да ви поканя на събранието.

— Благодаря. Предполагам, че няма да помогне, ако ви кажа, че не съм писал аз статията.

— Не. Хората тук са глупави и вярват на това, което виждат. Щом пише: „От Джон Уелс“, значи трябва да е от Джон Уелс.

— Ха — изсмях се злобно.

— Те смятат, че ако репортер се изкачи дотук, за да направи серия от статии за самоубийствата на нашите деца, той не трябва да ги превръща в сензационни парчета с оскърбителни думи. А и освен това да пише — убийство, полицията се спотайва и не знае какво да прави.

— Ох, да — възкликнах. — Забравих за тази част. Вие знаете, че наистина не съм я писал аз.

— Тъхъ, и какво от това...

Смених тактиката.

— Какво ще ми отговорите, ако ви кажа, че вече смятам статията за вярна. — Думите ми го изненадаха и веждите му се извиха. — Не тази част с полицията — вметнах бързо. — А онази за убийството.

Той ме погледна и аз разбрах, че се забавлява.

— Продължавайте — рече той.

— Ами вижте, първо някой ме повежда към гората и ми съобщава, че Смъртта е излязла там. И аз откривам труп на куче, което виси на дърво — точно както са открили Мичел Теър. След това не по моя вина статията ми се появява с обвинението на Джанет Теър. И изведнъж изскача Смъртта и ме сритва. Какво мислите за всичко това?

— Деца.

— Хайде, шерифе, той се опита да ме убие.

— Може и така да е.

— Така е.

— Може би. Всъщност, независимо дали сте я писали или не, това дълбоко нарани много от приятелите ви. Не съм изненадан, че някой ви е посегнал.

— Какво ще кажете за кучето? — попитах аз. — Историята дори не се разчу.

Огромният Тамани Бърд отново се облегна назад и скръсти ръце върху корема си.

— Забелязах — каза той много бавно. — Направи ми впечатление, че не сте писали нищо за това.

Свих рамене.

— Имах чувството, че Джанет Теър си е въобразила. Не исках да ѝ причинявам повече мъка.

— Разбира се. Но все още ли смятате, че е така?

— Не — отговорих и това беше истината.

— А какво си мислите сега?

— Не знам още — отговорих, което не беше истина. Успях да забележа зад светлите му очи как обмисля думите ми. Разбрах и че схватливият му мозък заработи. Очаквах той да продължи, но вместо това изведнъж стана и се извиши над мен.

— Винаги е удоволствие да се разговоря с вас, господин Уелс — провлачи той.

Опитах се да стана и с много мъки се задържах прав.

— Уверявам ви — каза Тамани Бърд, — че ще обърна особено внимание на думите ви. Мисля, че си заслужава.

Но не се почувствах нито успокоен, нито уверен.

— Между другото — продължи той, — мога ли да ви помоля в близко бъдеще да обмислите вашето отпътуване от града.

— Не — грубо възразих аз.

— Защо не го направите? — попита Бърд и сви рамене.

— Защото — казах тихо и посочих вестника, който лежеше на бюрото му — съм поканен на събранието.

25.

Вехтият додж беше изпомачкан, но щеше да се оправи. Пътна помощ ме взе на буксир до газстанцията в града, а Бърд ме качи в патрулната кола и ме закара до хотела на върха на планината. На сутринта, късно сутринта, когато надигнах скованото си тяло от леглото, извиках такси и се насочих към ресторантчето, за да закуся. После се отбих до газстанцията, за да чуя лошите новини. Не бяха много лоши. Управлението и рамата бяха здрави. Най-неприятното беше повреденият спирачен барабан, а и се нуждаех от нова гума и фарове.

— Ще тръгне този следобед — увери ме механикът. — После обаче ще трябва тялото ти да поработи малко повече.

Засмях се.

— Аз не работя с тялото си, синко — отговорих.

В края на халето имаше телефонен автомат. Използвах го, за да се обадя в офиса.

Помолих да извикат Лансинг.

— Здравсти, убицецо. Какво става? — попита тя.

Разказах й.

— О, господи. Как се чувстваш? — измърмори.

— Много стар и много контузен.

— Неприятно ми е, като си помисля, че Кеймбридж е прав. Това е убийство.

— Може би. Но това няма да помогне да оправи кашата, която оплеска, а само ще си въобрази, че е бил прав.

— Кой ще заеме поста ти?

— Вероятно ще ми се размине, любов моя.

— Така е по-добре. След личната ти среща с него той си го изкара на Маккей.

— Давай. Нека да чуя.

— Вчера го накара да направи репортаж за новата реклама на някакви дъвчащи бонбони във формата на мишле.

Засмях се.

— Не, наистина, Лансинг. И какво направи Мак?

Тя замълча.

— Не се шегувай — сопнах се аз.

— Днес той е безстрашният репортер за промоцията на новоиздадения телефонен указател, където група момичета, облечени като жълти страници, танцуват и пеят на Таймс Скуеър.

— Знаех си, че трябва да го убия. Как го понесе Маккей?

— Не много добре. Кеймбридж си има своя собствена теория за това. Заяви на Маккей, че е решил да промени лошото ти влияние върху персонала и да му разбие носа. И тогава Маккей стана отговорното момче за разнасянето на пощата. Нещо като козата на Юда.

— Да. Или може би той просто обича да разбива носовете на хората.

— Мисля, че Маккей щеше да напусне, ако...

— Ако не беше неговото бебе. Да, и Кеймбридж го знае. — След още една кратка пауза я попитах: — А какво става с теб?

Чух я как въздиша в слушалката.

— Приел е друга тактика с мен — отвърна тя.

— Продължавай.

— Само ако обещаеш, че няма да действаш като рицар на бял кон.

— Нахвърли ли ти се?

— Миналата нощ. По дяволите, всичко беше толкова отвратително. Изведе ме от редакцията.

— Добре, добре. Най-малкото не е скъперник.

— Каза, че иска да дискутира някои идеи с мен. След това се опита да ме напие.

Засмях се.

— Как бих искал да видя всичко това?

— Не преставаше да поръчва цяла вечер. И най-отвратителното беше, че той се състезаваше с мен. Уиски за уиски.

— Чудовище.

— В два през нощта аз и барманът трябваше да го завлечем до таксито. Пееше високо моряшка песен. — Тя въздъхна и продължи: — И днес все още не се е появил.

— Направо си го утрепала, Лансинг.

— Опасен приятел сте, господин Уелс.

— Онова, което ще ти кажа, може да те накара да се почувстваш по-добре. Местното съдилище е свикало довечера събрание за това какви законни мерки да предприемат, за да ме пуснат в мелачката за месо.

— Шегуваш се. Предполагам, че ще отидеш.

— Трябва. А кой ще занесе машинката за месо.

— И ако те предупредя да бъдеш внимателен, ти ще ми отговориш: „Не ми говори така, Лансинг“.

— Как върви делото „Делакрос“?

— Скучно, но може би, ако прочетеш „Нюз“...

— Това е, което исках да чуя. Ще се видим скоро, сладурче.

— Чао.

Натиснах вилката и след сигнала „свободно“ набрах номера на Джанет Теър. Никой не вдигна. Сега наистина нямаше какво да правя.

Поскитах няколко часа из града. Минах през главната улица, покрай къщи с окосени ливади, люлеещи се пейки, велосипеди, баскетболни кошове. Разсъждавах върху думите на Чандлър Бърк. Хората се преместват от града заради децата си. Борят се да запазят къщите и земята, добрите училища, добродушните си съседни. И тогава децата им се отчайват и умират в ръцете им.

Сега с електрическия влак, офис сградата, натрупването на булдозерите онова, за което те са се борили, вероятно ще бъде унищожено. Най-малкото, ще се промени това, което е сега. Ще се издигнат още къщи, ще идват и ще си отиват повече хора. По-трудно ще се задържи всичко чисто и неопетнено. Мъчно ще запазят това, което са създали. Може би в края на краищата е по-добре за децата. Но най-вероятно, не.

Спомних си чувствата, които понякога изпитвах, когато се разхождах по безлюдните улици. Поглеждах към светлините зад прозорците в къщите и вътре ми изглеждаше уютно и приятно. Завиждах на семействата там. Чувствах се самотен навън. Но аз също съм бил вътре, зад осветените прозорци. Невинаги беше толкова приветливо както изглеждаше, невинаги беше толкова топло и приятно. Сега хората от Грант Каунти го знаеха, но дали го бяха разбирали преди.

После минах през полицейския участък и разговарях с Бърд. Попитах го дали са преобядисали смачканата ми кола.

— Черна е — отвърна Бърд.

— Последният писък на модата! — възкликнах аз.

Размотах се още веднъж из града.

В четири часа колата ми беше готова. Платих за ремонта на компанията с кредитната си карта. После се върнах обратно в хотела. Полегнах за около час, за да отпочинат уморените ми кокали. Събудих се в шест, вечерях в хотела и тръгнах за събранието.

То беше обявено за осем. Пристигнах там в осем и петнадесет. Надявах се да успея да се промъкна отзад.

Всички прозорци на голямата зала на кметството светеха. Чудех се дали това не е факелното осветление на разярената тълпа вътре. Паркирах много надалеч и се приближих до двете стъклени врати.

Имаше дълъг коридор до залата за съвещания. Поне на мен ми се стори много дълъг пътят дотам. Когато приближих до огромната дървена врата, заставах неподвижен и се слушах.

Успях да различа дрезгавия глас на Уолтър Съмърс. За мое успокоение, той не говореше за мен.

— Освободил съм се от задължението да вземам отношение — точно както го направих, когато бях член на районната управа. Но това не означава, че не мога да кажа две-три думи. Както повечето от вас знаят, моята строителна фирма изигра важна роля в предварителните дебати за строежа на офис сградата „Кепстандарт“. Въпреки че гласувах против, мога да ви уверя, че една малка група от предприятия са полудели и няма да спрат този проект от...

Разпознах името „Кепстандарт“. Това беше строежът на хълма до моя хотел.

Изведнъж един глас се обади зад мен:

— Господин Уелс?

Подскочих от уплаха. Обърнах се и видях Майкъл Съмърс, по-големия син на Уолтър. Беше облечен със сив костюм, носеше вратовръзка и изглеждаше толкова красив, колкото всеки политик би желал да бъде синът му. И той се усмихваше с прекрасната си усмивка, която стигаше чак до сините му очи. Протегнах ръка и се здрависах, благодарен за дружелюбното лице.

— Вие сте смел мъж, господин Уелс — каза той тихо.

Кимнах.

— Много ли е лошо там вътре?

Той направи колеблив жест с ръка.

— Ако бях на ваше място, щях да тръгна в противоположна посока — отговори той, но блясъкът в очите му подсказваше друго.

— Кога е моят ред?

Погледна към часовника си.

— Вие сте следващият. Но наистина не можете просто така да влезете вътре. Залата ще се взриви. Позволете ми да ви заведа до страничния изход. Обикновено държат вратата отворена. Оттам ще успеете да видите цялото представление. — Колебаех се. — Да не би това да нарани смелостта ви? — попита той и се усмихна.

— Напротив, това е комплимент за моята страхливост — отвърнах.

Той се засмя и ме поведе по коридора. Завихме зад ъгъла и се спряхме до врата с прозорче от матово стъкло. Опита се да я отвори, но беше заключена. Бръкна в джоба на панталона си и измъкна тежка връзка с ключове. Отключи я и аз го последвах.

— Хубаво е да имаш приятели, които заемат високи постове — прошепна той.

Стаята, в която влязохме, беше малка. Точно пред нас имаше друг вход към залата, през който делегатите влизаха, за да заемат местата си зад масата на подиума. Вратата беше леко открената. Лъч светлина се промъкваше през нея и образуваше мрежеста сянка като тази на есенните дървета навън.

— Ако застанете тук — каза той и посочи ъгъла, — ще можеше да видите всичко. Почти винаги го правя.

— Добре — прошепнах.

— Трябва да тръгвам. Работя като административен съветник на баща си. — Този път върху момчешкото му лице заигра привлекателна усмивка. — Уча се — добави той.

Засмях се и го потупах по рамото. Той се обърна, направи няколко крачки, но изведнъж спря. Извърна глава и ме изгледа с чистосърдечните си очи.

— Не искам да си помислите, че одобрявам това, което направихте, историите, които вестникът ви публикува — каза той просто. — Но мисля, че умея да разпознавам хората.

— Това е истината — отбелязах аз.

— И разбирам, че живеем в порочен свят.

— И това е вярно — отвърнах.

— Е...

— Благодаря ти, синко — казах със сериозен тон.

— Забележете, това е начин за помиряване с пресата. Политически възглед — каза той и отново се усмихна. — Типично за нашето семейство.

След това се обърна, напусна стаята и затвори вратата след себе си. Когато останах сам в тъмнината, се преместих към ивицата светлина. Пристъпих напред и надникнах в залата. Почти всичко се виждаше. Вляво беше разположена дълга заоблена маса, където седяха дузината членове на градската управа. Не можех да видя залата отзад, затова се повдигнах и се приближих по-близо до отворената врата. Вдясно забелязах публиката. Напомни ми на една от онези евтини картини, в които художниците не рисуваха подробно всички лица от тълпата, а повтаряха едни и същи физиономии отново и отново. В тази картина се редуваше гримасата на сърдити образи.

Но за мен те не бяха едни и същи. Открояваха се няколко. Дейвид Бранд беше там, на първия ред. Изглеждаше много блед в тъмния си костюм, а косата му прекалено червена. Стоеше прав, гледаше втренчено пред себе си, с ръце, скръстени пред гърдите. Портрет на гимназиален директор, който имаше да урежда стари сметки.

Скофийлд, Карла и Лари, също седяха отпред. Личеше, че бяха много нервни. Тя държеше кафява папка в ръцете си и непрекъснато я въртеше. Той се беше навел напред и я потупваше по рамото.

И шерифът Бърд беше там. Стоеше до вратата и изглеждаше огромен. Забелязах и група ученици, които бяха седнали един до друг на последния ред. Джоана и Майнди, приятелките на Скофийлд, бяха сред тях. Те седяха тихо и наблюдаваха хората пред тях.

Не виждах Крис Томас и Джанет Теър. Огледах публиката по-внимателно. И изведнъж се втрещих. Там, на задните редици, седеше Чандлър Бърк. Носеше тъмносин костюм, закопчан догоре, гледаше страшно, като стара даскалица, със силно стиснати тънки устни. Може би, помислих си, ще има един сигурен глас в моя полза.

Точно в този момент чукчето на председателя удари и един звънлив глас прозвуча напевно:

— Сега нека да продължим със случая „Джон Уелс“.

26.

Изведнъж се вдигнаха много ръце, но гласът продължи:

— Първи е записан Дейвид Бранд. Както знаете, той е директорът на гимназията в Грант Каунти.

Бранд стана. Придаде си важен вид, бръкна в джоба на самото си и измъкна едно малко листче.

— Знам, че управниците са прочели статиите на Джон Уелс в „Ню Йорк Стар“ — започна той и погледна към отрязъка. — Повечето от вас също са разбрали, че аз дадох възможност на господин Уелс да разговаря с учениците и му предоставих достъп до информацията, която беше необходима за тези статии. Затова смятам, че на вас и цялата общественост дължа извинение.

Сърцето ми се сви. Съвсем не очаквах, че ще започне така, но той продължи и стигна до края.

— Фактът е, че аз бях излъган — заяви Бранд. — Излъган и след това предаден. Не мога да си представя, че необходимостта от увеличаване тиража на „Стар“ или репутацията на господин Уелс, или и двете, изместиха етичната журналистика. И повечето морални принципи. Във всеки случай заради оказаното от моя страна съдействие на господин Уелс и „Стар“ нашата община, нашият район, нашата гимназия, нашата полиция — всички ние — сме злепоставени. Написах гневно писмо до вестника и моля местната власт да направи същото. Проведох няколко лични разговора с адвокати. Желая и препоръчвам незабавни, законни действия на индивидуално и обществено ниво. — След което той седна.

Следващата в списъка беше Карла Скофийлд. Съпругът ѝ застана до нея. Тя стисна силно пръстите му за подкрепа. Ръката ѝ трепереше. Отвори кафявата папка и премести статията за дъщеря си отгоре. Папката се изплъзна от ръцете ѝ и падна на пода. Лари се наведе, за да я вдигне.

Но госпожа Скофийлд държеше отрязъка пред нея и беше готова да говори.

— Прочетете това — започна тя с треперещ глас. — Чувствам се, сякаш дъщеря ми е умряла отново...

Това беше прекалено за силите ѝ. Тя рухна и се разрида на рамото на съпруга си.

— Уф — изпъсках аз от скривалището си зад вратата.

— Господин председател — заяви Лари Скофийлд. — Съпругата ми няма да може да продължи сега... ако е възможно... може би по-късно.

— Разбира се — каза председателят с напевен глас. — Ние ви съчувстваме.

— Ох, ох, ох — пъсках аз.

И изказванията продължиха. Шерифът Бърд стана и увери обществеността, че всяка една от трагедиите през последните няколко седмици е била обстойно разследвана. Председателят го убеди, че уверението не е необходимо. Тълпата възнагради и двамата с аплодисменти. После станаха няколко ученици и предложиха различни младежки отмъщения на бедната ми особа. Това, което си спомням, беше опозоряването и разбиването ми на пух и прах. И комичното ми уволнение.

Накрая стана Чандлър. Проблесна слаба надежда: може би тя ще ме защити. След това се вгледах в изражението на лицето ѝ и надеждата угасна.

— Казвам се Чандлър Бърк — започна тя тихо. — Отговарям за обажданията на телефона на доверието в Брентфорд, Кънектикът. Господин Уелс ме посети вчера. По този повод погледнах статията, която е написал. Като господин Бранд, и аз му вярвах. Преди години съм работила с него и той показва, че може да бъде честен репортер. Сега, когато прочетох поредицата в „Стар“, разбрах, че е използвал старата ни дружба — и като се възползва от моята неосведоменост за неговите действия — той продължи своето разследване, както го нарече, на тези трагедии. Когато разбрах за събранието, аз се почувствах длъжна да дойда тук и да ви предупредя, че господин Уелс все още е на фронта, както се изразявате понякога. Той продължава да търси доказателства, че Мичел Теър е убита. — Тя се приготви да седне, като приглади отзад с ръце полата си, но изведнъж отново се надигна и вдигна пръст.

— Да, госпожице Бърк — обади се председателят.

— Искам още да кажа, че бих желала да взема участие като свидетел във всички законни действия, които ще предприеме местната управа.

— Благодаря ви, госпожице Бърк.

— Благодаря много — измърморих аз.

Тя седна, но след нея последваха още много изказвания. Събранието се превърна в открита дискусия за мен, от етиката и отегчителния ми стил до моя произход. Накрая разговорът бавно започна да замира. Сроковете за законни действия ще бъдат уточнени и така нататък. Дебатите приключиха.

В този момент плахо обмислях идеята да изляза от скривалището си и да направя опит да обясня. Всъщност речта на Чандлър беше тази, която ме спря. Тя беше права. За добро или зло, сега аз работех по версията на Кеймбридж. Търсех улики, за да докажа, че самоубийствата са убийства. Не мисля, че имах голям шанс да успея да обясня каквото и да е било, преди разгневената тълпа да ме прекъсне по средата.

Тогава си напомних, че предпазливостта е по-добрата храброст. Измъкнах се от скривалището, пробягах коридора и се скрих в нощта.

27.

Качих се в колата, но не потеглих веднага. Нуждаех се от минута, за да се възстановя. Обществената офанзива ме извади от строя. За кратко време седях в тъмнината и пуших цигара. После взех ключа и го поставих на таблото, но когато се протегнах, вратата на сградата се отвори и хората започнаха да излизат. Задачата за вечерта на добрите хора от долината Грант беше приключена.

Отпуснах се на седалката и ги загледах. Неприятни мисли ми минаваха през ума. Слушах тропането на отварящите се и затварящи се врати, виждах фаровете на колите наоколо, чувах рева на двигателите.

Погледнах нагоре и съзрях Чандлър Бърк. Тя се отдели от другите и закрачи със стремителна походка. Не можех да чуя потропването на ниските ѝ токове върху асфалта, но си представях бързия, силен звук, който те издаваха. Тя стигна до тротоара, сви вдясно и се скри зад ъгъла на сградата.

Запалих двигателя и колата забръмча. Включих новите фарове и те осветиха пътя пред мен. Направих остър завой на мястото, където бях паркирал, и се насочих в обратна посока. Престроих се и последвах потока от коли на улицата.

Завих надясно. Зърнах Чандлър на автобусната спирка на Главната улица. Спомних си, че Крис Томас ми беше казал, че Мичел е хващала автобус до Брентфорд. Натиснах спирачките и се опитах да сваля стъклото. Механизмът се беше повредил при преобръщането на колата на пътя и трябваше да използвам сила, за да го смъкна. Когато успях, Чандлър ме забеляза. Тя ме погледна, след това се заозърта, сякаш търсеше помощ. Накрая свалих стъклото докрай.

— Влизай — извиках аз. — Нека да поговорим.

— Няма за какво да говорим — отвърна тя. Гласът ѝ звучеше точно както си представях звука на токчетата ѝ върху настилката: стържещ, твърд.

— Да, чух речта ти.

Тя се изненада, но бързо се опомни.

— Ако не ме оставиш — сопна се тя, — ще извикам полиция.

— На ченгетата ще им хареса.

— Тогава се махни.

— Мисля, че трябва да ми дадеш шанс да ти обясня — казах аз.

— Знам, че умееш да изслушваш.

Това беше точно на място и забелязах, че започна да се колебае. Улучих целта.

— Имам друго обяснение — извиках. — Позволи ми да те закарам до вас. Нека да ти обясня моята версия. Разбрах, че тук автобусите минават рядко.

За няколко секунди тя овладя гнева си и чувството ѝ за справедливост надделя. Както и предполагах, правдата победи.

— Добре — отвърна тя грубо. Пристъпи, протегна се към дръжката и я дръпна. Вратата не се отвори. — Е, отключи я — озъби се тя.

— Не е заключена. Трябва да се е повредила миналата нощ.

Излязох от колата и я изчаках да заобиколи от моята страна. Когато мина покрай мен, тя вдигна глава и вирна нос във въздуха. Усетих аромата на шампоана, който беше напоил косата ѝ. После се наведе, влезе в колата и аз я последвах.

Мушнах се в уличното движение на Главната улица: десетина, петнадесет коли, които все още се оттегляха от съвещателната зала.

— Пътят е около двадесет минути — каза тя превзето. — Ако бях на твоето място, щях да започна да говоря.

— Загрижеността ти ме трогна — рекох аз. — Чух достатъчно. Гражданският ти дълг ме накара да се замисля. „Ако е удобно, ще се радвам да помогна като свидетел срещу господин Уелс.“ Благодаря ти много, сестро.

— Не съм ти сестра.

— Благодаря ти, Господи, за помощта — продължих. — Между другото, какво, по дяволите, обърках с теб, лейди? Можеше да ми се обадиш и да ме попиташ. Надявам се, че не е това начинът, по който ръководиш твоя проклет телефон на доверието.

— Държиш се неприлично и ме оскърбяваш — възрази тя.

Не знаех какво да ѝ отговоря, затова пренебрегнах думите ѝ. Тя скръсти ръце пред гърдите си. Карах, без да проговоря. Излязохме от

града и свихме по магистралата за Брентфорд.

Беше кристално ясна нощ. Студена, красива. Звездите блестяха силно. Пред мен пътят все още бе открит, нямаше мъгла.

Тайно хвърлих поглед към съкрушения профил на Чандлър. Тя се обърна.

— Какво можеш да ми обясниш? — попита тя и се наведе. — Прочетох статиите ти. Те са жестоки и сензационни. Как можа, Джон?

— Не съм го направил.

— О, какво се опитваш да ми кажеш?

— Опитвам се да ти кажа, че не съм ги писал аз.

— Но там беше твоето име.

— Направил го е главният ми редактор. Променил е всяка моя дума.

Тя се замисли за секунда, но после се тръшна на седалката и скръсти ръце.

— Въпреки това — измърмори тя.

— Какво?

— Въпреки всичко — не знам. Можеше да направиш така, че да не напишат името ти.

— Никога не съм ги виждал, Чандлър. Прочетох ги във вестника, както всички останали.

Отново се замисли. Пътят стана по-тесен и по-разбит. Градът се отдалечаваше. Забелязваха се по-малко къщи и бяха на по-голямо разстояние една от друга. Скоро от двете ни страни се появи само гора, а пътят започна да се извива и промушва между дърветата.

— Виж — започнах аз.

— Караш много бързо — прекъсна ме Чандлър.

Намалих.

— Тогава защо дойде в църквата? — попита тя. — Защо ми зададе всичките тези въпроси за Мичел.

— Опитвам се да открия дали не е била убита.

Тя се разтрепери от яд.

— Ох!

— Ако не е убийство, главният ми редактор ще отпечата опровержение на трета страница. Ако е била... тогава ние ще знаем истината.

— Никога през живота си не съм чувала толкова глупости наведнъж.

Отново настъпи неловко мълчание. Продължавах да карам по пътя, който лъкатушеше между дърветата. От всички страни беше тъмно. От време на време зад клоните проблясваха златисти светлини от прозорците на къщите.

— Някой се опита да ме убие миналата вечер — промълвих.

Тя бързо извърна глава. Очевидно думите ми я заинтригуваха. Но след това също толкова бързо се извъртя на другата страна.

— Нещо става тук, Чандлър. Три деца са мъртви. Искам да разбера защо.

Продължаваше да мълчи.

Извадих цигара ядосано и я мушнах между пръстите си.

— Не обичам да се пуши — изръмжа тя.

— Димът ще излезе през прозореца.

— Не е полезно за здравето ти. Никотинът ще те убие, ако продължаваш да го правиш.

Хвърлих незапалената цигара през прозореца.

— По дяволите — изругах. — Не съм написал аз статиите, Чандлър. Не ме ли познаваш?

Този път тя продължително ме изглежда. Дори в тъмнината забелязах как блестят очите ѝ. Извърна се на другата страна и се загледа през прозореца. Взираше се навън, без да проговори.

Пътят криволичеше в безоблачната нощ. Силуетите на дърветата се извиваха на фона на ясното небе и звездите блестяха през клоните им. Минахме покрай старата църква, където беше телефонът на доверието. Навлязохме в града. Първо минахме покрай огромни къщи, след това пресякохме старомодния център в английски стил.

— Завий тук — пророни тя тихо.

Отклоних се от главния път. Минавахме покрай улични лампи, които осветяваха малка окосена полянка, зад която видях еднотипни червени тухлени сгради.

Чандлър Бърк посочи една от тях.

— Тази.

Натиснах спирачките и спрях. Без да каже и една дума, тя дръпна рязко дръжката на вратата, но механизмът заяде.

— По дяволите! — чух я как прошепна.

Изведнъж дръжката прещрака, вратата се отвори и тя излезе.

За секунда стоях зад волана и я наблюдавах как се отдалечава. Двигателят на колата не издаваше никакъв звук, а светлините прорязваха нощта.

Изгасих фаровете, после двигателя. Излязох от автомобила и я последвах.

Тръгнах по асфалтираната пътека след нея. Чувах тропота от токовете ѝ пред мен. Тя влезе в сградата, без да се обръща, и остави вратата отворена след себе си. Изчезна от погледа ми. Последвах я и се мушнах през вратата, преди да се хлопне.

Видях я да се изкачва по стълбите. Зърнах полата ѝ, която се вееше покрай перилата на стълбите на втория етаж. Когато стигнах площадката, тя стоеше във фоайето пред входа на апартамента си и се мъчеше да улучи ключалката. Не успяваше. Беше много разстроена. Пристъпих напред и взех ключа от ръката ѝ. Стоеше бледа, неподвижна и намръщена, докато отварях вратата.

Влезе в стаята преди мен и запали лампата. Пристъпих. Озовахме се в еднообразна подредена и безцветна всекидневна. Едноцветни дивани, столове и лавици с подредени книги до белите стени. Избелели картини висяха на тях. Жълто-бялата котка се беше сгушила на канапето. Животното повдигна глава, щом ни забеляза.

— Мяууу — измърка котката, скочи на пода, спусна се напред и се заумилква около глезените на Чандлър.

— Познаваш ли го? — попита тя. Гласът ѝ беше тих, но когато го чух, се разтреперих от възмущение. — Не съм те виждала повече от двадесет години, Джон. Как, за бога, мога да те познавам?

Приблжих се до нея. Устните ѝ се присвиха, а ръцете ѝ се вдигнаха отбранително пред тялото, но после се отпуснаха върху палтото ѝ.

— Трябваше да постъпя по този начин, Чандлър. Ти го знаеш.

Злоба пламна в очите ѝ и те заблестяха като въглени в нощта.

— Не знам нищо. Въобще не трябваше да постъпваш така. Ти го знаеш! — Сега вече злобата блестеше зад сълзите ѝ. Не можех да я погледна в очите. Извърнах глава. — Не го прави! — извика тя. — Последният път, когато те видях, направи същото. Обърна ми гръб.

Вперих поглед в пода.

— Бях женен — измърморих.

— За едно жестоко егоистично малко богато момиче, което дори... — Изведнъж тя млъкна. — Ти имаше дъщеря. Нещо твое, път, който...

Вдигнах глава и кимнах.

— Да. Но сега дъщеря ми е мъртва.

— Не е това! — изплака тя. — Въобще не е това. Не е, защото тя е мъртва. — Цялото ѝ тяло се тресеше. — Ти си виновен за всичко. Забелязах го веднага, когато те разпознах в църквата. Лекомислен... опитваш се да не вдигаш поглед от работата си... Мразя това. Защо въобще трябва да го забелязвам? За какво ми е? Защо просто не си отидеш? Аз имам свой собствен...

Пристъпих напред и я целунах. Предполагам, че го направих, за да ѝ докажа, че греша. Може би просто за да ѝ покажа, че все още беше останал живот в мен. Не знам защо постъпих така. Но после нямаше никакво значение. Държах раменете ѝ в ръцете си, а треперещите ѝ пръсти ме милваха по лицето, врата... Притиснах устни до нейните и те се разтвориха, езиците ни се преплетоха. Дори през палтото ѝ чувствах колко топло беше тялото ѝ, същото, което помнех отпреди. Привлякох я по-близо и притиснахме телата си един до друг.

После се отдръпнахме. Вгледахме се в очите си, измъчени и опечалени.

— Много време не сме се виждали — промълвих.

— Да — прошепна тя.

И отново я притиснах в обятията си.

28.

Дълго време не проговорихме. Прекрасни мигове, които никога няма да забравя. Нищо не се движеше, нищо не се променяше около нас, освен прилепналите ни тела. И когато лежахме неподвижни, прегърнати, голи, помислих си, че усещам неподвижността на тъмнината около нас.

Тялото ѝ беше топло, така както се надявах, че може да бъде. Лежеше сгушена до мен, с глава върху гърдите ми и аз вдишвах уханието на косата ѝ.

— Знаеш ли? — измърмори тя. — Наистина се чудех...

— Недей — прекъснах я аз и нежно целунах косата ѝ.

— Чувстваш се толкова добре.

— И ти.

— Просто се чудя. Това е всичко. За времето, което пропуснахме... — Тя извърна лице към мен. Целунах я. — Това ме натъжава.

— Чандлър...

— Шшт. Остави ме. — Тя отново облегна брадичката си върху гърдите ми. — Всичко е така, както можеше да бъде. Това е. Това е, което мога да кажа...

— Не — отвърнах аз. — Нещата са такива, каквито са сега. Сигурен съм.

Чандлър си пое дълбоко въздух. Въздъхна. Погалих я с пръсти по гърба и тя прошепна:

— Защо?... Защо не се обади или не дойде да ме видиш? Защо не се опита да ме откриеш, когато всичко приключи с Констанс?

— Просто поех по друг път — измърморих. — За кратко време всичко свърши и после... Не знам. Попаднах на други места, срещнах се с други хора. — След секунда я попитах: — Защо? Искам да кажа, нима ти...

— Аз изчезнах и умрях за теб. — Чандлър направи кратка пауза и добави: — Не. Да, аз изчезнах и почти умрях, но не за теб.

— Толкова ли беше трудно?

— Не, наистина. Въобще... През по-голямата част от времето работех и работата ме задоволяваше... От време на време имах връзка с някой мъж. Не с много. Но вероятно те не са означавали нищо за мен. — Тя се притисна в мен. — Малко след това родителите ми умряха. Преди около десет години. Първо баща ми получи сърдечен удар. После майка ми. Тя боледува дълго. Бяхме много близки. Особено с мама. Много близки. Една нощ... скоро след като тя почина... Една нощ, бях в стаята си в Уайт Плейнс. Приготвих вечеря. Включих газта, но не успях да я запала. И аз стоях неподвижна, а газта продължаваше да изтича.

Затворих очи. Устните ми докоснаха веждата ѝ.

— Тогава се почувствах... леко опиянена — продължи тя. — Имам предвид от газта. Цялата ми кръв се качи в главата. — Погали с брадичка гърдите ми и много тихо прошепна: — Тогава го изключих. Обадих се на една приятелка, която работеше в близката клиника.

Не проговорих. Нямах какво да кажа.

Изведнъж Чандлър се отдръпна, обърна се по гръб, а главата ѝ остана върху мишницата ми. Впери замислено поглед в тъмния таван.

— А ти? — попита тя.

— О, нали знаеш. Работата — отвърнах аз.

— Работата.

— Да. В „Стар“ съм от... Господи, ще стане повече от десет години, а ми изглежда, сякаш беше вчера. Назначиха ме и напуснах Уайт Плейнс, след като направих поредицата за нападенията...

— Онези, след които взривиха колата ти.

— Хм, нима си чула?

— Това бяха големи новини, Джон.

— Да, така беше... Статиите ми възбудиха съдебни дела. Всичко беше отразено в печата, ти знаеш, и тогава от „Стар“ ме поканиха да работя за тях. — Вдигнах свободната си ръка и я мушнах под главата си. Лежах и се вирах в тъмнината. — Това е, което исках. Да бъда в Ню Йорк и...

— Говориш така... сякаш съжеляваш.

Замислих се.

— Не. Наистина през всичките тези години бяха добри с мен. Работех много и бях доволен. Пиших за онова, което исках. Мисля, че

това е добър вестник, без значение какво се опитват да направят с него шефовете. Ти знаеш, че те пуснаха хумора на първа страница. И вероятно това е достатъчно, за да разбереш какво представляват. Но персоналът е добър, репортерите, хората. Това е, което го прави добър. — Вдигнах леко рамене. — Получих много предложения. От няколко списания. За кратко „Лос Анджелис“ ме преследваха. И всяка година „Стар“ ме моли да стана главен редактор. Не знам. Наскоро мислех върху задълженията си, но... Не знам... обичам да пиша. Харесвам това, което правя.

Няколко секунди минаха в пълна тишина. След това Чандлър попита:

— Попитах те какво е било, а ти започна да ми разказваш за работата си. — Продължих да мълча. — Е?

— Какво?

— Какво ще кажеш за другите неща?

— За другите неща... — повторих. — За всичко останало, карам я някак.

Тя се обърна.

— Кога умря дъщеря ти?

— Все още го преживявам.

Чандлър леко се усмихна.

— Така и си помислих, че ще ми отговориш.

— Мина много време, Чандлър.

Тя ме помилва нежно по бузата и ме побиха тръпки от студените ѝ пръсти.

— Какво мога да ти дам, Джон? — попита тя.

— Нищо. Не трябва да ми даваш нищо.

Тя отдръпна ръката си.

— Мичел е разговаряла с тях. Ти знаеше, нали?

Надигнах се.

— Какво?

— С Нанси Скофийлд и Фред Съмърс. Записала е телефонните им номера и данните за разговорите. Разговаряла е и с двамата, преди да умрат.

Не отговорих. Чандлър вдигна ръката ми и отпусна глава върху възглавницата. Протегнах се към ризата, която бях захвърлил на пода,

и измъкнах цигара от джоба ѝ. Облегнах се и я запалих. Чандлър ме погледна, но аз не проговорих.

— Исках само да ти кажа — измърмори тя. — Просто исках да ти го съобщя.

— Разбирам. — Пуших и чаках да продължи.

— Всички разговори са поверителни — подхвана след малко тя. — Ние пазим записите, но те въобще не са подробни. Обикновено само първите имена и най-много изречение-две върху картоните им. Ползваме ги повече със статистическа цел: за различни препоръки и такива неща. Но когато Мичел умря, бях любопитна и ги разгледах, за да разбера дали тя е разговаряла с тях. Открих ги. На картоната на Фред беше отбелязала „Семейни проблеми“, а след името на Нанси беше изписала думата „Любов“.

— Сигурна ли си, че това са същите деца?

— Да. Записала е и датите на смъртта им.

Замислих се.

— Смяташ ли, че техните самоубийства са я подтикнали да направи същото?

— Мисля... възможно е — отговори Чандлър тихо. — Имам предвид, че тя никога не ми е разказвала за обажданията им. Дори не ми беше споменавала за тях, което е необичайно за нея.

Сетих се за Крис Томас. Спомних си за срещите им и за разговорите му с Мичел в гората. *Тя ми казваше всичко*, сподели той. Беше ли обсъждала с него и разговорите с клиентите си на телефона на доверието?

Зад мен Чандлър Бърк се надигна и се извъртя на другата страна. Затвори очи.

— Исках да ти го кажа — повтори тя.

Погледнах към масата. Часовникът ми беше там и цифрите му светеха. Беше два след полунощ.

— Джон? — промълви Чандлър със сънлив глас.

— Да — обадох се.

— Радвам се, че...

Кимнах.

— Да — промърморих аз.

— Много се радвам.

След секунда започна да диша равномерно и спокойно. Беше заспала.

29.

Не останах. Желаех го. За малко да го направя. Изгарях от копнеж за прегръдката ѝ на сутринта. Нейната топлина, нежност, след като заспа, ме задържаха тук. Бавното ѝ, ненадейно обръщане беше удоволствие. Представях си колко по-различно щеше да бъде на сутринта, на слънчевата светлина. Но не останах. Трябваше да работя. Да се размърдам. Да обмисля внимателно всичко.

Измъкнах се от леглото и бързо се облякох. Оставих ѝ бележка. Нямаше значение какво ѝ написах. Целунах я, докато спеше, и излязох.

Карах бавно обратно към долината Грант. Пътищата бяха чисти. Звездите все още светеха. Гората до пътя изглеждаше тайнствена, като че ли никой преди мен не я беше виждал в този час. Луната беше много ниско. Тъмнината — непрогледна.

Центърът на града тънеше в мрак. Витрините на магазините и прозорците на офисите не светеха. Единствено светлината от уличните лампи разчупваше нощта. Минах под тях и се насочих към хълмовете.

Стигнах до старото гробище в подножието на планината, над което се намираше хотелът ми. Кипнатите стари надгробни плочи просияха за момент, когато фаровете ми ги осветиха, после се скриха в нощта. Минах покрай тях. Зърнах офис сградата „Кепстандарт“ от другата страна на хълма. Мислите ми се насочиха към срещата от миналата нощ. И тези мисли ме накараха да потръпна. Изкачих се по склона.

Нямаше светлини пред хотела. Когато спрях на паркинга и изключих двигателя, нощта се спусна като завеса. Излязох и тръгнах към стаята си.

Поех по алеята и бях на половината път, когато изведнъж спрях. Стоях там, прикован на мястото си, дълго време. Чух стържещ звук в тъмнината пред мен, който идваше откъм вратата. Взирах се по посока на звука, но не успях да видя нищо.

Промъкнах се напред. Студен вятър задуха откъм планината, голите клони на дърветата се извиха. Но вятърът утихна, а звукът

продължи. Някой се опитваше да отвори вратата.

Пристъпих още една крачка напред и видях, че Смъртта беше там — или който и да играеше тази роля. Видях неясния му силует на светлата врата. От светлината на звездите бялата му маска блестеше. Опитваше се да влезе в стаята ми.

Не се замислих. Втурнах се към него. Беше необмислено действие. Трябваше да пробягам само двадесет метра, но на половината път пръчка изпука под обувките ми.

Видях как Смъртта се извърна рязко. Спрях и зачаках да ме нападне. Дълго време стояхме неподвижни, взирайки се един в друг.

След това той побягна.

Наистина нямах шанс да го достигна. Той беше силен и бърз. Заобиколи сградата и изчезна в гората. Хукнах след него с всички сили, но веднага разбрах, че няма да успея да го хвана.

Спусна се по склона. Препусках след него и след всяка крачка губех опора. Навлязох в тъмната гора. Дърветата тънеха в мрак. За миг зърнах бялата маска, после изчезна и пак се появи между стволовете. Изведнъж той се извърна към мен, но не забави крачка. Поемах си дълбоко въздух, ушите ми кънтяха от дрезгавия звук. Гърдите ме боляха, докато се борех за въздух. Свличах се надолу по стръмния склон. Продължавах да се спускам дори да знаех, че той беше по-бърз и ще избяга.

Накрая, когато теренът се изравни в подножието на хълма, аз го загубих от поглед. Зърнах го за миг, когато все още бързо тичаше пред мен. Изведнъж нощта го погълна. Той изчезна. Може би, ако бях продължил да тичам, щях отново да го забележа. Но цигареният никотин победи и накрая, изнемощял, само се взирах безпомощно след него.

Стоях прикован на мястото си. Пред мен гората оредя. Стенещите дървета се извиваха зад мен. Вместо огъващите клонове отпред между неподвижните неясни стволове съзрях бледи сиви форми да се издигат като духове. Бях попаднал в гробището.

Обърнах се и погледнах през рамо назад. Дълъг стръмен път се извиваше нагоре по склона. Наведох се и опрях ръце на коленете си. Пълнех дробовете си със свеж въздух и се опитвах да се възстановя. Сетих се за делото „Делакрос“, за това колко приятно е да седиш в топлия осветен офис и да драскаш небрежно записките си върху

огромната купчина листа. Изправих се. Успях да различа само лъкатушещата циментирана пътека. Реших да се спусна по нея още малко и да се изкача обратно до хотела по асфалтирания път.

Промуших се между гробовете. Те се накланяха насам-натам, сиви и безименни. Нощта изглеждаше тържествена, докато се промъквах между тях.

Насочих се към пътя. Внезапно с крайчеца на окото си улових сянката на някаква фигура. Извърнах се рязко и видях статуя на ангел, която бе сведена в безмълвен поклон. Тръпки пролазиха по гърба ми, когато я зърнах.

Чух нещо. В тревата. Погледнах надолу. Стоях до една надгробна плоча. Вторачих се и накрая успях да различа изваяните думи върху нея: прочетох името, датата на раждане и смъртта. Нищо друго. Разклатих ядосано глава.

Изведнъж една мека, кална ръка изскочи от земята, сграбчи глезена ми и го задържа.

30.

Изкрещях като дявол. Уплаших се. Силно дръпнах крака си назад. Ръката изникна от гроба до мен. Сграбчи ме. Ритах отчаяно. Отново изтеглих силно крака си и този път успях да го освободя. С такава сила се дръпнах назад, че залитнах. Пръстите ми се подпряха върху студения хлъзгав камък над съседния гроб. Вкопчих се в него и го стиснах здраво.

Вцепених се от страх. Втренчих се и тогава зърнах втора ръка да се показва от земята, която започна да дращи върху пръста. Мозъкът ми крещеше. *Това е той! Това е той!* Борех се да възвърна разума си.

Взирах се в тъмнината. Двете ръце дращеха върху калта и се опитваха да се измъкнат отгоре. Изникна и една глава. Искях да избягам, да се изплъзна от дявола. Но желанието за битка ме възпря. *Каквото и да е това, казах си аз, може да е само човек. Само хора има на този свят.*

И това беше човек. Живо същество. Вече цялата глава се беше показала над земята. Появи се бялото уплашено младо лице на Крис Томас.

Той се мъчеше да се измъкне на повърхността.

— Подай ми ръка, за бога. Ще ми дадеш ли ръка, Уелс — извика той.

Трябваше да минат още няколко секунди, за да осъзная какво виждам. Но всичко, което направих, беше да прогоня страха. От мястото, където стоях, почти изведнъж, светкавично се протегнах и го сграбчих за ревера.

— Ще ти дам ръка, проклетнико — изкрещях аз. Измъкнах го грубо от трапа. Беше се скрил в тревата, в някаква дупка, но вече знаех какво представлява: друг изход на подземна варовикова пещера, която се спускаше под земята.

Издърпах хлапака. Може би беше успял да стъпи на крака, но най-вероятно го държах няколко инча над земята. Не си спомням.

— Ти! — изръмжах в лицето му. — Какво, по дяволите, става с теб?

Изкривеното хилещо се идиотско момчешко лице ме пронизваше с поглед.

— Ух... — изпъшка той.

— Слушай, изчадие такова — изкрещях аз. — Бях измъкнат от леглото, за да открия мъртво куче, което беше закачено на клон. Бях нападнат на пътя и стреляха по мен. Репутацията ми е унищожена и тялото ми ме боли навсякъде. В ужасно лошо настроение съм, затова започвай да говориш, преди, за доброто на всички, да съм те мушнал обратно в гроба.

— Аз... Аз... Аз... — пелтечеше Крис Томас.

— Негодник! — процедих, повдигнах го и го залюлях над гроба.

— Оу! По дяволите, Уелс! — крещеше той.

— Къде е той!

— Кой...

— Онзи с маската на череп. Долу в пещерата ли е?

Очите му се бяха ококорили от страх.

— Нямам... — Разтърсих го и пак го блъснах в надгробната плоча. Той изпищя: — Ооох!

— Защо уби кучето, чудовище?

— Не съм — хлипаше той. — Заклевам се.

Отново го ударих.

— О, търпението ми се изчерпа, приятел. Онази нощ слязох долу в пещерите и там открих изпепелена хартия. Същата като онази от скицника, върху който Мичел е рисувала картините си. Помислих, че принадлежи на Джанет Теър, но сега съм сигурен, че Мичел ти го е дала.

Томас не преставаше да ридае. Лицето му се беше изкривило от ужас. Издаваше писъци, плачеше силно. Стоеше вкаменен пред мен. Ръцете ми все още здраво стискаха ревера му. Пуснах го на земята. Той се строполи до гроба и високо заплака.

— Ти ли я уби? — изкрещях аз, но вече знаех отговора.

Томас клатеше глава и ридаше.

— Не — отговори той.

— Знаеш ли кой го е направил?

Избърса носа си с ръкав.

— Смъртта — изхлипа той.

— Крис. — Нуждаех се от малко време, за да се успокоя. Беше ми причерняло от гняв, бях толкова разярен, че можех да го ритна в главата.

Поставих ръце върху бедрата си и поех няколко пъти дълбоко въздух. Направих стъпка-две вдясно от него, обърнах се и закрачих вляво. След това застанах пред момчето и го погледнах. Цялото му тяло се тресеше. Опитваше се да се изправи, но главата му все още се опираше в камъка.

— Гледаш прекалено много филми на ужасите — казах толкова спокойно, колкото успях.

Той кимна и подсмръкна.

— Знам — отговори намусено Крис.

— Имаш ли родители, някой близък?

— Само майка, която работи през нощта.

— Добре. — Размахах заплашително пръст пред лицето му. — Спри да плачеш.

— Не съм я убил аз — изхлипа той. — Аз я обичах. Той го направи.

— Смъртта.

Крис отново кимна.

— Добре, добре. — Бръкнах в джоба и извадих цигара. Запалих я. Рязко отместих поглед от ярката светлина на пламъка. Трудно погълнах дима. Най-малкото, помислих си, ако ме убие сега, няма да е необходимо да изкачвам хълма.

— Нека да чуя всичко — казах аз.

Крис продължаваше да подсмърча, бършеше носа си и се опитваше да се надигне от гроба. Слушах жалните му хлипания, докато се мъчеше да се овладее. После заговори:

— Видях го. Забелязах го как се крие зад дърветата и ни наблюдава — мен и Мичел — когато разговаряхме в мазето на срутената хижа. Последните два дни усетих нещо, взирах се в гората и го забелязах да стои там. Ние разговаряхме много за смъртта. През цялото време. Знаех си, че Смъртта ще дойде да ни вземе.

Изсумтях. Издишах дима.

— Не смъртта — троснато отвърнах аз. — Човек. Човек с маска на череп. — Но изведнъж мисълта за лицето, което зърнах близо до

къщата на Джанет Теър, ме накара да потръпна. Страшен образ за момче с толкова развинута фантазия като Крис.

Той обгърна с ръце главата си и се завайка.

— О, господи, не знам. Не знам — пророни тихо и заплака. — Така ми каза и Мичел. Тя ми обясни, че е някой с маска. И после умря. След една седмица тя беше мъртва. Вече нищо не знам.

— Добре, добре — успокоих го аз. — Какво се случи тогава?

— Когато... когато тя си отиде... аз започнах да го търся... в гората. Всеки ден. Аз исках... исках да ме вземе и мен.

— О, страхотно.

— Но той не се появи, не беше там. Той не... — Вдигна ръце и скри лицето си в шепи. — Толкова съм объркан. Нищо не разбирам.

Въздъгнах. Чувствах се виновен.

— Добре, синко — успокоих го аз. — Ще го открием.

— Това си помислих, когато влезе в залата и господин Бранд те представи на всички, ти изглеждаше... Не знам, изглеждаше, сякаш знаеше... за смъртта... ти изглеждаше... като че ли ще успееш да го откриеш.

— Затова ти излезе през нощта и се качи до хотела, в който бях отседнал, за да ме видиш.

Той кимна с глава.

— Минах през пещерите, защото не исках да ме открие в последната минута. — Чувах го как си поема дълбоко въздух. Забелязвах как трепери. — Но той се появи. Излязох... излязох от пещерата и го видях. Той беше... държеше Сош. Училищното куче. То беше мъртво, носеше го на ръце и той...

Крис продължи да разказва. В главата ми се блъскаха противоречиви мисли. Почувствах как стомахът ми се свива. Тогава за първи път го зърнах: човекът, който Крис наричаше Смъртта. И това, което видях, ме уплаши. Видях отблясъка на един умопобъркан мозък. Като Крис, той трябва да е чул за мен. Като Крис, той е трябвало да ми съобщи нещо. Може би обесването на кучето е било шега или предупреждение. Но аз усещах, че не е: това беше изповед. Дали наистина беше убил Мичел или не, можех само да гадая, но той беше някой, който знаеше това. Затова продължаваше да ме преследва. Ако не го правеше, вероятно щях да зарежа тази история. Но съзнанието ми

подказваше друго, че една част от него искаше да го открия, а другата желаше да съм мъртъв.

— Добре — казах аз, когато Крис млъкна.

— Точно като с Мичел, точно както той постъпи с нея.

— После какво?

— Промъкнах се след него. Беше тъмно. Проследих го, изтичах до стаята ти и те видях през прозореца и аз... аз исках да видиш, да се увериш, че той е истински.

— Защо просто не почука на проклетата врата?

— Не знам... Беше ме страх.

— Добре. Затова ли ме поведе надолу към гората? За да открия кучето и да ми покажеш, че смъртта е там.

Той кимна с глава.

— А какво ще ми кажеш за тази вечер?

Крис вдигна очи към мен, един нещастен поглед, който ме молеше да го проумея. Не знам защо, по дяволите, си мислеше, че аз ще го разбера, но той ми вярваше. Затова се опитвах да схвана думите му.

— Чаках го — продължи той. — Наблюдавах, защото знаех, че той ще се върне при теб. Сигурен бях. Видях го тази нощ как се опитва да разбие вратата ти. После ти се върна. Слязох в пещерата, защото беше по-бърз от теб. Помислих си, че мога да ти помогна. Това е всичко. Опитвах се да ти помогна.

Въздъгнах.

— Опитвал си се да ми помогнеш!

— Провалих всичко.

— Остави това. Съжалявам, че се нахвърлих върху теб. Почти ми причини сърдечен удар. Вече не съм млад, нали разбираш?

Крис се насили да се усмихне.

— Можеш ли да вървиш? — попитах го. Той кимна. — Е, тогава е по-добре да се махаме оттук.

— Имам велосипед — каза той.

— Велосипед?

— Мотопед — уточни Крис. — Ще те закарам.

Бъбреците вече ме боляха.

— Страхотно — извиках аз. — Хайде да се връщаме.

31.

Мотопедът тракаше, пушеше и пълзеше, докато се изкачвахме по склона до гребена на хълма, обратно в хотела.

В стаята ми Крис седна уморено на ръба на леглото, с присвити напред рамене и наведена глава. Отпуснах се на стола до бюрото, отметнах глава назад, с цигара между пръстите в едната ръка и с чаша уиски в другата.

След продължително мълчание Крис заговори тихо:

— Чувствам се, сякаш съм излязъл от нощен кошмар.

Мълчах и продължавах да го слушам. Длъжен бях да го оставя да говори.

— Помислих си, че той е истински... помислих си, че той... О, господи, просто се чувствам, сякаш... всичко е толкова... — Лицето му се изкриви от болка. — За какво съм тук? Защо съм още тук, след като тя си отиде?

— По дяволите, не е това начинът, по който трябва да говориш — изсъсках аз. Но усетих как един въпрос се заби и дълбоко заседна в мозъка ми. Той болеше. — Още не си решил дали искаш да живееш, или да умреш? Организирали са комитет, който може да ти помогне.

— О, тези групи вонят — сопна се той.

— Повечето комитети са такива.

— Не мога да открия начина, по който... — изплака Крис. По страните му потекоха сълзи, които навлажниха устните му. Приличаше на малко петгодишно момче. — Просто не виждам смисъл. Защо да продължавам да живея, господин Уелс? Вие някога чувствали ли сте се така? — Той вдигна поглед към мен.

— Да — отговорих. — Чувствал съм се по този начин.

Крис ме изгледа смаяно.

— Нима?

— Разбира се — казах аз. Знаех, че трябва да му разкажа повече, но не го сторих. Желаех Чандлър да е тук, за да ми помогне.

Крис замълча за минутка, после продължи:

— Тя ми обясняваше колко е красива смъртта, как ставаш част от всичко, как нямаш повече проблеми. Каза ми, че няма да е необходимо да се грижи повече за майка си. Тя беше разочарована от нея. Лъжеше я. — Мислите му го отнесоха другаде и те предизвикаха усмивката му. — Същото като с моята майка. Само че при нея вината е...

— Тя постоянно ти говореше за това, нали?

— Ами... Ох, не, не моята вина. Нейната. Начинът, по който ме гледаше през цялото време, сякаш тя... толкова... съжеляваше. Нали разбирате?

Поклатих глава и го погледнах озадачено. Опитвах се до го накарам да продължи.

— Не точно.

— Ох, просто... Татко ми умря, когато бях много малък. Майка трябваше да работи, да се прибира късно къщи и сама да се справя с всичко. — Усмихна се и лицето му се изкриви в гримаса. — Страхувах се да оставам сам в къщата. Затварях се в килера и се криех в тъмнината, докато тя се прибере. Желаях татко да се... ти знаеш... върне. — Той обви с ръце коленете си. — Тя се прибираще след работа и ме намираще да се крия там и само ме поглеждаше, нали разбираш? Сякаш... тя... много... съжеляваше. Като че ли беше виновна. И отмяташе глава. Имам предвид начина, по който ме поглеждаше. Все още прави така. Понякога си мисля, че изрича всички тези глупави обяснения, за да разбере защо трябва да работи през нощта. Но съм сигурен, че го прави, за да не ме вижда през деня. Така тя не изпитва... чувството... не съжелява през цялото време.

Опитвах се да измисля нещо, да отговоря, да го успокоя, но не успях. Всички думи ми звучаха безсмислени.

Той замълча за минута, после добави:

— Затова ние разговаряхме за смъртта.

— По дяволите — обадох се аз неубедително. — Това не е отговор.

— О, да? — Той вдигна поглед и очите му заблестяха гневно. — А ти можеш ли да ми кажеш кой е правилният отговор?

Долових отчаянието в гласа му, който прозвуча прегракнал. Изпитах някакво дълбоко безпокойство, играех си с цигарата и се опитах да сменя темата.

— Значи вие двамата сте разговаряли много?

Гневният тон изчезна и той изправи гордо рамене.

— Казах ти. Тя ми разказваше всичко. Ние си споделяхме всичко един на друг.

Отпих една глътка от уискито и си дръпнах от цигарата.

— Всичко — учудих се аз.

— О, да — сопна се той, после леко се усмихна. — Ние непрекъснато разговаряхме.

Наклоних напред цялото си тяло.

— Крис — подхванах аз. — Говорихте ли за телефона на доверието? Споменава ли ти е за разговорите, които е провеждала с хората по телефона?

Той изсумтя.

— О, да. По дяволите, да. Някои от тях са били много смели.

— Така ли?

— О, да.

— А спомняш ли си да ти е казвала, че е разговаряла с Фред Съмърс и Нанси Скофийлд, преди да се самоубият?

Устата му остана отворена.

— Как разбра?

— Казвала ли ти е?

— Да... да, беше много разтревожена след това, което се случи с тях.

— И мислиш, че това е причината тя да се самоубие?

Той се колебаеше.

— Не знам. Не, не мисля, че е заради това. Имам предвид, че ние разговаряхме много за тези случаи, нали разбираш? И тя беше мислила много върху тях. Чувстваше се... в началото тя се чувстваше, сякаш се е провалила и ги е предала. Аз ѝ казах... обяснявах ѝ, ти знаеш, искам да кажа: те са имали свои собствени проблеми. Изглежда, че думите ми наистина я окуражаваха за кратко.

Не откъсвах поглед от него и изучавах сериозното му лице.

— Какви бяха техните проблеми. На Фред и Нанси? Споменава ли ти е?

— Е, да, някои. — Той вдигна ръка и прокара пръсти през косата си. Сега очите ми се бяха впили в него. — Нанси, спомням си. Мичел ми каза... че тя се навъртала наоколо с един от нейните учители и после...

— Изчакай, изчакай за минутка — прекъснах го аз. Изправих се на крака. Оставих чашата с уискито на бюрото. Задъвках ноктите си и закрачих напред. — Трябва да е това. Искам да кажа, че Мичел е знаела всичките им тайни. Нанси ѝ се обажда и ѝ разказва, че спи с учителя си. Нанси е на петнадесет години: това може да го провали, да унищожи кариерата му. Дори има вероятност да бъде изпратен в затвора за постъпката си. Може би е разбрал, че Мичел знае... — Спрях да крача. — Кой беше? Спомняш ли си?

Крис трескаво зарови в паметта си.

— Не. Тя никога не ми е казвала. Искам да кажа, че щях да си спомням, ако ми беше разказала нещо за това. Учител, мъж, нали разбираш? Мичел сподели, че не може да ми спомене името, защото той е жив все още.

Въздъгнах.

— Разбира се, разбира се. — Разтърках очите си и погледнах през прозореца. Забелязах как черното небе се беше превърнало във виолетово. Звездите бяха избледнели. Минаваше пет сутринта.

Върнах се обратно до бюрото. Зарових из разпръснатите листа около пишещата ми машина и извадих един от тетрадка, на който бях преписал стихотворението на Нанси, озаглавено от нея: „Любовно писмо“. Подадох го на Крис.

— Използвах го за статията си — казах аз. — Нанси го е писала.

Той забодде поглед в листа, после завъртя очи, опитвайки се да разчете разкривения ми почерк. Измърмори на глас първите редове:

— Ден след ден взирах се в твоята любов,/че тази страст хладно, тайно замира... — Прочете го докрай наум и после ми подаде обратно листа. — Учих Едгар Алън По в часовете по английска литература. Харесвам произведенията му.

— Въобще не ме изненадва, приятел. И Нанси го е харесвала. — Вдигнах поглед към него. — Мичел спомена ли за стихотворението?

— Не, но знам, че По е написал нещо подобно, което също е озаглавил „Любовно писмо“. Много ми прилича на неговото... Не знам как се нарича това, сецаш ли се? — Той посочи към листа, който продължавах да държа. — Това тук трябва да съдържа буквите, по точно името на човека, за който е писала.

— Какво?

— Да. Това е като... кажи го де.

— Акростих. Как се разчита?

Крис вдигна рамене в безпомощен жест.

— Не знам. Не мога да си спомня.

Грабнах телефона и набрах номера на Маккей. Той вдигна при първото позвъняване.

— За бога, кой е? — обади се той.

— Уелс, приятелю. Съжалявам, че те събудих.

— Проклятие. Не си ме събудил ти, а ревливото бебе. По дяволите, за какво се обаждаш? — Чувах бебето да плаче.

— Слушай, татенце... — провлачих аз.

— Млъквай — изкрещя Маккей.

— Отиди до претъпканите с книги лавици и измъкни прашния том на Едгар Алън По.

— Добре. По дяволите, изчакай.

Зачаках. Письците на бебето намаляха. Продължих да чакам. Ревът отново се усили. И тогава Маккей вдигна слушалката.

— Да. Сега какво? — попита той.

— Намери стихотворението „Любовно писмо“.

Изчаках да се обади.

— Добре — изсъска той.

— Трябва да има код или нещо подобно...

— Да. Това е акростих. Има забележка под редовете. Пише, че ключовата дума се открива, като вземеш първата буква от първия ред, втората буква от втория ред и така нататък.

— Лека нощ, татенце.

— Майната ти.

Затворих. Веднага започнах да декодирам стихотворението.

И тогава високо възкликнах:

— Дяволите да ме вземат.

Дейвид Бранд.

32.

Не успях да заспя, след като Крис си тръгна. В девет и тридесет вече се бях изправил пред гимназията. Стоях на алеята, пуших цигара, свивах се в балтона си и зъзнях. Небето беше сиво като гранит, а вятърът много студен.

След около пет минути спирачките на полицейската кола изпищяха. Отвътре се измъкна Тамани Бърд. Главата му с форма на яйце се завъртя високо над мен. Той хвърли смразяващ поглед надолу и ме прониза със сините си очи.

— Добре — заговори Бърд тихо. — Но ако не е така, ние ще ви връчим заповед с датата, на която трябва да пресечете границата на щата.

Кимнах и се запътихме към сградата на училището.

Чиновниците с усмивка поздравиха Бърд. Аз се тътрех след него. Дейвид Бранд не беше в офиса си. Беше свикал ново събрание и този път на тема: „Злото, причинено от журналистите“. Нещо като продължение на вчерашната среща. Обмислях как ще влезем вътре точно навреме и ще успея да изиграя всичко по план. Подтичвах след Бърд, който с огромна крачка се спускаше по коридора към залата.

Лицата на децата се извърнаха, когато влязохме през черната врата. За момент полицейската униформа на Бърд привлече вниманието им, но после те се втренчиха в мен. Изведнъж започнаха да си шушукат и споглеждат, но Бранд мигновено прикова очите им обратно напред.

Той стоеше гордо изправен на подиума. Беше облечен с един от шикозните си тъмни костюми, който правеше лицето му много по-бледо, отколкото беше, а косата му по-червена.

— Добре — заговори той с искрен глас. — Запазете тишина.

Изчака за момент, докато шумът утихне. Хвърли поглед към бележките си, за да открие мястото, докъдето беше стигнал, после хвърли поглед към публиката.

— Това е лична среща, но откровено се радвам, че един от нашите посетители също ще чуе онова, което ще кажа. — Той се прокашля. — Това, на което искам най-много да наблегна, е, че аз разбирам колко сте развълнувани, колко ужасно се чувствате. И аз изпитвам същото. Искам да ви уверя, че отговорността за това, което се случи, не е ваша. Вие не сте сбъркали нищо. Отчасти вината е моя. Но на първо място тя се дължи на вестника — и на журналиста, който извлече най-голяма изгода от преиначаването на истината. Сега, преди изчерпателно да изложи проблемите, които засегнахме на събранието миналата вечер — и също да предложи някои действия, които може да предприеме нашето училище — аз искам да ви посоча няколко примера за това как модерните медии злоупотребяват със свободата си на действие. — Той се наведе над листата, заби поглед в тях и започна да се рови из материалите. Вдигна пръст и извика: — Моля ви, за един момент. — Бранд тръгна с обичайната си походка и се скри зад кулисите на сцената.

Учениците останаха по местата си и зачакаха. Усещах желанието им да се обърнат и да ме погледнат. В началото те се сдържаха, но когато минаха няколко минути, зърнах едно лице, след това друго и трето, които се извъръщаха назад и се вторачваха в мен. Те закриваха с ръце устните си и шепнеха. Сцената остана празна. Шушукането се усили.

Чух шерифът Бърд да мърмори зад гърба ми:

— Какво става, по дяволите?

Обърнах се към него и поклатих глава.

— По дяволите, какво става? — изръмжа Тамани Бърд и закри по пътеката между редовете към сцената.

Последвах го. С дългите си крака той бързо се отдалечи пред мен. Трябваше да изтичам, за да го настигна. Тялото ми — сковано, контузено и уморено — полагаше неимоверни усилия.

Бърд стигна до сцената и се изкачи по стълбите. Имаше завеса вдясно от подиума, която той дръпна рязко и след миг се скри зад нея. Вървах точно зад него.

Ние влязохме в слабо осветеното странично крило. Там нямаше никой. Различни изпочупени предмети лежаха по пода. Въжета, кабели и лампи висяха от стените и тавана. Това беше всичко, което видяхме.

Но след миг на няколко стъпки пред нас забелязахме тежка метална врата.

— Какво става, дявол да го вземе? — изруга отново Тамани Бърд.

Приблжихме се до нея и полицаят я блъсна с огромното си тяло. Тя шумно изскърца и се отвори.

Излязохме на училищното игрище, обширна тревна площ, оградена от пешеходна алея, която водеше до сградата на училището. Съзряхме Дейвид Бранд в края на пътеката. Вперихме яростни погледи в гърба му, но той продължаваше да се отдалечава от нас.

Директорът на гимназията вървеше с почти бавна походка. Най-малкото, нищо не подсказваше, че ускорява своя ход. Забелязахме го как бръкна в джоба си, мина покрай паркираните автомобили и спря пред една ниска черна спортна кола. Пъхна небрежно ключа на вратата и я отвори.

— Какво... иска да направи, какво... — изкрещя Тамани Бърд.

— По дяволите! — Ненадейно ме озари една мисъл.

— Хайде, проклетие — извика той.

Оставихме вратата да се люлее и потропва след нас. Заобиколихме сградата. За разлика от Бранд ние бързахме. Но и за двама ни не беше лесно. Бърд беше толкова огромен, че с мъка движеше туловището си и почти веднага остана без сили. Колкото до мен, достатъчно бях злоупотребил с моето тяло през последните няколко дни.

Преди да успеем да заобиколим училището, ние пъшкахме от умора. Започнах да кашлям. Бърд ругаеше и мърмореше на собствените си крака да се размърдат. Насочихме се към полицейската кола и когато я стигнахме, аз се наведох и се опитах да си поема дъх. Шерифът отключи и аз бързо се мушнах вътре.

Седнах на пасажерското място и тръснах вратата след себе си. Бърд включи на скорост, натисна газта и гумите изсвириха.

— Добре ли си? — пъхтеше той.

Опитах се да отговоря, но получих нов пристъп на кашлица и усетих никотина да се надига в гърлото ми. Кръвта нахлу в главата ми. Наведох се напред, дерейки се от сухата кашлица. Ресорите на полицейската кола се огънаха, когато сви зад ъгъла.

— Да — едва успях да промърморя. — Добре съм.

Пътят се изправи и веднага забелязахме спортната кола на Бранд на около три пресечки пред нас. Тя се носеше с ниска равномерна скорост през жилищния квартал.

— Какво, по дяволите, прави? — процеди Бърд с дрезгав глас. Той продължаваше да диша тежко.

— Не знам.

— Да пусна ли сирените?

— Да.

— Да ги включа ли?

— Не знам — извиках и отново се закашлях.

— Той се опитва да избяга.

— Не.

— Нека да разберем накъде ще тръгне.

Мина още една пресечка, намали пред стоп знака и десният му мигач замига. Когато се втурнахме след него, той зави зад ъгъла и се скри от погледа ни.

— Ще го настигна — изръмжа Бърд и натисна газта.

Полицейската кола се устреми напред. Гърбът ми се прилепи за седалката. Мърморех. Бърд се задъхваше. Аз кашлях. Втурнахме се напред. Стигнахме ъгъла, където сви Бранд. Някаква кола изскочи иззад завоя вляво. Профучахме на сантиметри от стопа. Последва вой на клаксон и писък на спирачки. Разминахме се на косъм. Завихме, но Бранд беше изчезнал. Бърд увеличи скоростта и ние се спуснахме след него.

След около три завоя го забелязахме отново. Беше само на две пресечки от нас. Полицейската кола полетя напред. Бранд прилепи спокойно гуми в бордюра пред бяла къща в колониален стил и видяхме как непринудено, бавно слиза от колата. Той заключи вратата и с лека походка тръгна по алеята към дома. Наблюдавахме го как отвори входната врата и влезе.

— Какво прави по дяволите? Дявол да го вземе? — крещеше Тамани Бърд.

— Хайде да го хванем — изръмжах аз.

Бърд натисна спирачките, автомобилът ни се поднесе и мина на зигзаг покрай друг стоп знак. Гумите изпищяха и накрая се заковахме на сантиметри от бронята на паркираната кола на Бранд.

Изскочихме, втурнахме се по пътеката и се озовахме пред холандска врата с медна украса и малки прозорчета със завеси. Бърд натисна звънеца. Той издрънча „бим-бам-бум“. Взрях се през стъклото и успях да различа коридор и стълби.

Изчакахме, но никой не отвори. Бърд отново натисна звънеца. Погледнах вляво и видях огромен двукрил прозорец. Той се издаваше над леа, обрасла с бурени между цветята. Отдалечих се от вратата и в опита си да надникна през прозореца, започнах да тъпча растителността. Чух Бърд силно да удря с длан по вратата.

— Отвори — крещеше той. — Отвори, Бранд. Шерифът Бърд е.

Стигнах до прозореца и се взрях вътре. Видях всекидневна с дървени старинни столове, наредени около маса. Скромно, но величествено. Съвсем слаба светлина проникваше в стаята отвън. Зърнах дълъг коридор, който беше много тъмен, а в края му се забелязваше отворена врата към неосветена стая. Тя приличаше на кабинет. Видях кожен стол и част от бюро. И тогава съзрях Бранд.

Той беше вътре. Изведнъж се скри от погледа ми вляво от вратата. Носеше револвер.

— Бърд, Бърд, той има оръжие! — изкрещях аз.

Инстинктивно шерифът сграбчи дръжката на вратата и се опита да я изкърти, но тя не помръдна.

Видях Бранд да сяда на стола. Той отвори едно чекмедже и извади нещо от него. После различих, че това беше малка кутия с патрони. Прищрака, отвори барабана на револвера и бръкна в кутията.

Изпотъпках пак бурените, докато се опитвах да си пробия път към Бърд. Шерифът все още се опитваше да отвори вратата.

— Простреляй проклетата ключалка! — изкрещях аз.

Спря и ме погледна озадачено.

— Уелс — каза той. — Аз съм шеф. Не нося оръжие.

Нахвърлих се върху вратата. Блъснах я с рамо, но се присвих и извиках от болка.

— Разбий стъклото — извика Бърд.

— Ти го счупи. Ох, господи.

— Контузих си ръката — измърмори той.

Пристъпи вляво и силно го удари с длан. Малкото стъкло се разцепи на две и горната част падна вътре. Бърд бързо изви долното

парче, измъкна го и го метна към лехата. Протегна се, мушна ръка през прозорчето и сграбчи дръжката на вратата.

— Порязах се... — мърмореше Бърд, докато опипваше резето. — Ела насам...

— Побързай.

— Искаш ли да го направя?

— Ще се размърдаш ли?

— По дяволите, аз съм на шестдесет и три години... Направи го ти.

Резето изскърца. Натиснах дръжката и вратата се отвори. Прескочих прага и се затичах навътре.

— Хей — изкрещя Бърд. — Забрави ли, че има оръжие?

Но аз се втурнах към всекидневната, разбутах столовете и се мушнах в тъмния коридор. Виждах Бранд пред мен, докато тичах. Забелязах го как зареди револвера. Лицето му беше бледно като платно, но все още спокойно. Бях на пет стъпки от вратата. Ако се извърнеше и стреляше, щях да съм мъртъв.

Той вдигна пистолета, но не се обърна. Залепи цевта плътно за дясното си слепоочие.

Прескочих прага на стаята и се хвърлих към него.

Той дръпна спусъка.

33.

Изживявал съм дузина подобни мигове в моя живот. Много моменти, в които зловещи звуци от куршуми са изсвистявали покрай мен, и винаги съм изпитвал чувството, че пробиват кожата ми.

В тази минута аз усещах как тялото ми лети във въздуха. Почувствах как ръката ми сграбчва китката на Бранд. Всяка клетка в мен сякаш се събуди за миг и този миг ми изглеждаше безкраен.

Револверът гръмна. Не много силно. Както всички изстрели, които съм чувал, и той звучеше някак въображаемо: като последователните удари на топките с бейзболната бухалка, които изстрелвах в далечината, когато бях дете. Нямах време обаче да си ги спомня с подробности, докато летях към Бранд, сграбчих китката му и той стреля. Когато се метнах върху бюрото, прекатурих се и паднах на пода, което ми изглеждаше много бавно движение, имах време само да си представя как кръвта и мозъкът на Бранд се сипят над мен, и време да очаквам дъждът от съсирената му кръв да се излее над тялото ми.

Тупнах на пода. Изведнъж времето се забърза. Усетих болката от удара при падането. Дъхът ми секна. Стаята се завъртя. Зърнах лицето на Бранд, изкривено от ужас. Забелязах Бърд, прикован до вратата.

Тогавя заваля дъждът, но не се изсипаха кървави капки, а само слаб снеговалеж от мазилка и боя. Куршумът се беше забил в тавана.

Пистолетът беше изхвърчал от ръката на Бранд точно до краката на Бърд. Шерифът пристъпи тежко, наведе се и го вдигна.

Седнал на бюрото си, директорът на гимназията в долината Гранд закри лицето си с длани и заплака.

— Колко са? — попита Бърд.

Бранд седеше прегърбен на метален стол до дълга маса. Шерифът на полицията беше срещу него, от другата страна. Аз се бях облегал на стената. Намирахме се в залата за съвещания в

полицейския участък, почти празна, правоъгълна стая, обзаведена единствено с маса и столове. Нямаше прозорци.

Бранд седеше със скръстени ръце и очи, забити в масата. Гледаше с пуст втренчен поглед, същия като на мъжете, след като гаврътваха на един дъх алкохола от чашите си. Дълго време устните му се местеха, преди да излезе някакъв звук.

— Осем — отговори той дрезгаво. Плътният искрен глас беше изчезнал. — Може би десет. — Той свъси вежди, сякаш се опитваше да пресметне. — В училището съм от десет години. Вероятно десет.

Бърд си пое дълбоко въздух.

— По едно на година — измърмори той.

— Наистина се опитвах да спра — прошепна Бранд. — Опитвах се. — Той хвърли умоляващ поглед първо към Бърд, после към мен. Молеше ни. — Те са толкова красиви.

— И млади — обади се шерифът.

Главата на Бранд клюмна, устните му се присвиха.

— Наистина се опитвах да спра. Не знам дали някой може да ме разбере. Знаех, че един ден истината ще се разкрие и тогава... Мислите ли... Мислите ли, че трябва да отида в затвора?

— Е, зависи. — Бърд разтърка огромното си лице с ръка. — Има малка вероятност, освен ако не се докаже, че е имало изнасилване. Сигурен ли сте, че не искате адвокат?

— Да. — Едва успях да го чуя, но после той повтори по-високо. — Да. Какво може да ми помогне адвокат? Не ме интересува какво ще се случи. За мен всичко свърши. Имам предвид кариерата ми. Свърши. Единствено тя наистина някога е била важна за мен. Моята кариера. Децата...

Последва дълъг миг на мълчание, после Бърд се обади:

— Разкажи ни за Нанси Скофийлд.

Тъглите на устните на Бранд се изкривиха в усмивка.

— Едно мило момиче. Нежна, прелестна девойка. Вие не я познавате... О, господи, беше толкова ужасно.

— Разкажи ни — настоя Бърд и си пое въздух.

— Тя беше... толкова самотна. Грозното патенце, което един ден щеше да стане красива жена, когато порасне, което не можеше да се реализира никъде, не намираще начин да осъществи... своите възможности... мечтите си.

Бърд и аз едновременно извърнахме лице от него.

— О, знам какво си мислите — заяви директорът и бързо вдигна поглед. — Вие смятате, че съм ужасен човек, но аз не съм. Наистина. За кратко време я направих много щастлива. Тя... тя беше много... много самотна. Започна да се грижи за мен... прекалено усърдно и аз... аз ѝ казах. Казах ѝ, че това е грешка, че всичко трябва да свърши, но тя не ме слушаше. И когато всичко приключи... — Той сви рамене. — Тя непрекъснато плачеше и плачеше.

— Колко време, преди да се самоубие стана това? — попита го Бърд.

— Около една седмица, малко повече. Случи се през лятото. Не исках да... Но тя се грижеше за мен и аз...

Това обясняваше промяната в поведението на Нанси. Щастие то ѝ през лятото. И изведнъж тя се самоубива.

Бърд се надигна тежко от стола и се изправи.

— Добре — каза той тихо. — Сега ни разкажи за Мичел.

Бранд широко отвори очи.

— Мичел?

— Мичел Теър.

Той бавно заклати глава.

— Никога... Никога не съм бил с Мичел... не, аз никога...

— Но тя разбра за теб и Нанси, нали?

— Не, аз...

— Нанси ѝ се е обадила на телефона на доверието и ѝ разказала всичко.

— Телефон на доверието? Аз не...

— Господин Бранд — заяви Бърд. — Вие сте искали да я убиете, за да избегнете обществения скандал.

— Аз... аз не знам... Очаквах да се случи след време... аз...

— Какво ще кажете за Мичел? Опитяхте ли се да я убиете?

Устата на Бранд се отвори бавно. Очите му се разшириха от ужас. След това той прошепна:

— О, господи! О, господи! О, господи!

— Къде бяхте през нощта, когато Мичел Теър се обеси? — попита Бърд.

Изведнъж Бранд се засмя високо.

— Къде?... Къде бях? Чувствам се като участник в телевизионен филм.

— Не сме на телевизионно шоу, господин Бранд. Къде бяхте?

— Аз... нямам представа. Да. Изчакайте. Да. Бях си вкъщи. Обади ми се по телефона класната й, госпожа Коутс. Да, тя се обади. Беше... беше рано сутринта. Шест или там някъде. Малко преди да започнат училищните часове.

— Какво правихте тази нощ?

— Бях си вкъщи. Аз...

— Какво?

— Пиех. От мъка по Нанси.

Бърд и аз се спогледахме.

— Някой друг да ви се е обаждал, да ви е посещавал тази нощ?
— попита шефът.

— Не, аз... Изчакайте! Да! Треньорът Уили. Боб Уили, треньорът по гимнастика. Той ми се обади. Да ми обясни за футболистите... Имал проблеми в училище... и искаше да ми съобщи, че е разговарял с момчетата. Не мога да си спомня имената им, но той ми се обади. Заклевам се.

Гласовете им боботеха. Бърд продължаваше да задава въпроси, търсеше отговори. Аз продължавах да стоя облеган на стената, но вече не слушах. Мислите ми бяха отлетели в друга посока.

Това, върху което разсъждавах, беше: аз му вярвах. Разбира се, Бърд щеше да провери и разпита треньора, но аз вече знаех, че казва истината. Той беше мръсник, но също и директор. Той беше от онези мъже, които обичаха да нараняват момичета, след като те се бяха грижили за него дълго, дълго време. Но на минутата, когато чу името на Мичел, аз разбрах, че той не я беше убил.

И после, в следващата минута, си помислих, че знам кой го е направил.

Образът му не се появи изведнъж. Повече или по-малко той назряваше в подсъзнанието ми, докато накрая застана в средата и ме погледна в очите. Появи се благодарение на информацията, която събирах за хората, и срещите, които имах през последните няколко дни — Скофийлд, Съмърс, Бранд, всички, с които разговарях. Нехайно се натрупваха някъде в края. И сега, когато аз стоях тук, с Бърд и Бранд

един срещу друг, те се появиха пред мен и аз разбрах какво представляват.

Бърд вдигна очи към мен, когато се извиних и напуснах стаята. Един бегъл, но тревожен поглед. Аз бях този, който първи го доведе тук, който му навлече нежелания скандал. И пак аз първи се измъкнах, когато ми се отдаде тази възможност. Но вече беше късно следобед, а имах още много работа.

Този път исках да бъда сигурен. Трябваше да бъда абсолютно сигурен.

34.

Полицейският участък беше разположен на първия етаж в сградата на кметството. Повечето от архивите и папките с документи се съхраняваха на четвъртия. Качих се дотам с много стар асансьор, с размерите на склад. Влязох в огромна просторна зала, в която едва проникваше слаба светлина от огромните прозорци. Блестяха около дузина луминесцентни лампи, които висяха над очукани метални кабинки. Тук-там старци седяха на високи столове, а отворените папки лежах на масите пред тях. Сухите им, отпуснати ръце равнодушно отгръщаха страниците. Мястото вонеше от прах и неточни данни.

Приблжих се до огромно бюро, където една възрастна жена ми подаде няколко формуляра. Попълних ги. Тя ми връчи куп папки и много бавно провери попълнените бланки. Представих си как след време ще ги захвърлят някъде върху купчините с документи. Всичко отиваше в архивите.

Занесох папките си до една маса. Седнах на висок стол. Зачетох. Лек синкав здрач се спускаше над града. Секундите, минутите и часовете минаваха незабелязано като в приказка. Архивите стояха пред мен, а страниците шумоляха под пръстите ми.

Точно на секундата, в четири и тридесет, възрастната дама на голямото бюро натисна малък звънец. Като по команда старците около мен затвори папките си и ги върнаха. Последвах ги. Не бях свършил. Можех да продължа на другия ден, но намерих достатъчно от онова, което търсех. Искях да предизвикам моя убиец и това, което разбрах, ми стигаше.

За момент си помислих дали да не отида първо при шерифа Бърд, но реших, че той ще изчака. За първи път предполагах и знаех кой е. След Бранд няха смелост да повлека Бърд и отново да го пратя за зелен хайвер. Не смятах, че това ще помогне да стигнем до истината. Моят тип беше по-елегантен от директора на гимназията. Той щеше да помоли за адвокат, нямаше да се изповяда. А и ме преследваше. Аз бях този, който можеше да разбие манията и

самолюбието му, да извади истината на бял свят. Щях да имам време, помислих си, да се обадя на Бърд, ако нещата излязат от контрол.

Дългата ноемврийска нощ се беше спуснала, когато се насочих към имението на Съмърс. И вечерта беше облачна като деня, но много по-студена. Карах по тъмните пътища, които лъкатушеха през горите на долината Грант. От време на време само лампите пред големите къщи зад дърветата осветяваха пътя.

Сградата пред скотовъдната ферма изглеждаше топла и уютна. Всичките големи прозорци блестяха с жълта светлина. Алис Съмърс отвори вратата и веднага забелязах тревожната ѝ усмивка върху онова, което бе останало от някога красивото ѝ лице.

— Защо?... — попита тя, но после реши да замълчи и да постъпи така, както е най-добре за нея. Тя си знаеше работата. Извърна рамо и извика: — Уолтър, ще дойдеш ли за момент?

Зачаках. След минута загорялото красиво лице на политика се появи пред мен — блестящо, с най-доброто си изражение на морално безчинство.

— Не мисля, че имам повече работа с вас, господин Уелс — заяви той.

— Мисли друг път — изсъсках аз. Той се опита да затръшне вратата под носа ми, но аз продължих: — Мисли за „Кепстандарт“. — Вратата спря да се затваря. — Спомни си за общинската управа и за фирмата „Метали“... — Вратата се отвори. Лицето на Съмърс преbledня под тена, който имаше, но той успя бързо да се овладее, усвоил артистичните маниери с времето. — Мога ли да вляза? — попитах аз.

Нямаше какво да отговори и аз влязох. Минах през огромната всекидневна, където бяха окачени трофеите на мъжествеността на Съмърс. Майкъл Съмърс седеше на коженото канапе и пиеше сода. Той се усмихна, когато ме забеляза, и се надигна. Усмивката му бързо се стопи, когато зърна погледа на баща си, и отново седна.

Уолтър Съмърс мина пред мен. Последвах го. Изведе ме от стаята и прекосихме към коридор. Влязохме в малък работен кабинет, където всичко беше в кожа и тъмнокафяво дърво. Карти и снимки на ловджийски кучета. Пак миризми на мускус и още трофеи.

Седна зад бюрото и ми посочи стола.

— Ще бъда кратък — казах аз. — Предпочитам да остана прав.

Съмърс кимна.

— Чудесно. Изложи набързо случая си и изчезвай.

— Добре. Моят случай е следният: Вие сте нечестен. Мръсник. Продажен човек. Електрическите влакове се доближават до долината Грант и трябва големи пари, за да бъдат прокарани релсите. Вие сте този, който го прави, и го правите нечестно. „Кепстандарт“ и всички други компании идват в района и се справят без проблеми. Но вие държите вратата и те ви дават подкупи, за да влязат.

Устните на Съмърс се слепиха в тънка, тънка линия.

— Наистина ли е така? — попита той.

— Да, така е. На секундата, в която зърнах офис сградата на „Кепстандарт“, разбрах, че тя ще замърси блатото под нея. Но вашата инженерна фирма помага да се оформят докладите за околната среда. След това вие изнасяте страхотни речи на събранието пред градския съвет за това как не трябва да се гласува и да се приема този строителен план, но всичко при вас е в пълна изправност. Прекалено умно. Много елегантно. Хитро. И бих се обзаложил, че също и много доходно.

Съмърс продължаваше да се вижда в мен, но не каза нищо.

— Прекарах известно време в кметството днес. Изрових данните за някои компании, с които работи фирмата ви. Били сте в общинската управа, когато фирмата „Метали“ предлага и после се променят проектите за изграждане на пътищата в общината. Ако околността пламне, което наистина е възможно, нито една пожарна кола няма да успее да стигне дотук. Вие сте обсадили града, господин Съмърс. Вие сте решаващият глас. Не много хитро, но ще се базирам, че е прекалено доходно. И после следват щатските власти...

— Какво по-точно търсете, господин Уелс? — прекъсна ме Съмърс. — Признание ли?

Студеният овладян тон в гласа му ме обезкуражи, но опитах да не се издам.

— Давайте. Разсмейте ме — предизвиках го аз.

— Вашата репутация тук не струва и десет цента. Вие отпечатахте този боклук и вестникът ви ще бъде мушнат на дъното на клетките на птичките, преди дори да бъде прочетен.

— Не мисля, че в канцелариите на членовете на Федералната комисия държат птички — отвърнах аз.

Той се усмихна с половин уста.

— Добър опит, господин Уелс — каза той. — Хубав блъф, но резултатите от гласуванията и всички мои доклади са обществено достояние. Нямам какво да крия.

— Нищо освен парите.

Той стана.

— Тогава, когато ги намерите — отвърна той, — елате да ми се обадите.

Наругах го тихо. До последния момент се съпротивлявах.

— Ще го направя — отговорих. — Рано или късно ще успея.

— Тогава смятам, че е по-добре сега да изчезнете оттук, нали?

Алис и Майкъл Съмърс седяха във всекидневната, когато я прекосих отново, но този път никой не се усмихна.

35.

Върнах се в хотелската си стая и ядосано захвърлих балтона на леглото. Веднага се насочих към бюрото, за да извадя бутилката, която бях скрил вътре. Нуждаех се от пиtie и никотин. Сипах си уиски и запалих цигара. Помислих си да се обадя на Бърд, но, изглежда, вече нямаше смисъл.

Когато седнах зад бюрото, забелязах, че сигналната лампичка за съобщения на телефона примигваше.

— По дяволите, сега пък какво искате? — изръмжах аз. Вдигнах слушалката и се свързах с рецепцията.

— О, да, господин Уелс — обади се дежурната администраторка. Гласът ѝ беше груб и дрезгав. Опитваше да звучи арогантно, но в същото време го направи много некадърно. Причината да не бъда мил гост на хотела се дължеше на пристигането на полицията, която откри и измъкна мъртвото куче от гората. — Да, има нещо за вас. Отбелязано е тук. Намерих съобщение. Една жена, която се казва Сандра Бър.

— Чандлър Бърк. Кога се обади?

— О, скоро. Не си спомням точно часа. Ох, ето още едно. Тя всъщност се обажда два пъти. Да, точно така.

— Остави ли съобщение? Номер? — процедих аз през зъби.

— Ох, нещо като... Тя спомена, че отговаря за телефона на доверието.

— За какво се обажда?

— Каза само, че е спешно.

— Чудесно. Нещо друго?

— Не. Ох. Е, предполагам, че вие знаете защо.

— Какво още?

— Някой се обажда и пита за вас няколко пъти. Но не пожела да каже името си?

— Мъж ли?

— Да. Най-малкото, така си мисля. Трудно е да се разбере.

— Добре. Благодаря — казах и натиснах вилката. Набрах номера на Чандлър. Бях изненадан. Линията не беше заета. Тя вдигна при първото позвъняване. — Трябва да е слаб ден — обадох се аз.

— Държах свободна линията. Имам спешен случай и стоя до телефона. — Нищо не казах. — Едно момче, Крис Томас, иска да се самоубие.

— Какво?

— Значи го познаваш?

— Да, той ме изпрати при теб.

— Ох, помислих си... Не знам. Между другото това обяснява всичко. Не успях да го задържа на линията. Той каза, че трябва да говори с теб и че ти си единственият, който може да го разбере. Не е могъл да те открие през целия ден и смятам, че наистина е изпаднал в депресия. Спомена, че ще си среже вените.

— О, боже. Сериозно ли говореше?

— Бих казала, че да. Обещах му да те откроя и да те принудя да дойдеш тук. Това беше единственият начин да успея да го накарам отново да се обади. Предполагам, че ще звънне след около половин час. — Чух я как започна да диша равномерно. — Не бях сигурна, че ще те намеря навреме. Помислих си, че може да се обадиш, ако оставя съобщение.

Не обърнах внимание на последните й думи.

— Да не би да се е случило нещо? С Крис имам предвид. Да го е принудило...

— Не знам. Не мисля, че е това. Но вие, изглежда, сте разговаряли, защото той спомена нещо в смисъл че не е трябвало да го връщаш към действителността, че било по-лошо и от нощните кошмари.

— О, чудесно. — Колебаех се. — Можеш ли да го накараш да ми се обади в хотелската стая? — попитах.

— Той каза, че няма да прави нищо повече. Обясни ми, че администраторката се държала отвратително с него и тя щяла да подслушва, ако разговаря там с теб. Аз също разговарях с нея и откровено казано, трябва да се съглася, че той е прав. Звънях четири пъти през последния половин час, но тя вдигна само два пъти. Ако постъпи така и при... — Тя замълча за миг, после продължи с тих глас:

— Не искам да те карам да идваш дотук, Джон, но смятам, че той е на границата на истерията.

Вече бях грабнал балтона си.

36.

Нервите ми бяха опънати. Долината Грант им влияеше зле. Копнеех за спокойствието и тишината на Манхатън, за непробуден сън през цялата нощ или за нещо, което да не е на вражеска земя.

Шофирането до църквата „Сейнт Андрю“ не помогна особено. Следях светлините на фаровете, които се появяваха и изчезваха в огледалото за обратно виждане. Мислех си за Смъртта, която изникна от мъглата и избута колата ми от пътя. Бях нервен. Клатех глава. Не свалях поглед от пътя пред мен. Пуших цигара след цигара и карах.

Светлините зад гърба ми се бяха скрили, когато наближих църквата. Наоколо всичко беше потънало в тъмнина. Паркирах колата отпред, излязох и забързах по бетонираната пътека до вратата. Когато я отворих, тя отново изскърца, но този път не се засмях. Този път не бях в настроение. Влязох в непрогледния мрак в черквата. Дори замъглените прозорци сивееха тази вечер. Застанах неподвижен. Сърцето ми биеше силно. Изчаках очите ми да свикнат с тъмнината, за да мога да продължа.

Изведнъж проблесна светлина.

— Джон!

Завъртях се към гласа и забелязах Чандлър да стои близо до завесата на олтара. Държеше фенерче в ръката си. Насочи лъча към църковните столове и аз се приближих до нея.

— Все още не можем да оправим осветлението тук. Този уред е помощник на нашите гости.

Опитах да се засмея, но дори и аз долових неприятния ужасен тон в гласа си.

Чандлър заигра с лъча върху лицето ми.

— Изглеждаш уморен — промълви тя.

— Много стар съм, за да се отбранявам от ловджийските пушки на целия район.

Тя се надигна и ме целуна.

— Аз съм на твоя страна — заяви Чандлър.

— Е, тогава ги превъзхождаме числено.

Тя ме поведе надолу по стълбите към малката стая, където бяха телефоните.

Мястото беше безлюдно, тихо. Слушалките на два от апаратите лежаха върху масата.

— Сама ли си? — попитах аз.

— Да. Все още се случва много по-често, отколкото бих искала.

Върху лицето ѝ се появи слаба уморена усмивка. Исках да я целуна, но не го направих. Копнеех да помириша аромата на сапуна, който беше напоил кожата ѝ, но се отдалечих. Ако се отпуснех в този момент, щях да се строполя на пода. Исках да се хвърля върху леглото, но вместо това попитах:

— Какво трябва да правя?

Чандлър заговори бавно и тихо.

— Само слушай какво ще ти каже той — ме посъветва тя. — Опитай се да не го съдиш. Не му говори много, не го окуражавай и не споменавай, че нещата са много лоши. Те и без това са такива. Остави го той сам да ти разкаже всичко. Задавай му въпроси само ако не иска да разговаря. И запомни: Крис е в беда, но той първи се обади. Момчето не трябва да умира. Остави го да говори, помогни му да разбере, че трябва да живее, помогни му да намери своя път.

— Говориш така, сякаш е много лесно.

— Не е. Имаш реални шансове да загубиш.

Телефонът иззвъня. Подскочих. Чандлър вдигна слушалката и заговори с нежен глас.

— Мога ли да ви помогна? — Замълча за минутка, а после добави: — Крис, радвам се, че се обади. Той е тук и иска да разговаря с теб.

Подаде ми слушалката.

В този момент няха сили да я вдигна до ухото си. Стоях и притисках слушалката до гърдите си. Ръката ми трепереше. Мина много време, преди това да се случи. И сега, когато това стана, аз се страхувах. Затворих очи и си поех дъх. Появиха се образите. Всичко беше пред мен. Дъщеря ми Оливия във виненочервения халат на смъртта, който никога не облече. Ешафодът пред нея, който никога не изкачи. Люкът, звукът на люка, преди да се затвори за последен път. Все още всичко беше пред мен.

Вдигнах бързо слушалката до ухото си.

— Крис. Какво се е случило, приятелю?

Той се опита да изрече името ми, но не успя. Открито ридаеше. Оставих го да плаче. Мина около минута, минута и половина. Протегнах се. Бръкнах в джоба на балтона си за цигара, но бяха свършили. Извадих празния пакет и го смачках.

— Не мога... — изплака Крис. Болезнени звуци се изтръгваха от гърлото му.

— Къде си? — попитах, но Чандлър размаха пръст и поклати глава. — Опитай се и ми обясни какво става.

Крис продължаваше да ридае с глас.

— Не знам, не знам. То е като... твърде много, прекалено много.

— Добре. Твърде много какво?

— Смърт — каза той и продължи по-спокойно: — Смърт. Загуба на близки хора. Не мога да го понеса. Моят татко, Мичел. Не мога... Защо? Няма смисъл. Няма отговор. Само изчаквах. Ти знаеш, преди... преди ти разказах... в гробищата... то беше като... имаше Смърт, аз я видях. Имаше Смърт в гората. Тя беше като... аз имах мисия, като героите от филмите, които щяха да я заловят, да я спрат. Но това не е истина, нали? Това е човек с маска, нали? Ти ми го каза. И ти не успя да спреш смъртта. Тя идва и когато обичаш някого... О, господи, толкова много боли, господин Уелс. Наранява те като огън.

— Да — казах с дрезгав глас. — Да, много боли.

— Аз я обичах. Знаеш ли? Мичел. Ние разговаряхме. Аз я обичах. Защо тя умря? Можеш ли да ми отговориш? Защо тя трябваше да умре?

Отворих си устата, но не можах да проговоря. Мозъкът ми остана безсилен да се справи с това. Испитах страх, който се надигна в душата ми. Нямах отговор. Щях да го загубя.

— Можеш ли да ми кажеш? — повтори той.

— Не. Никой не може да ти отговори. Не и така, както ти искаш.

Чух го как си поема дълбоко дъх и се разтреперва. Продължи да плаче.

— По дяволите, откъде знаеш какво искам аз? Имаш предвид, че всички лъжат, че всичко, което казват, е една лъжа, нали? Речите, които хората произнасят, и тези ужасни неща, които си правят един на друг.

Те се страхуват, нали? Всеки се страхува, защото всички знаят, че просто някога ще умрат и наистина умират.

— Може би е така — промълвих аз.

— Онези хора от телевизията, ти знаеш, се усмихват, и свещениците, и президентът, и учителите, и всички други. Те се усмихват и говорят глупости... за причините, които не разбират, нали?

За момент преместих слушалката в лявата си ръка. Изтрих влажната си длан в панталона. Избърсах потта от челото си с ръкав. Вдигнах поглед към Чандлър. Тя седеше на ръба на бюрото и ме наблюдаваше съсредоточено. Зърнах състраданието в очите ѝ.

И тогава, от другата страна на линията, там, където беше Крис Томас, чух открито ридание.

— Така ли е? Не правят ли точно това?

— Да — пророних тихо. — Прав си. Те наистина не знаят нищо. — После тихо добавих: — Ти също. И аз. И смятам, че повечето от нас.

Последва дълъг миг на мълчание. Когато след малко Крис заговори, беше спрял да плаче. Усетих увереност в гласа му, от която ме побиха тръпки.

— Искам да приключа с всичко — заяви той. — Просто искам да умра. Тази вечер ще отида в гората, в пещерите, където никой няма да може да ме намери. Ще си срежа вените и тогава вече няма да боли толкова много. Защото не мога да понасям повече тази болка, господин Уелс. Опитах се. Наистина го направих, но тя все още съществува. Тя е реална и аз не мога да издържа.

Исках да говоря, да кажа нещо. Нещо. Всичко. Но мълчах. Очите ми шареха отчаяно върху изрезките от вестниците, закачени по стените. В стаята настъпи тишина. А тишината се изпълни със звука на люка.

— Ще тръгна веднага — продължи Крис, все още тихо, но уверено. — Предполагам... може би исках да ви кажа сбогом, защото разбрах, че и вас ви боли. Знам го.

Все още не можех да му отговоря. Бях парализиран от чувството за провал. Защо не успях да кажа нищо? Защо не можех да му помогна? Те умираха толкова млади. Какво можехме да им предложим ние, за да ги задържим тук? Ако аз бях там, помислих си... Ако бях там с нея, когато е тръгнала към гората, когато се е качила на ешафода

с виненочервения си халат, когато е скочила, когато люкът се е отворил — щях ли да мълча? За бога, аз бях неин баща. Трябваше да бъда там. Как, след като се провалих с дъщеря си, можех да си позволя да продам света на Крис.

Настъпи мълчание. Не чувах нищо на другия край на линията. Той все още не беше затворил, продължаваше да се надява, че аз ще му предложа нещо, което да му се стори добра причина, за да се бори. Не можех да задържа живота му в ръцете си: през следващите минути, следващите часове, на следващия ден. Но ако успеех да направя това, което очакваше, това може би щеше да е всичко, от което се нуждаеше.

И аз стоях, мълчах и мислех. Трябваше да бъда там, Оливия. Трябваше да бъда при теб.

— Може би само исках да ти кажа сбогом — обади се Крис.

Погледнах отчаяно към Чандлър. Но тя се бе извърнала от мен. Лицето ѝ гледаше към тавана, тялото ѝ бе напрегнато, главата ѝ наклонена леко на една страна. Очите ѝ се бяха разширили, изразяваха учудване и страх.

Бързо закрачи към другото бюро, грабна един лист и молив. Надраска нещо.

— Крис — промълвих аз просто за да кажа нещо. — Говори ми.

Той не отговори. За секунда си помислих, че го бях изпуснал. След малко чух дишането му.

Чандлър прекоси стаята и ми подаде листа. Върху него беше надраскала думите: „Някой пристигна с кола до църквата“.

37.

— Сбогом, господин Уелс — прошепна Крис Томас тъжно.

При последната сричка на името ми гласът му се сниши и аз разбрах, че отдалечава слушалката от устните си. Той затваряше.

Изкрещях:

— Крис! Почакай! Има нещо, което трябва да ти кажа!

Сграбчих здраво слушалката, но не долових никакъв шум от другата страна на линията. Изчаквах да чуя сигнала за свободно.

— Какво? — обади се Крис Томас.

Затаих дъх. Бях отчаян. Нямах и идея какво можех да му кажа. Взех молива от ръката на Чандлър и написах: „Ченгетата. Веднага“.

Тя кимна и се отправи към един от другите телефони.

— Крис — извиках. — Още ли си там?

Този миг на мълчание сякаш продължи цяла вечност. Но в този момент аз чух скърцането на входната врата на църквата. Вдигнах поглед към тавана. Прокарах пръсти през косата си, която беше мокра от пот.

— Да — неуверено отговори Крис. — Да, тук съм.

— Слушай ме тогава — казах аз. И когато заговорих, нещо ми даде сили, нещо, което беше заседнало вътре в мен дълго време. Усетих го като преливащ язовир и накрая думите потекоха. — Смятам, че всичко, което казваш, е истина — започнах аз. — Всички непрекъснато говорят, изказват се, произнасят речи и подобни неща. Но никой — никой наистина не знае нищо за смъртта. И президентът, и филмовите звезди, и музикантите, и момчетата, които ти харесваш, също се страхуват като теб. И аз. Може би... вероятно това е... може би те си мислят, че има тайна, че животът е една сделка, която може да бъде осъществена. Може би те предполагат, че ако управляват нещата точно, вървят редом с Господ, или каквото и да е там, това ще завърши добре. — Разтърсих силно глава. Стаята се беше замъглила пред очите ми. Зад гърба си долавях тихото мърморене на Чандлър по телефона.

Над мен чувах звука от люлеенето на входната врата на църквата и трясъка, когато се затвори.

Но думите продължаваха да текат. Сега разбрах, че те не бяха мои, а на дъщеря ми. Това бяха думите, които тя ми написа в последното си писмо, истината, която беше разбрала, но с която не можеше да живее. Те бяха нейното завещание. Едно наследство, което никога нямаше да приема. Сега обаче се мъчех да говоря ясно, да се овладея, да го преодоля.

— Това не е честно, приятел — продължих. — Но невинаги нещата се развиват добре. Може да е често или нечестно, красиво или некрасиво. Хората живеят и умират и ако има някаква причина, не мога аз да ти я кажа. Толкова е просто. Това е пътят. Смятам, че ти трябва да измениш този път. Трябва да начертаеш своята линия с цялата смърт и болка, и сбогувания, и душевни терзания. Мисля си, дете, че ти не бива да се самоубиваш и да умираш. Но също така вярвам, че ти сам трябва да се увериш в това. Довери ми се. Ако болката е толкова силна, ти можеш да се заровиш сам, да се погребеш по хиляди начини. Повярвай ми. Знам повечето от тях. Но вероятно, ако успееш да измениш своя път, ако той си заслужава... честен или нечестен, или нещо подобно... но вероятно той ще е прекрасен и хубав, нали разбираш? Може би той ще е сладък като виното. Може би си заслужава и е много просто.

Млъкнах. Изтрих лицето си с ръка. Нямах сили да говоря повече. Чандлър беше затворила слушалката, седеше зад мен и ме наблюдаваше внимателно.

Чух как Крис Томас отново заплака. Долових неговия шепот:

— Не искам да умирам, господин Уелс. Искам да живея, човече, аз не искам да умирам.

Тогава усетих стъпките по пода на параклиса над нас.

Отдалечих слушалката от ухото си и я подадох на Чандлър. Тя махна с ръка и поклати глава, но аз закрачих бързо. Тя постави длан върху слушалката.

— Не успя — изсъска. — Ще го загубим.

Леко се усмигнах.

— Нямах какво друго да кажа.

Приблжих се до вратата и я отворих. Мушнах се в тъмнината, прекосих коридора, стигнах до стълбите и здраво стиснах парапета.

Отново чух стъпките, които тропаха боязливо между църковните
столове.

Смъртта беше там.

Тръгнах към нея.

38.

Дълго се качвах по тези стъпала. Нямах начин да пристъпвам тихо върху дървения под, който скърцаше под краката ми. Не можех да го сторя и бързо. Когато се изкачих, бях сигурен, че моят стар приятел с маската на череп вече е разбрал къде съм. Но полицията бе на път. Всичко беше само въпрос на време.

Стигнах края на стълбите. Мушнах се в тъмния коридор. Дръпнах завесата на страничното крило на църквата и чух стъпките на Смъртта да спират, когато аз тихо се придвижих в тъмнината на параклиса. Той се намираше някъде в средата и бавно се провираше между църковните столове. Търсеше ме. Не можех да го видя, но го чувах и започнах да се отдалечавам от звука.

Внимавах да не блъсна нещо. Бавно се насочих към олтара. Не исках сивата светлина, проникваща през прозорците, да ме издаде. Кракът ми докосна стъпалото пред олтара. Качих се. Продължих да се движа. Предполагах, че сега стоя точно пред него, на около двадесет стъпки.

Изведнъж от дясната ми страна някой тихо изръмжа като животно:

— Уелс.

Обърнах се рязко, изненадан от местоположението му. Когато се завъртях, облаците се разпръснаха. Луната се показа. Ангелът заблестя алено върху стената вдясно. И долу, ниско до гънките на ангелската одежда, зърнах главата на Смъртта.

— Не мога да кажа, че съм изненадан да те видя в църква, Майкъл — прошепнах аз. — Знам, че си религиозно момче. Най-малкото разбрах, че боготвориш баща си.

Ангелът изчезна. Маската се скри. Вероятно облаците отново бяха скрили луната.

Говорейки, отстъпвах бързо, като се надявах, че ще ме загуби отново. Трябваше да продължа гонитбата, докато чуя воя на сирените. Сега бях под олтара, който беше огромен, покрит с дърворезба, килнат

настрани и в много лошо състояние. Усещах злоещите строги лица на светците да се надвесват над раменете ми. Те се вираха в мен, сякаш бяха готови да започнат да скърбят.

— Уелс.

За секунда не успях да определя посоката на гласа. Той се беше отдалечил от стената. Помислих си, че отново бе някъде в средата на църквата, но този път по-близо до мен.

— Предполагам, че е трудно, когато Господ претърпява неуспех — казах и продължих да се движа. — От колко време знаеш, че старият ти татко е мошеник?

Блъсна се в един църковен стол, чух стържещия звук по пода. Стори ми се, че различавам част от сянката му върху дървения стълб в средата, но тя изчезна, преди да бъда напълно сигурен.

Пристъпих наляво и отново бавно заслизах по стълбите пред олтара.

— Ти беше забележителен страж на закона, Майк — казах аз. — Доста дълго ме преследва. Първият път, когато те срещнах, почти бях готов да пиша за баща ти за това как е подтикнал брат ти към самоубийство. Но ти ми показа, че греша. Направи го на събранието... отклони вниманието ми от речта на татко ти за „Кепстандарт“...

Майкъл Съмърс изръмжа. Беше изпаднал в страшна ярост. Но звукът беше много близко, някъде около стълбите пред олтара. Пристъпих и бързо се отдръпнах вляво до стената. Опитвах се да се отдалеча от него.

— Но брат ти, Фред... не беше истински християнин като теб, нали? Когато той разбра, че ще трябва да прекара остатък от живота си, опитвайки се да остане верен на мошеника, той загуби своята вяра. Обади се на телефона на доверието, разговаря с Мичел, разказа й всичко. И той ти съобщи това навън до езерото, в деня, когато си пръсна мозъка. Чудех се какво си му казал там, за да успееш да го убедиш, че трябва да се самонакаже за падението на великия господ Уолтър Съмърс...

— Уелс!

Този път той изкрещя и аз напълно загубих представа за посоката от собственото му ехо. Когато се приближих до тъмните прозорци на стената, нямах и представа къде се намира.

— И после тръгна след Мичел — продължих, толкова спокойно, колкото можех. — Ти инсценира друго самоубийство. По дяволите, това не беше истинско убийство, нали? Та ти си ангелът на смъртта на Уолтър Съмърс, нали така? Стариат ти татко се противопостави на скандала, но не и ти...

И тогава направих грешка. Спрях. Не бях сигурен къде се намира, но ми се стори, че чух воя на приближаващите сирени. Затова спрях и се заслушах.

И проточеното глухо виене, което чух тогава, излезе сякаш от отворен ковчег:

— Уелс.

Той беше точно зад мен.

Обърнах се. Навън се показва луната. Измъченото лице на свети Андрю върху кръста блесна над мен. Зърнах го в момента, в който забелязах черепа на смъртта да изплува от тъмнината. Видях назъбената му кама да просветва във въздуха над главата ми. И тогава ножът се заби в мен.

Вдигнах ръце. Вкопчих пръсти в китката му. Ръката му се скова. Отклоних ножа. Острието успя да разреже веждата ми и по лицето ми бликна кръв.

Извих китката му и го избутах. Той полетя към стената. Но преди да успее да се преместя и скрия, той се окопоти. Втурна се към мен. За един миг го изгубих в тъмнината.

И тогава, изведнъж, пред лицето ми се залепи маската. С всички сили ударих главата му, блъснах я със свита в юмрук ръка. Майкъл полетя и изрева от болка, когато юмрукът ми се заби в окото му. Почувствах острието на ножа да се връзва в лявата ми буза. И тогава той полетя назад.

Сега вече бях сигурен, че чувам сирените. Полицейските коли караха с бясна скорост по главния път и свиха по шосето, което щеше да ги отведе тук горе.

И Майкъл ги чу. Той беше паднал на колене. Стискаше яростно облегалката на един църковен стол. Вдигна глава и се ослуша. После се изправи на крака. Разкъса маската на главата си, стрелна поглед към мен и се затича към вратата.

Не побягнах след него. Не можех, дори да исках. Бях ранен. Кръв се стичаше по лицето ми, лявото ми око се беше подуло и затворило.

Дишах тежко. Краката ми се подгъваха.

Бях се сковал от страх. След миг се строполих на пода, виейки от болка. И в следващата секунда вратата на църквата се отвори и изскърца. И там — за миг осветен от червената светлина на полицейските лампи пред църквата — стоеше Майкъл Съмърс, с високо вдигнати ръце, извърната назад глава, зяпнала уста, дивият му вой издаваше бездънно отчаяние...

Извърнах се. Изправих се на крака. Олюлявайки се, прекосих коридора до стълбите.

— Крис — мърморех си. — Крис... остави го... Господи, не отново... не отново.

Заслизах надолу. Сграбчих парапета с една ръка, а с другата се опитвах да избърша кръвта от лицето си. Стигнах последното стъпало. Залитнах към затворената врата на стаята с телефона на доверието.

Долових гласа на Чандлър. Не разбирах думите й. Знаех, преди да отворя вратата на приземието, че тя не е успяла да го задържи и е чула как затваря слушалката. Сигурен бях, че аз го погубих.

Ръката ми напипа дръжката и я завъртя. В съзнанието си чух онази друга врата, люкът, отново да се отваря.

Пристъпих и видях Чандлър. Тя стоеше там, където я оставих, на ръба на бюрото. Стискаше слушалката на телефона с ръка и я държеше до ухото си. Сълзи се стичаха по бузите й, но гласът й бе топъл и спокоен.

— Той е добре, Крис — повтаряше и повтаряше тя. — Сега всичко е наред. Всичко ще се оправи.

39.

Добра история. Едно убийство скрито в пороя от тийнейджърски самоубийства. Това беше дяволски добра история и тя беше изцяло моя: *ТОПРЕПОРТЕР РАЗКРИВА УБИЙСТВО*. Кеймбридж се побърка от яд, за което не можех да го обвиня. Последната статия беше готова един ден преди края на поредицата. Две денонощия по-късно все още продължаваха да звънят в редакцията и да молят за интервюта. Наистина страхотна история.

Бях свършил почти всичко сам. Открих гаража, където Майкъл Съмърс криеше колата си. Намерих мястото, където продаваха маските на смъртта и Кеймбридж ми поръча да напиша статия за тях. Дори взех специално интервю от Алис Съмърс един ден преди да напусне съпруга си, която се закле, че ще подаде молба за развод.

Но най-вълнуващите събития се случиха около четири седмици след арестуването. Тълпа от психиатри се струпа пред сградата на областния съд и обяви, че Майкъл Съмърс не може да бъде съден, защото зад безупречно овладяната му външност съдията беше разкрил, че момчето е по-лудо и от дявола. Изповедта на Майкъл пред открити врати в съда го потвърди. Той седеше на свидетелското място, вперил обезумял поглед в пространството, и изрецитира монотонно криминалното си престъпление: удушил я с въже. После окачил тялото на клона. Говореше, сякаш се беше случило на някой друг. И това беше добър материал за вестника.

Един по един свидетелите нарисоваха образа на младеж, покорен от своя баща. Всъщност Уолтър Съмърс беше преследвал и двамата си синове. Той бил идолът им, който боготворели. Той имал власт над тях. И когато разкрили, че бил корумпиран, това съсипало живота им. Майкъл обаче, който беше студено, отракано момче, откривал това постепенно, с години. И с години той се приспособявал към този факт. Фред имал по-голям късмет. Той бил по-наивен. Разкрива истината за баща си, след като подслушва един негов телефонен разговор. И синът започва да се чувства отговорен за това, което прави Уолтър. Сигурно

го е обвинявал. Вероятно това бе тайната: разликата в характерите на двамата братя. И Фред, и Майкъл извършиха убийство, за да спасят своя татко — или да се защитят от чувството си за предателство, да излеят гнева си. Но Фред се самоубива, а Майкъл убива Мичел Теър.

Майкъл се научава да носи маска — но тя не беше на Смъртта. Това беше усмихната маска на зрелостта и самообладанието на контролиращия света младеж. Смъртта, отмъстителят — това представляваше истинският Майкъл, единственият Майкъл, който съществуваше в съзнанието му. Затова, когато убива Мичел и разбира, че не е хванат от полицията, той се озовава в задънена улица. Какво е отмъщението без жертва? Тогава за негово щастие се появявам аз.

Аз съм бил единственият, така си мислел той, който ще разкрие истината за Мичел, а чрез Мичел — и Уолтър Съмърс. Майкъл започна да ме преследва от мига, в който се появих. Всъщност всяко действие, което замислял, не е било, за да се избави от мен, а да ми се изповяда. Обесеното куче не беше заплаха, а самопризнание. Също и тайнственото му появяване до къщата на Джанет Теър. Когато намирам Чандлър и започвам да се приближавам до истината, той разбира, че трябва да действа. Но дори после, след като се опита да ме убие на пътя, след като ме причака пред хотелската ми стая — той всъщност признава вината си. Ако се беше вгълбил в себе си, никога нямаше да го разкрия.

Но Майкъл не го стори. Когато установих, че Мичел е била убита, за да бъде защитен Съмърс, разбрах, че не го бе направил Уолтър, а неговият син. Този мъж не се страхуваше от мен, не положи усилия да се прикрие или избяга. Той беше напълно сигурен, че ще успее да скрие следите си. Майкъл е бил този, който винаги е защитавал репутацията на баща си. И предполагам, че ако аз се изправех пред бащата, синът щеше да вдигне ръка, за да го защити. Когато момчето не предприе действия веднага, аз се чувствах така, сякаш ще се взривя. Майкъл излезе много по-търпелив от мен.

Признанието беше върховният момент на историята. Всичко друго бледнееше. Разкриването на убийството далеч от големия град се проточи повече от месец. Дори аз бях уморен. Кеймбридж се съгласи да ми даде свобода на действие. Решихме да публикуваме статиите на първа страница. Поредицата беше завършена напълно след седмица.

За първи път Кеймбридж беше похвален от шефовете на Горния етаж и добрите му чувства към мен продължиха месеци след това да изпълват с трепет стомаха ми. Аз бях този, който бетонира отговорния му пост във вестника. Бог да ми помага... Той не преставаше да ме нарича „стари приятелю“ и „Уелси“. Кеймбридж беше добро момче.

После си позволих няколко дни почивка. Чандлър Бърк пристигна от провинцията и отседна при мен. Имахме за какво да си говорим, бяхме пропуснали много през изминалите двадесет години. Не разговаряхме за това. Отидохме до леглото и се любехме, правехме любов отново и отново. Беше страхотно. Изпитвах чувството, че съм жив човек.

Тя все още беше при мен в съботата, последния ден, преди да започна работа. В понеделник ми възложиха делото „Делакрос“. Главните свидетели щяха да се явят пред съда. Очаквах този миг.

Тази вечер Чандлър беше в кухнята, правеше кафе. Бяхме запланували да излезем за вечеря. Опитвахме се да накараме телата ни да свикнат отново да стоят вертикално.

Застанах до прозореца с цигара в ръка и се загледах към рекламните върху сградата на киното на Осемдесет и шеста улица. В стаята беше тъмно. Примигващата ярка бяла светлина ме заслепи и аз присвих очи. Напиращите сълзи замъглиха погледа ми.

Чандлър влезе, постави чашите с кафето на бюрото и ме изгледа, без да проговори. Приблужи се, застана до мен и също се втренчи към рекламата навън.

След малко попита:

— Как е?

Преглътнах, за да прочистя гърлото си.

— По-добре — отговорих. — Много по-добре.

— Ще стане още по-добре — прошепна тя.

— Да, да, със сигурност ще стане.

Пристъпи към мен и ме докосна във вечерната тъмнина.

— Да — промълвих. Кимнах. Продължих дълго да клатя глава, а рекламата все още примигваше навън през прозореца, но вече бе размазана пред погледа ми. Димът от цигарата се извиваше пред очите ми.

— Боже господи — прошепнах. Поставих ръка върху рамото на Чандлър и отново поклатих глава. — Боже господи, аз я обичах.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.